ÜCRETSİZ SAYI

mavikale

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR

EYLÜL 2011 SAYI:9 ISSN 1309-1166

iSEK Aquamatch LiG ŞAMPiYONU

Türkiye Avrupa 18 Yaş Altı TAKIM iKiNCiSi

Magnus Carlsen BIEL'i KAZANDI

Türkiye Kulüpler Şampiyonu ÇALLI SPOR

A STAR ALLIANCE MEMBER

Avrupa'nın En İyi Havayolu

Ve çok daha fazlası.

Avrupa'nın En İyi Havayolu

Güney Avrupa'nın
En İyi Havayolu

Dünyanın En İyi Premium
Ekonomi Koltuğu

Premium Ekonomi Sınıfında
Dünya İkincisi

Business Sınıfı İkramda
Dünya İkincisi

Premium Ekonomi Sınıfı İkramda
Dünya İkincisi

Ekonomi Sınıfı İkramda
Dünya İkincisi

thy.com

Globally Yours | TURKISH AIRLINES

Göğsümüzü kabartan bir sezonun ardından...

Ali Nihat YAZICI
Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı

Mavikale'de tam dokuz sayıyı geride bıraktık. Size verdiğimiz mutlu ve gurur verici haberlere yenilerini eklemiş olmanın sevinci içinde, satrançla dolu geçen üç ayın ardından yeniden beraberiz. Oldukça yoğun ve son derece başarılı geçen üç ayda neler yaşadık bir bakalım:

Son beş yılda olduğu gibi, bu sene de haziran ayının sonlarında minik sporcularımız Türkiye İş Bankası Minikler Şenliği'nde yeniden bir araya geldiler. Türkiye İş Bankası'nın sponsorluğunun ardından, satranç camiamıza kattığı kaliteli ve özel turnuvalar zincirine eklenen şenlik, büyük coşku ile tamamlandı. Şenliğe katılan 480 minik yürek, dört gün boyunca hem satranç hem de eğlence için sevinçle attı. Çocuklarımızın satrancın eğitici ve eğlendirici yanıyla bu kadar erken tanışmaları ve şenliğe her sene artarak gösterdikleri ilgi gelecek için bizleri umutlandırıyor.

Minikler şenliğinin hemen ardından, Avrupa'nın en güçlü ligleri arasında yer alan Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'ni Konya'da gerçekleştirdik. Mersin, İstanbul, Bursa, Denizli, Adana, Manisa, Antalya ve Ankara'dan 14 kulübümüzün katılımıyla tek buluşmada tamamlanan ligde 300'e yakın sporcu mücadele etti. Dünyanın kuvvetli oyuncularını misafir ettiğimiz ligde yeni isimler ve yeni ustaların katılımıyla kaliteli maçları seyretme imkânı bulduk. Uzun ve yorucu geçen turların ardından başta şampiyon İSEK Aquamatch Spor Kulübü'müz olmak üzere tüm kulüplerimizi tebrik ediyorum.

Bir taraftan lig heyecanı yaşarken, diğer taraftan ülkemizin dört bir yanından gelen 671 sporcunun heyecanına tanık olma fırsatını da yakaladık. Lig ile eş zamanlı düzenlediğimiz Türkiye Kulüpler Şampiyonası'nda 45 kulübümüzü yine Konya'da ağırladık. Gelecek sene Türkiye İş Bankası Ligi'nde mücadele etmeye hak kazanan Şam piyon Antalya Çallı Spor, Ceyhan Belediyesi Spor Kulübü ve Erbakır Spor Kulübü'nü tebrik ederek, gelecek yıl için başarılar diliyorum.

Temmuz ayının tam ortasında ise ülkemizin seçkin 50 kadın satranççısı Türkiye Kadınlar Şampiyonası'nda buluştu. Arzum'un sponsorluğuyla her yıl yenilenen şampiyonada bu sene kategori ödüllerinde bir iyileştirme yaparak daha fazla sporcumuzun yüzünü güldürdük.

Son on yılın satranç adına en mutlu haberlerinden biri ise Romanya'dan geldi. Avrupa 18 Yaş Altı Takım Şampiyonası'nda yarışan on takım arasında 14,5 yaş ortalamalı genç milli takımımız ikinciliği elde etti. Altyapı Teknik Direktörümüz GM Mikhail Gurevich'in antrenörlüğünü yaptığı, IM Burak Fırat (17), FM Cemi Can Ali Marandi (13), CM Batuhan Daştan (13), CM Vahap Şanal (13), Cankut Emiroğlu (16) gibi şampiyon sporculardan oluşan milli takımımız, 3-1 yendiği Polonya ile eşpuanla liderliği paylaştı. Sevgili dostum Gurevich'e verdiği sonsuz destekten ötürü teşekkür ediyor, bize bu büyük kıvancı yaşatan genç sporcularımızı sevgiyle kucaklıyorum.

Hızımızı kesmeden devam ettiğimiz organizasyonların sonuncusu 22-28 Temmuz'da Darüşşafaka'da gerçekleştirdiğimiz Türkiye Yıldızlar Şampiyonası oldu. 300'e yakın sporcumuzun bir hafta boyunca mücadele ettiği şampiyona sonunda başarılı sporcularımız milli takım havuzuna girmeye hak kazandılar. Darüşşafaka Cemiyeti'nin ve Bayrampaşa Belediyesi'nin büyük katkılarıyla sorunsuz bir şekilde düzenlenen şampiyonanın bitmesi ile yeni sezona merhaba dedik.

2011-2012 etkinlik döneminde yepyeni organizasyonlarda buluşmak ümidiyle...

kocaksabri@yahoo.com

Amatörler satranç şampiyonası

Dr. M. Sabri KOÇAK
Yayın Kurulu Başkanı

Dünya Amatörler Satranç Şampiyonası bu yıl Türkiye'de gerçekleştiriliyor. Turnuva 30 Eylül – 11 Ekim 2011 tarihlerinde Antalya'da oynanacak ve bu düzenlemenin dokuzuncusu olacak. Turnuvaya yalnızca 2000 Elo'nun (FIDE [Uluslararası Satranç Federasyonu] kuvvet derecesi) altındakiler ve hiç Elo'su olmayanlar katılabilecek. Bunun dışında katılımcıların bir ulusal kuvvet derecelerinin olup olmadığı da önem taşımıyor. Üstelik turnuva birincisi doğrudan FM (FIDE Master [ustası]), olacak. Bu düzenlemenin çok önemli olduğunu düşünüyorum ve katılımın büyük ilgi görmesini umuyorum.

Doğrusu ben böyle bir etkinliğin varlığından yeni haberdar oldum. 2011'in Mayıs ayında Yunanistan'da, Avrupa emektarlar takım yarışmasındaydık. Yarışmalarda genellikle düzenlenecek turnuvaların broşürleri ya da duyuruları dağıtılıyor. Burada bir duyuru dikkatimi çekmişti. 22. Uluslararası Satranç ve Oyunlar Festivali. Çek Cumhuriyeti'nde yapılacak düzenleme bir açık turnuvanın yanında Avrupa Amatörler Şampiyonasını da içeriyordu. İlan edilen turnuvaların hemen hepsi Elo ya da ulusal kuvvet derecelerine göre kategorilendirilmişti. 2200 üzeri, 2200 altı, 2000 altı, 1800 altı gibi. Avrupa Amatörler Şampiyonası da yine iki kategoride gözüküyordu. 2000 altı ve 1800 altı. Bu tam benim kafamdaki kategorilendirme değildi ama ihtiyaç olduğunu düşündüğüm turnuva türü de böyle bir şeydi.

Geçen sayıda ve önceki bazı yazılarımda satrançtaki yatay gelişmeye dikkat çekmiş ve düzenlenen etkinliklerde yeni bir yaklaşımın gerekli olduğunun altını çizmiştim. Gerçekten de sürdürülen çalışmalar ve hedef kitle yaklaşımı giderek daha büyük kitlelerin satrançla tanışmasına ve ilgi duymasına neden oldu. Süreç halen de devam etmekte. Küçük yaş gruplarına yönelik etkinlikler yalnızca onlarla sınırlı kalmıyor. Onlarla ilgili pek çok yetişkin de satranca ilgi duymaya başlıyor. Bunların yanında satrançla bir dönem uğraşmış ama türlü nedenlerle onu ancak belli bir seviyeye kadar getirip amatör düzeyinde bırakmış olanlar var. Şimdiye değin bu kesimi mutlu edecek organizasyonlar yoktu.

"Herkese ayrı bir turnuva mı yapalım" denebilir. Yapabiliyorsak yapalım. Neden olmasın! Neden amatörler il birinciliği yapılmasın, neden amatörler Türkiye birinciliği olmasın, neden bunlar bireysel ve takım olarak düzenlenmesin, neden bu amatör gruplar da 1700 – 2000, 1400 – 1699, 0 - 1399 diye ayrılmasın. Tabii kategorilendirme yapmanın temel koşulu hedef grupta yeterince oyuncunun birikmiş olmasıdır. Böyle bir birikim varsa daha geniş ya da daha dar gruplamalar yapılabilir. Bir yerden başlamak gerekiyor. Umarım artık federasyonun atadığı il temsilcileri bu konuda da çalışmaya istekli olurlar.

Ben yaş kategorilerinin yanında oyun gücünü de göz önüne alan diğer bir kategorilenderme kriterinin belirlenmesinin satranca ilgiyi artırcağına inanıyorum. Böylece herkes kendine uygun bir turnuva bulabilecektir.

Satrancın diğer spor dallarından belki en ayrı yanı seyretmenin değil oynamanın zevkli olmasıdır. Gerçekten satranç seyredilmesi zor bir spor. Öncelikle normal bir turnuva partisinin uzun sürmesi başlı başına seyretmeye bir engel oluşturuyor. Ama bununla da kalmıyor. Seyreden kişinin oyun gücünün oynayanlarınkine benzemesi de gerekiyor. Bunun yanına bir de oyuncuların rahatsız olmaması için alınan önlemler eklenince seyir büsbütün zorlaşıyor. En iyisi satranç oyununun taraflarından biri olmaktır! Bunun da anlaşılması için önce tadılması gerekmektedir.

bu sayıda

Yayının Adı:
Mavikale

Yıl: 3

Sayı: 9

EYLÜL 2011

ISSN 1309-1166

Sahibi
Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Ali Nihat Yazıcı

Yayın Koordinatörü:
Murat Kul

Yayın Kurulu Başkanı:
Dr. M. Sabri Koçak

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Fatma Yılmaz

Haber Koordinatörü:
Fatma Öztürk

Yayın Kurulu:
Dr. M. Sabri Koçak,
Fatma Yılmaz,
FM Ali İpek,
WIM Nilüfer Çorlulu,
Prof. Dr. Ergin Çiftçi,
Yaşar Y. Güngör,
Fahri Karabay

Yönetim Yeri:
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi, No: 3 Kat: 6
Ulus-Ankara

Telefon:
0 312 309 75 94

Faks:
0 312 310 96 20

e-mail:
yayinkurulu@tsf.org.tr
satrancdergisi@gmail.com

Grafik Tasarım:
AJANSROA

Telefon:
0 212 284 0 535

Baskı:
Beyaz Düş Matbaacılık

Telefon:
0 212 690 89 89

Dergimiz Basın Ahlak İlkelerine uyar.
Üç ayda bir periyodik olarak yayımlanır.
Yayın Kurulu dergide yer alan yazıları düzeltmeye, kısaltmaya ve gerektiğinde değiştirmeye yetkilidir.

Baskı Türü:
Yaygın Süreli

4 Türkiye İş Bankası Satranç Ligi

8 Türkiye Kulüpler Şampiyonası
10 Türkiye Yıldızlar Şampiyonası
12 Türkiye Kadınlar Şampiyonası

14 Troya Uluslararası Satranç Turnuvası

16 Türk Satranç Tarihinde Ufuk Turu
22 Dünya Takımlar Şampiyonası
Ermenistan Şampiyon
28 Gambitler

36 Yazışmalı Satranç
42 Kadın Gözüyle Satranç
46 Söyleşi
Gülümser - Rıza Öney

18 Dortmund Şampiyonası
Alkışlar Kramnik'e

50 Dünya Şampiyonaları
Tigran Petrosian
54 Parlak Oyunlar
Sakin Darbe
56 Satranç ve Sanat

24 Avrupa 18 Yaş Altı Takım Şampiyonası

Türkiye İş Bankası Satranç Ligi
Şampiyon İSEK Aquamatch

1995 yılında oynanmaya başlanan ve bu sene yeni oyuncularla kalitesini arttırarak devam ettiren Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde 276 sporcu yarıştı

2010-2011 Türkiye İş Bankası Satranç Ligi, 27 Haziran – 10 Temmuz 2011 tarihlerinde Konya Hilton Garden Inn Otel'de gerçekleştirildi. Mersin, İstanbul, Bursa, Denizli, Adana, Manisa, Antalya ve Ankara illerinden 14 kulübün misafir olduğu lige 86'sı unvanlı toplam 276 sporcu katıldı.

Tek buluşmada tamamlanan ligde, 2009- 2010 Türkiye İş Bankası Satranç Ligi yönergesi uyarınca ligde kalan kulüpler ve 2009- 2010 Türkiye Kulüpler Şampiyonası yönergesi uyarınca finallerde ilk üç dereceyi elde etmiş kulüpler yer aldılar.

İlk 1995 senesinde "1. Satranç Ligi" adı ile oynanmaya başlanan lig, 2004 senesinde Süper Lig adını almıştı. Süper Lig adı ise 2006 yılında Türkiye İş Bankası Satranç Ligi olarak değiştirilmişti. Ülkemizin en güçlü kadın, erkek ve çocuklarının bir araya geldiği Türkiye İş Bankası Satranç Ligi, Avrupa'nın en kuvvetli ligleri arasındaki yerini bu sene de sağlamlaştırarak korudu.

GM Pavel Eljanov (Ukrayna, Elo 2712), GM Rustam Kasimdzhanov (Özbekistan, Elo 2685), GM Ernesto Inarkiev (Rusya, Elo 2679), GM Liviu Dieter Nisipeanu (Romanya, Elo 2662), GM Evgenij Miroshnichenko (Ukrayna, Elo 2651), GM Boris Savchenko (Rusya, Elo 2630), GM Mikheil Mchedlishvili (Gürcistan, Elo 2629) 36 büyük ustanın ilk masalarda mücadele ettiği ligin en güçlü oyuncularından bazılarıydı.

13 gün süren çetin partilerin ardından Türkiye İş Bankası Satranç Lig'inde şampiyon İSEK Aquamatch Spor Kulübü olurken, ikinciliği Yapı Kredi Spor Kulübü, üçüncülüğü ise Adana Truva Satranç Kulübü elde etti. Ligden düşen kulüpler ise Yeşilköy Spor Kulübü, Bursa Tophane Meslek Lisesi Spor Kulübü ve Türk Hava Yolları Spor Kulübü oldu.

Zuhal Üreten ve Başkan Yazıcı (Fotoğraf: Anastasiya Karlovich)

Ligin kapanışında, Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Ali Nihat Yazıcı, Başkan Vekili Tahsin Aktar, Asbaşkan Gülkız Tulay, Yönetim Kurulu üyeleri Ahmet Arda Kılıç ve Prof. Dr. Yusuf Doğruer'in ve Türkiye İş Bankası Kurumsal İletişim Birim Müdürü Zuhal Üreten'in katılımlarıyla kulüpler ödülleri ile buluştu.

Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Adnan Bali lig başlamadan tüm takım ve sporculara başarı dileklerini iletmeyi ihmal etmedi. Bali'nin mesajı;

"Federasyonunuzla sürdürmekten mutluluk duyduğumuz işbirliğimizin en önemli alanlarından biri olan Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nin Konya'da bugün gerçekleşen açılışı vesilesiyle şahsınızda lige katılan tüm takımlarımıza ve sporcularımıza Türkiye İş Bankası grubu adına başarılar diler emeği geçenlere teşekkürlerimi sunarım"

Seçme Oyunlar
GM Vasıf Durarbeyli (2511) – Ahmet Bolat (2074), Açılış Kodu: C13

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 d×e4 4.♘×e4 ♘d7 5.♘f3 ♘gf6 6.♗g5 ♗e7 7.♘×f6+ ♗×f6 8.h4 0–0 9.♗d3 c5 10.♕e2 c×d4 11.0–0–0 e5 12.♕e4 g6 13.♗×f6 ♕×f6 14.h5 ♖e8 15.h×g6 h×g6 16.♕e2 ♘c5 17.♘×d4 ♕f4+ 18.♔b1 ♗g4 19.f3 e×d4 20.♕f2 ♘×d3 21.♖×d3 ♗f5 22.♖×d4 ♖e2 23.♕×e2 ♕×d4 24.♖d1 ♕c5 25.g4 ♗e6 26.b3 b5 27.f4 ♖c8 28.♖h1 ♗×g4 29.♕×g4 ♕×c2+ 30.♔a1 ♕c3+ 31.♔b1 ♕d3+ 32.♔a1 ♕d4+ 33.♔b1 ♕e4+ 34.♔b2 ♖c2+ 0–1

Şampiyon İsek Aquamatch (Fotoğraf: Anastasiya Karlovich)

Final Sıralaması

Sıra	Takımlar	Maçlar	+	=	-	Maç Puanı	Masa Puanı
1	İsek Aquamatch S.K.	13	11	1	1	23	82
2	Yapı Kredi Spor Kulübü	13	10	1	2	21	79
3	Adana Truva Satranç S.K.	13	10	1	2	21	74½
4	İstanbul Teknik Üniversitesi S.K.	13	9	1	3	19	74½
5	Manisa Doruk Koleji S.K.	13	7	3	3	17	70
6	Gazi Üniversitesi S.K.	13	7	2	4	16	67
7	Çelikkol Turizm Pamukkale Ünv. S.K.	13	6	3	4	15	66
8	Mersin Ezgi Satranç Kulübü	13	6	0	7	12	66
9	Beşiktaş Jimnastik Kulübü	13	4	1	8	9	59½
10	Tarsus Zeka Satranç S.K.	13	3	3	7	9	59
11	Deniz Gençlik S.K.	13	3	3	7	9	57
12	Bursa Tophane Meslek Lisesi S.K.	13	2	2	9	6	58
13	Türk Hava Yolları S.K.	13	2	1	10	5	48½
14	Yeşilköy Spor Kulübü	13	0	0	13	0	49

Onur Kınsız (2184) - İsmail Doğantuğ (2218), Açılış Kodu: B41

1.e4 c5 2.♘f3 a6 3.c4 e6 4.d4 c×d4 5.♘×d4 ♘f6 6.♘c3 ♕c7 7.♗d3 ♘c6 8.♗e3 ♘e5 9.h3 ♘×c4 10.♗×c4 ♕×c4 11.♖c1 ♕b4 12.0–0 d6 13.a3 ♕a5 14.b4 ♕d8 15.♘cb5 a×b5 16.♘×b5 ♗d7 17.♘c7+ ♔e7 18.e5 ♘e4 19.e×d6+ ♘×d6 20.♘×a8 ♕×a8 21.♗c5 ♕b8 22.♗×d6+ 1–0

GM Aleksandr Shimanov (2583) - GM Andrey Vovk (2545), Açılış Kodu: B25

1.g3 ♘f6 2.♗g2 g6 3.e4 d6 4.f4 ♗g7 5.♘c3 c5 6.♘f3 ♘c6 7.d3 0–0 8.h3 ♖b8 9.0–0 b5 10.a3 a5 11.♗e3 ♘d7 12.♖b1 ♘d4 13.g4 b4 14.a×b4 ♘×f3+ 15.♗×f3 ♗d4 16.♕d2 ♗×e3+ 17.♕×e3 c×b4 18.♘e2 ♕c7 19.f5 ♕c5 20.d4 ♕×c2 21.♖fc1 ♕a4 22.♘f4 ♗b7 23.♗d1 ♕b5 24.♗b3 ♔g7 25.f×g6 h×g6 26.♖c7 ♖bc8 27.♗c4 ♕b6 28.♗b3 ♕b5 29.♗c4 ♕b6 30.♖×d7 ♖×c4 31.♖c7 ♕b5 32.♖d7 ♕b6 33.♖×e7 ♗c8 34.♖d1 ♕d8 35.♘h5+ ♔h7 36.♕g5 ♖c7 37.♘f6+ ♔g7 38.♖×c7 ♕×c7 39.♖f1 ♕b6 40.♘h5+ ♔h7 41.♘f6+ ♔g7 42.♘e8+ ♖×e8 43.♕f6+ ♔h6 44.g5+ ♔h5 45.♕g7 1–0

GM Rustam Kasimdzhanov (2685) - GM Nidjat Mamedov (2587), Açılış Kodu: E97

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 ♗g7 4.e4 d6 5.♘f3 0–0 6.♗e2 e5 7.0–0 ♘c6 8.d5 ♘e7 9.♘d2 a5 10.a3 ♘d7 11.♖b1 f5 12.b4 ♔h8 13.f3 a×b4 14.a×b4 c5 15.b×c5 ♘×c5 16.♘b3 b6 17.♘×c5 b×c5 18.♕b3 ♘g8 19.♕b6 ♗h6 20.♕×d8 ♖×d8 21.♖b6 ♗×c1 22.♖×c1 ♘h6 23.♗d1 ♘f7 24.♗a4 f4 25.♖cb1 ♔g8 26.♗c6 ♖a3 27.♘b5 ♖a2 28.♘c7 ♔h8 29.♖b8 ♖a7 30.♘a8 ♔g7 31.♘b6 ♗e6 32.♖×d8 ♘×d8 33.♗b5 ♗f7 34.♘c8 ♖a8 35.♘×d6 ♔f6 36.♗d7 ♖a7 37.♗h3 ♖a6 38.♘×f7 ♘×f7 39.♖b5 ♘d6 40.♖×c5 ♖a2 41.♖c6 ♔e7 42.c5 ♘b5 43.d6+ ♔f7 44.d7 ♖d2 45.♖c8 1–0

IM Oğulcan Kanmazalp (2404) - Hakan Yaramış (2094), Açılış Kodu: B96

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 a6 6.♗g5 e6 7.f4 ♘c6 8.♘×c6 b×c6 9.e5 h6 10.♗h4 g5 11.f×g5 ♘d5 12.♘e4 ♕b6 13.c3 d×e5 14.g6 f×g6 15.♕c2 ♕e3+ 16.♗e2 ♘f4 17.♘f6+ ♔f7 18.♘g4 ♘×g2+ 19.♔f1 h5 20.♔×g2 h×g4 21.♖af1+ ♔g8 22.♕×g6+ ♗g7 23.♗d3 ♕h3+ 24.♔g1 ♕e3+ 25.♖f2 e4 26.♗×e4 ♕e1+ 27.♔g2 ♕×e4+ 28.♕×e4 ♖×h4 29.♖d1 1–0

IM Martha L. Fierro Baquero (2388) - WGM Sopiko Guramisvili (2299), Açılış Kodu: A13

1.c4 e6 2.g3 d5 3.♗g2 ♘f6 4.♘f3 ♘c6 5.0–0 a6 6.b3 d4 7.♗b2 ♗c5 8.d3 0–0 9.♘a3 e5 10.♘c2 ♖e8 11.a3 ♗f5 12.b4 ♗a7 13.♖c1 ♕d7 14.♖e1 ♖ad8 15.c5 ♗e6 16.♘g5 ♗b3 17.♗h3 ♕e7 18.♕d2 ♗a4 19.e3 ♗×c2 20.♖×c2 d×e3 21.♕×e3 ♘d5 22.♕c1 h6 23.♘f3 ♕f6 24.♗g2 ♕f5 25.♖d2 ♘f6 26.♕c4 ♘d7 27.♘h4 ♕g5 28.♖de2 ♖e6 29.d4 b5 30.♕b3 ♘×d4 31.♗×d4 e×d4 32.♖×e6 f×e6 33.♕×e6+ ♔h8 34.♘g6+ ♔h7 35.♗e4 ♘f6 36.♗d3 ♖e8 37.♕×e8 ♘×e8 38.♖×e8 ♕c1+ 39.♔g2 1–0

Atakan Şirin (2230) - IM Suat Soylu (2416) Açılış Kodu: D00

1.d4 d5 2.♘c3 ♗f5 3.f3 e6 4.e4 ♗g6 5.e×d5 e×d5 6.♕e2+ ♗e7 7.♗g5 ♘c6 8.0–0–0 ♕d7 9.h4 h6 10.♗f4 a6 11.g3 0–0–0 12.♗h3 ♗f5 13.♗×f5 ♕×f5 14.♕h2 ♕d7 15.♘ge2 ♘f6 16.g4 ♗b4 17.♖d3 ♖he8 18.♘g3 ♘e7 19.♗e5 ♗d6 20.♖e1 ♘fg8 21.♘h5 g6 22.♘g7 ♖f8 23.♖de3 ♗b4 24.a3 ♗a5 25.♗f4 ♘c6 26.♕d2 ♗b6 27.♖d3 ♘a5 28.♗×h6 ♘c4 29.♕g5 ♘×h6 30.♕×h6 ♕d6 31.h5 ♕f6 32.h×g6 f×g6 33.♖e6 ♕f7 34.♕×g6 ♕f4+ 35.♔b1 ♘d2+ 36.♔a2 ♘×f3 37.♘f5 ♘h2 38.♘e7+ ♔b8 39.♘e×d5 ♕×g4 40.♘×b6 c×b6 41.♕×g4 ♘×g4 42.♖×b6 ♖f2 43.♖g6 ♖f4 44.♖g3 ♘f6 45.♘e2 ♖f2 46.♖g2 ♖f1 47.c3 ♔a7 48.♖g1 ♖f2 49.♖6g2 ♖f3 50.♘c1 ♘e4 51.♖e2 ♘d6 52.♖g7 ♘f5 53.♖h7 ♖d6 54.♘b3 ♖b6 55.♘a5 ♘e3 56.♖×e3 1–0

Lig ikincisi Yapı Kredi Spor Kulübü (Fotoğraf: Anastasiya Karlovich)

GM Ernesto Inarkiev (2679) - GM David Arutinian (2564), Açılış Kodu: C02

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.♘f3 c×d4 5.♘×d4 e6 6.♘d2 ♘c6 7.♘×c6 b×c6 8.♗d3 ♘e7 9.♘f3 ♘g6 10.h4 ♘e7 11.h5 h6 12.0–0 c5 13.c4 ♗d7 14.♕e2 ♗c6 15.b3 ♕c7 16.♗a3 d×c4 17.b×c4 ♘f5 18.♗×f5 e×f5 19.e6 ♗d6 20.♘h4 0–0 21.♘×f5 ♖ae8 22.♗b2 ♖a8 23.♗a3 ♖ae8 24.♗b2 ♖×e6 25.♕g4 g6 26.♘×h6+ ♔h7 27.♖ae1 f5 28.♕g5 ♕d7 29.♖e3 ♗e4 30.♖h3 f4 31.h×g6+ ♖×g6 1–0

Alexander Ipatov (2536) - GM Barış Esen (2553), Açılış Kodu: D78

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♘f3 ♘f6 4.♘bd2 g6 5.g3 ♗g7 6.♗g2 0–0 7.0–0 ♗f5 8.b3 a5 9.♗b2 ♕b6 10.♖e1 ♘bd7 11.♖c1 ♗h6 12.e3 a4 13.c5 ♕a6 14.b4 a3 15.♗c3 ♗d3 16.♘b3 ♘e4 17.♘a5 ♗c4 18.♗a1 b5 19.♘d2 f5 20.♘×e4 f×e4 21.♗h3 ♕c8 22.♗e6+ ♔g7 23.♕g4 ♖a7 24.♖c3 ♖f6 25.♖c2 ♗d3 26.♖d2 ♕c7 27.♗×d7 ♕×d7 28.♕×d7 ♖×d7 29.♖ed1 ♗c4 30.♖c1 ♖d8 31.♖c3 g5 32.♘×c4 b×c4 33.♖×a3 g4 34.♖e2 ♖df8 35.♔g2 ♗g5 36.♗c3 h5 37.♖a6 h4 38.♗e1 ♖h8 39.b5 c×b5 40.♖×f6 h3+ 41.♔f1 ♗×f6 42.♗c3 ♔f7 43.♖b2 ♖a8 44.♖×b5 ♖×a2 45.c6 ♖a8 46.♖×d5 ♖c8 47.♖c5 e6 48.♖×c4 ♗e7 49.♔e2 ♗d6 50.♔d1 ♔e7 51.♔c2 ♖a8 52.♔b3 ♖a3+ 53.♔b2 ♖a8 54.c7 ♖c8 55.♔c2 ♖a8 56.♔b3 ♖a3+ 57.♔b2 ♖a8 58.♗a5 ♔d7 59.♗b6 ♖a3 60.♖c2 ♖a8 61.♔b3 ♔c8 62.♗a5 ♔b7 63.♖c6 ♖f8 1–0

Üçüncü Adana Truva Satranç Spor Kulübü (Fotoğraf: Anastasiya Karlovich)

Özel Cebelli (2130) - Fethi Apaydın (2198), Açılış Kodu: B23

1.e4 c5 2.♘c3 a6 3.a4 e6 4.g3 ♘c6 5.♗g2 ♘f6 6.d3 ♗e7 7.♘ge2 0–0 8.0–0 ♖b8 9.f4 d5 10.e5 ♘d7 11.b3 b5 12.a×b5 a×b5 13.♔h1 ♕b6 14.♗b2 ♗b7 15.♕d2 ♖a8 16.♖fb1 ♖fd8 17.♘d1 d4 18.♘f2 ♘b4 19.♘e4 ♘d5 20.g4 ♕c7 21.g5 ♘7b6 22.♘2g3 ♘e3 23.♗h3 ♘bd5 24.♕f2 ♘b4 25.♔g1 g6 26.♗c1 ♖×a1 27.♖×a1 ♘e×c2 28.♖b1 ♘e3 29.♕e2 ♘bd5 30.♕f2 ♘d1 31.♕e1 ♘1c3 32.♖a1 ♘b4 33.♕f1 c4 34.b×c4 b×c4 35.♗a3 ♘×e4 36.d×e4 d3 37.♗g2 ♘c2 38.♗×e7 ♕×e7 39.♖b1 c3 40.f5 ♘e3 41.♕f2 c2 42.♖a1 d2 0–1

FM Can Yurtseven (2330) - GM Emre Can (2487), Açılış Kodu: A26

1.♘f3 ♘f6 2.g3 g6 3.♗g2 ♗g7 4.0–0 0–0 5.c4 d6 6.♘c3 e5 7.d3 ♘c6 8.♗g5 h6 9.♗×f6 ♗×f6 10.♖b1 a5 11.a3 ♗e6 12.b4 a×b4 13.a×b4 ♕d7 14.♘d2 ♗g7 15.b5 ♘d8 16.♘d5 f5 17.e3 ♘f7 18.♕c2 ♘g5 19.f4 ♘f7 20.♘b3 ♔h7 21.f×e5 ♘×e5 22.♘f4 ♖a7 23.d4 ♘g4 24.♖be1 ♘f6 25.♘×g6 ♔×g6 26.d5 ♘g4 27.d×e6 ♕×e6 28.h3 ♘e5 29.♗d5 ♕f6 30.♘d4 ♔h7 31.♘×f5 ♔h8 32.♘d4 ♕g5 33.♖×f8+ ♗×f8 34.♕f2 ♗g7 35.♘e6 ♕g6 36.♘f4 ♕f6 37.b6 c×b6 38.♖f1 ♖a3 39.♗e4 ♕g5 40.♔h2 ♕e7 41.♘h5 ♕g5 42.♘×g7 ♕×g7 43.♕f5 ♖a8 44.♕e6 ♖f8 45.♖f4 h5 46.♕×d6 ♖g8 47.g4 h×g4 48.♖f5 ♘f3+ 49.♗×f3 g3+ 50.♔h1 ♕a1+ 51.♗d1 1–0

IM Mert Erdoğdu (2434) – Ömer Afyoncu (2112), Açılış Kodu: B66

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 ♘c6 6.♗g5 e6 7.♕d2 a6 8.0–0–0 h6 9.♗e3 ♘×d4 10.♗×d4 b5 11.f3 ♗b7 12.♔b1 ♖c8 13.♗d3 ♘d7 14.g4 ♘e5 15.♕e3 ♕c7 16.a3 ♘c6 17.♗b6 ♕b8 18.h4 ♗e7 19.g5 h5 20.♖hf1 ♗a8 21.f4 ♕b7 22.e5 d×e5 23.f×e5 g6 24.♗c5 0–0 25.♗×e7 ♘×e7 26.♘e4 ♖cd8 27.♘d6 ♕c7 28.♖d2 ♘c6 29.♗e2 b4 30.♗f3 b×a3 31.♗×c6 ♗×c6 32.♕×a3 ♗d5 33.♖df2 f5 34.g×f6 ♖×d6 35.f7+ ♔g7 36.e×d6 ♕c6 37.♕g3 1–0

Morozevich'ten iyi bir geri dönüş

Biel'de Carlsen rüzgarı

İsviçre'nin Biel şehrinde yapılan satranç festivalinde Magnus Carlsen 2833 performans ile göz doldurdu. Verimli geçen Biel turu Morozevich'e 17 Elo kazandırdı

2011 Biel Satranç Festivali 16-29 Temmuz 2011 tarihlerinde İsviçre'nin Biel şehrinde gerçekleşiyor. Eşzamanlı yapılan pek çok turnuva ve aktivitenin yer aldığı Biel 2011'in Büyükusta Turnuvası'nda dünyaca ünlü büyük ustalar kozlarını paylaştılar. Magnus Carlsen, Maxime Vachier-Lagrave, Alexei Shirov, Fabiano Caruana, Alexander Morozevich ve Yannick Pelletier'in yer aldığı turnuva çift tur döner sistem üzerinden oynandı. Tamamlanan on turun ardından, Norveçli Büyükusta Magnus Carlsen 19 puan ile birinci, GM Alexander Morozevich 17 puan ile ikinci ve GM Maxime Vachier-Lagrave 12 puan ile üçüncü oldular.

Sistem: 2 saat 40 hamle, 1 saat 20 hamle, oyunun geri kalanı için 15 dakika +30 saniye eklemeli tempo ile oynandı. Kazanç 3 puan, beraberlik 1 puan, kayıp ise sıfır puan. 30. hamleye kadar beraberlik tekliflerine izin verilmedi.

Morozevich, Carlsen ve Vachier (Fotoğraf: Biel Chess Festival/Bohnenblust-Tock)

			1	2	3	4	5	6	Points	TB	Perf.	+/-
1	Carslen, Magnus	2821	* *	1 1	0 1	3 3	3 1	3 3	19 / 10		2833	+2
2	Morozevich, Alexander	2694	1 1	* *	3 3	1 1	3 0	1 3	17 / 10		2819	+17
3	Vachier-Lagrave,Maxime	2722	3 1	0 0	* *	1 1	1 1	1 3	12 / 10	126	2706	-2
4	Shirov, Alexei	2714	0 0	1 1	1 1	* *	3 3	1 1	12 / 10	126	2708	-1
5	Caruana, Fabiano	2711	0 1	0 3	1 1	0 0	* *	1 3	10 / 10		2638	-10
6	Pelletier, Yannick	2590	0 0	1 0	1 0	1 1	1 0	* *	5 / 10		2542	-6

Magnus Carlsen (2821) – Alexei Shirov (2714), Açılış Kodu: D47

1.♘f3 d5 2.d4 ♘f6 3.c4 c6 4.♘c3 e6 5.e3 ♘bd7 6.♗d3 d×c4 7.♗×c4 b5 8.♗d3 ♗b7 9.0–0 a6 10.e4 c5 11.d5 c4 12.♗c2 ♕c7 13.♘d4 e5 14.♘f5 g6 15.♘h6 ♘h5 16.g3 ♗c5 17.♕f3 ♖f8 18.♗d2 ♗d4 19.b4 c×b3 20.♗×b3 ♕d6 21.♖ac1 ♘g7 22.a4 f5 23.a×b5 f4 24.♘e2 ♗b6 25.b×a6 ♗×a6 26.♗c4 g5 27.♗×a6 ♖×a6 28.♖c8+ ♗d8 29.♘f5 ♘×f5 30.e×f5 ♘f6 31.♕d3 ♖a7 32.♕b5+ ♕d7 33.♖×d8+ 1–0

Magnus Carlsen (2821) – Fabiano Caruana (2711), Açılış Kodu: C45

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 e×d4 4.♘×d4 ♗c5 5.♘×c6 b×c6 6.♗d3 ♕h4 7.♕e2 ♘e7 8.♘c3 0–0 9.♗e3 ♗b6 10.0–0 d5 11.e×d5 ♘×d5 12. ♗d2 ♗d4 13.♖ae1 ♘b4 14.♕e4 ♕×e4 15.♗×e4 ♗a6 16.♘e2 ♗c5 17.a3 ♘d5 18.b4 ♗d6 19. ♘d4 ♗×f1 20.♔×f1 ♘b6 21.♘×c6 ♖fe8 22.a4 ♔f8 23.a5 ♘c4 24.♗c1 a6 25.f4 ♖e6 26.♗d5 ♖f6 27.♖e4 1–0

Fabiano Caruana (2711) – Alexander Morozevich (2694), Açılış Kodu: E04

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.♘f3 d×c4 5.♗g2 a6 6.0–0 ♘c6 7.e3 ♗d7 8.♘c3 ♘d5 9.♘d2 ♘b6 10.♕e2 ♘a5 11.♖d1 ♗b4 12.♘f3 0–0 13.♗d2 ♕e7 14.♘e4 ♗b5 15.♗c3 ♘a4 16.♕d2 ♘×c3 17.♘×c3 ♗a4 18.♖dc1 c5 19.d5 ♖ad8 20.e4 b5 21.♕e3 ♗×c3 22.♕×c3 b4 23.♕e5 ♗b5 24.♖d1 ♖d6 25.♖ac1 ♕d8 26.♕h5 e×d5 27.e×d5 ♖h6 28.♕f5 ♖f6 29.♕e4 ♘b7 30.♕c2 ♖e8 31.♖e1 ♘d6 32.♖×e8+ ♕×e8 33.♖e1 ♕c8 34.♘e5 ♕f5 35.♕×f5 ♖×f5 36.♗h3 ♖h5 37. ♗g4 ♖h6 38.♖c1 f6 39.♘c6 f5 40.♗d1 ♔f8 41. ♗f3 ♘e4 42.♗×e4 f×e4 43.♘d8 ♔e7 44.♘b7 ♖h5 45.♘×c5 e3 46.♖e1 ♔d6 47.♘e4+ ♔×d5 48.♖×e3 ♔d4 49.♘d2 ♗c6 50.h4 ♖a5 51.a3 b×a3 52.b×a3 ♖b5 0–1

Kulüpler Türkiye Şampiyonası

Şampiyon Antalya Çallı Spor

Ceyhan Belediyesi Spor Kulübü ikinci, Erbakır Spor Kulübü üçüncü. İlk üç derecede yer alan kulüpler 2011-2012 sezonunda Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde oynamaya hak kazandılar

2010-2011 Türkiye Kulüpler Şampiyonası 03-10 Temmuz 2011 tarihlerinde Konya Selçuklu Belediyesi Spor ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. 45 kulüpten 671 sporcunun katılımı ile başlayan şampiyona, 9 turlu takım İsviçre Sistemi ile oynandı. Kulüplerimiz bu sene, geçen senelerden farklı olarak Özel İdeal öğrenci yurtlarında çok iyi şartlarda konaklayarak, her gün servislerle spor salonuna ulaştırıldılar.

Türkiye İş Bankası Ligi'ne çıkma yolunda üst sıraları paylaşan takımlar son maça kadar şampiyonluk mücadelesi verdiler. Son turda birinci masada oynayan Antalya Çallı Spor Kulübü, Moda Spor Kulübü'nü 6,5 - 1,5 yenerek 16 puanla 2010-2011 Türkiye Kulüpler şampiyonu oldu. İkinci masada oynayan Ceyhan Belediye Spor Kulübü, Beyaz Kale Satranç Kulübü'nü 4,5 - 3,5 yenerek 15 puanla ikinci takım olurken, finale doğru yükselişiyle dikkat çeken Erbakır Spor Kulübü son turda Kahramanmaraş Belediye Spor Kulübü ile berabere kalarak maç puanı averajıyla Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'ne çıkan üçüncü takım oldu.

Şampiyonanın ödül töreni Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Tahsin Aktar'ın açılış konuşmasıyla başladı Törene, Yönetim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Ahmet Arda Kılıç, Merkez Hakem Kurulu Başkanı Selçuk Büyükvural, Ulusal Takımlar Sorumlusu Yasin Emrah Yağız, Genel Sekreter N. Erman Üsküdarlı, Selçuklu Belediye Başkan Vekili Nuh Kaygısız ve Selçuklu Belediyesi Spor Kulübü Başkan Vekili Ramazan Yaşar katıldılar. Dereceye giren takımların ödüllerini Türkiye Satranç Federasyonu Yönetim Kurulu Üyeleri toplu halde verdiler.

Şampiyon Antalya Çallı Spor Kulübü

Seçme Oyunlar

FM Tamer Karatekin - GM Vugar Rasulov Uraloğlu

1.c4 c5 2.♘c3 ♘c6 3.♘f3 g6 4.e3 ♗g7 5.d4 d6 6.h3 c×d4 7.e×d4 ♗f5 8.d5 ♘b8 9.♘d4 ♗d7 10.♗e3 ♘f6 11.♗e2 0–0 12.0–0 ♘a6 13.a3 ♘c5 14.b4 ♘ce4 15.♘×e4 ♘×e4 16.♕d3 ♘f6 17.♗f3 ♗a4 18.♖ac1 a6 19.♗d1 ♗×d1 20.♖f×d1 ♖e8 21.a4 a5 22.b5 ♘d7 23.♘b3 ♕c7 24.c5 d×c5 25.d6 e×d6 26.♕×d6 ♕×d6 27.♖×d6 ♖e7 28.♘×c5 ♘×c5 29.♖×c5 ♖e4 30.♖cd5 ♗e5 31.♖d7 ♗f6 32.♖×b7 ♖×a4 33.b6 ♖a1+ 34.♔h2 a4 35.♖a7 ♖b8 36.♖b5 g5 37.b7 ♗e7 38.♗c5 ♖e1 39.♖a8 1–0

GM Mikhail Koballa - GM Yaroslav Zherebukh

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 ♘c6 4.♘gf3 ♘f6 5.e5 ♘d7 6.♘b3 a5 7.a4 b6 8.♗b5 ♘a7 9.♗e2 c5 10.c3 ♗e7 11.0–0 0–0 12.♗e3 ♘c6 13.♗b5 ♗b7 14.♘c1 c4 15.b3 c×b3 16.♕×b3 ♕c7 17.♘e2 ♖fc8 18.♖fc1 ♕d8 19.♘f4 ♖c7 20.♗d2 ♖ac8 21.♕d1 ♘f8 22.♖cb1 ♘b8 23.♕e2 ♗c6 24.♗d3 ♖b7 25.♖b2 ♕e8 26.♕d1 ♗d8 27.c4 d×c4 28.♗×c4 ♖d7 29.♗b5 ♗×b5 30.♖×b5 ♘c6 31.♖c1 ♘e7 32.♖×c8 ♘×c8 33.♗e3 ♘e7 34.♘d2 ♘f5 35.♘c4 ♖c7 36.♘d2 ♕c6 37.♖b1 ♕c2 38.d5 g5 39.♗×b6 g×f4 40.♗×c7 ♕×c7 41.d6 ♕c8 42.♕c1 ♕a8 43.♘f3 f6 44.♕×f4 ♕d5 45.♕d2 ♕×d2 46.♘×d2 ♘d7 47.♘c4 ♔f7 48.♖b7 ♔e8 49.e×f6 ♘×f6 50.♖a7 ♘e4 51.d7+ 1–0

GM Alexander Kovchan - IM Meilis Annaberdiev

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 e×d4 4.♘×d4 ♗c5 5.♘×c6 b×c6 6.♗d3 ♕h4 7.♕e2 ♘f6 8.h3 0–0 9.g3 ♕h5 10.g4 ♕h4 11.♘d2 ♘e8 12.♘f3

İkinci Ceyhan Belediyesi Spor Kulübü

♕e7 13.♗d2 ♖b8 14.b3 d6 15.♗c3 ♗b4 16.♗×b4 ♖×b4 17.e5 c5 18.e×d6 ♕f6 19.d7 ♗×d7 20.♘e5 ♘d6 21.0–0 ♗c8 22.c4 ♖e8 23.♖ae1 ♗b7 24.♕e3 ♕h4 25.♕g3 ♕d8 26.g5 ♖b6 27.♖e3 ♗c8 28.♕f4 f6 29.g×f6 ♕×f6 30.♕×f6 g×f6 31.♘g4 ♗×g4 32.♖×e8+ ♘×e8 33.h×g4 ♖d6 34.♖e1 ♘g7 35.♖e3 h5 36.g×h5 ♘×h5 37.♖f3 ♔f7 38.♗e4 ♖d1+ 39.♔g2 ♖d4 40.♖e3 ♖d2 41.♗d5+ ♔f8 42.♖f3 ♖d4 43.♖f5 ♘f4+ 44.♔f3 ♘×d5 45.♖×d5 ♖×d5 46.c×d5 ♔e7 47.♔f4 a5 48.a4 ♔d6 49.♔e4 f5+ 50.♔×f5 ♔×d5 51.f4 c4 52.b×c4+ ♔×c4 53.♔e4 c5 54.f5 ♔b3 55.f6 c4 56.f7 c3 57.f8♕ c2 58.♕c5 ♔b2 59.♔d3 c1♕ 60.♕×c1+ ♔×c1 61.♔e4 1–0

WIM Betül Cemre Yıldız - WGM Nino Batsiashwili

1.e4 c6 2.d4 d5 3.♘d2 d×e4 4.♘×e4 ♗f5 5.♘g3 ♗g6 6.h4 h6 7.♘f3 e6 8.h5 ♗h7 9.♗d3 ♗×d3 10.♕×d3 ♘f6 11.♗d2 ♘bd7 12.0–0–0 ♗e7 13.♘e4 ♘×e4 14.♕×e4 ♘f6 15.♕e2 ♕d5 16.c4 ♕e4 17.♕×e4 ♘×e4 18.♗e3 ♘f6 19.♘e5 ♗d6 20.f3 ♖c8 21.♔b1 b5 22.♖c1 0–0 23.g4 ♖c7 24.♖c2 b×c4 25.♖×c4 ♘d5 26.♗f2 c5 27.♘d3 c×d4 28.♖×c7 ♗×c7 29.♗×d4 ♗b6 30.♗×b6 a×b6 31.♖c1 f6 32.♖c4 ♖d8 33.a4 g6 34.h×g6 ♔g7 35.♘b4 ♘×b4 36.♖×b4 ♖d6 37.♖b5 e5 38.b4 ♔×g6 39.a5 b×a5 40.b×a5 h5 ½–½

Üçüncü Erbakır Spor Kulübü

WGM Inga Charkhalashvili - WIM Zehra Topel

1.d4 ♘f6 2.♘f3 g6 3.♗f4 d6 4.e3 ♗g7 5.c3 0–0 6.h3 c5 7.♗e2 ♕b6 8.♕c1 ♘c6 9.0–0 ♗f5 10.♘bd2 c×d4 11.♘c4 ♕a6 12.♕d1 d3 13.♗×d3 ♗×d3 14.♕×d3 e5 15.♘c×e5 d×e5 16.♕×a6 b×a6 17.♘×e5 ♘×e5 18.♗×e5 ♘e4 19.♗×g7 ♔×g7 20.f3 ♘c5 21.b3 ♖fd8 22.♖fd1 ♔f6 23.♖d4 ♘e6 24.♖a4 ♖d3 25.♖×a6 ♖×c3 26.♖d1 ♔e7 27.♔f2 h5 28.♖d2 ♖c7 29.b4 ♖d8 30.♖b2 ♖b7 31.♖a5 ♖d6 32.h4 a6 33.♖e5 ♔f6 34.f4 ♖b5 35.♖×b5 a×b5 36.♔f3 ♖d3 37.♔e4 ♖c3 38.g3 ♔e7 39.♔d5 ♖c4 0–1

FM Deniz Arman – Arno Garabetyan

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.d×c5 ♘c6 5.♗f4 e6 6.c3 ♗×c5 7.♗d3 ♘ge7 8.♘f3 a5 9.0–0 h6 10.h4 ♘f5 11.h5 ♗e7 12.♕e2 ♕b6 13.a4 ♗d7 14.♘a3 ♘a7 15.♘b5 ♘×b5 16.a×b5 ♖c8 17.♖a4 ♕d8 18.♖fa1 b6 19.♖d1 ♘h4 20.♘d4 g5 21.♗d2 ♗c5 22.♘c2 0–0 23.♖×h4 g×h4 24.♗×h6 f5 25.♗×f8 ♕×f8 26.♘d4 ♕g7 27.♕f3 ♔h8 28.♘e2 ♖g8 29.♘f4 ♕g5 30.♔f1 ♔h7 31.b4 a×b4 32.c×b4 ♗×b4 33.♖a1 ♔h6 34.♖a7 ♖g7 35.♖c7 ♗c5 36.♔e2 ♗d4 37.♘g6 ♕×h5 38.♕×h5+ ♔×h5 39.♘f8 ♖×g2 40.♖×d7 ♖×f2+ 41.♔e1 ♗e3 42.♗e2+ ♔g5 43.♘×e6+ ♔g6 44.♘f8+ ♔g5 45.e6 ♖f4 46.♖g7+ ♔f6 47.♖f7+ ♔g5 48.♘h7+ ♔g6 ½–½

GM Sergei Zhigalko - GM Eltaj Safarli

1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 e6 6.♘db5 ♗b4 7.a3 ♗×c3+ 8.♘×c3 d5 9.e×d5 e×d5 10.♗d3 0–0 11.0–0 d4 12.♘e2 ♕d5 13.♘f4 ♕d6 14.♘h5 ♘×h5 15.♕×h5 h6 16.♖e1 ♗d7 17.♖e4 ♖ae8 18.♗f4 ♕f6 19.♕d5 ♖d8 20.♗c7 ♗f5 21.♗×d8 ♖×d8 22.♕b3 ♗×e4 23.♗×e4 ♖e8 24.f3 ♖e7 25.♖d1 g6 26.♕c4 ♕f4 27.h3 ♕g3 28.b4 h5 29.♔f1 ♕h2 30.♔f2 ♕f4 31.♕d3 ♘e5 32.♕×d4 ♖d7 33.♗d5 ♕×d4+ 34.♖×d4 ♔f8 35.♔e3 ♖c7 36.c4 b6 37.f4 ♘d7 38.h4 ♘f6 39.♗f3 ♔e7 40.♔d3 ♘e8 41.f5 ♘d6 42.f×g6 f×g6 43.♗e4 ♘f5 44.♖d5 ♔e6 45.g3 ♘d6 46.c5 ♘×e4 47.♔×e4 b×c5 48.♖×c5 ♖d7 49.♖c6+ ♔f7 50.♖a6 ♖b7 51.♔d5 ♖e7 52.b5 ♖d7+ 53.♔c4 ♖c7+ 54.♔b4 1–0

Türkiye'nin yıldızları belli oldu

Yıldızlar geçidi

Türkiye Yıldızlar Şampiyonası'na Türkiye'nin en köklü sivil toplum örgütlerinden biri olan Darüşşafaka ev sahipliği yaptı. 291 genel ve 89 kadın olmak üzere, 380 sporcu bir hafta boyunca satranç için ter döktü

2010-2011 Türkiye Yıldızlar Şampiyonası, 291 genel ve 89 kadın sporcu olmak üzere, 380 sporcunun katılımıyla 22-28 Temmuz 2011 tarihlerinde Darüşşafaka Ayhan Şahenk Spor Salonu'nda gerçekleştirildi. Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Murat Kul'un ve Bayrampaşa Belediye Başkanı Atila Aydıner'in konuşmalarının ardından, 18 yaş genel ve bayan kategorilerinin ilk masalarında Aydıner'in yaptığı sembolik açılış hamlesi ile başlayan şampiyona 28 Temmuz 2011 Perşembe günü yapılan ödül töreniyle sona erdi. Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Ali Nihat Yazıcı yaptığı konuşmada Darüşşafaka'nın geçmişten bugüne satranca verdiği önemden bahsederek, bu köklü kurum ile işbirliği içinde olmaktan büyük mutluluk duyduğunu belirtti. Ülkemizin güçlü satranççıları Cem Karadağ ve Tufan Can Uzuner gibi değerli insanları eğitim kalitesiyle bizlere kazandıran Darüşşafaka'ya teşekkürlerini bildiren Yazıcı, tüm sporculara ve ailelerine içten tebriklerini yineledi. Satranç gibi seçkin bir spor için TSF ile bir arada olmaktan kıvanç duyduğunu belirten Darüşşafaka Cemiyeti Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Yıldırım, iki kurumu da Türkiye İş Bankası'nın desteklemesinin bu buluşmayı oldukça anlamlı kıldığını da sözlerine ekledi. Zekeriya Yıldırım'ın ve turnuva başhakemi Çiğdem Aktuz'un plaketlerini, Başkan Yazıcı'dan almalarının ardından, şampiyonanın yıldızları kupa ve madalyalarına kavuştular.

Başkan Yazıcı ve Zekeriya Yıldırım (Fotoğraf: Anastasiya Karlovich)

Başarılı sporcular ödüllerini Darüşşafaka Cemiyeti Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Yıldırım, Türkiye Satranç Federasyonu Baş-

Atila Aydıner açılış hamlesini yaparken (Fotoğraf: Anastasiya Karlovich)

Sporcular düşünceli ve yorgun (Fotoğraf: Anastasiya Karlovich)

kanı Ali Nihat Yazıcı, Darüşşafaka Cemiyeti Genel Sekreteri Ahmet Buldam, Türkiye Satranç Federasyonu Asbaşkanı Gülkız Tulay, Yönetim Kurulu Üyeleri Ahmet Arda Kılıç ve İlhan Berik, AYGEG Başkanı Hakan Erdoğan, şampiyona gözlemcisi Hulusi Cihangir ve Başhakem Çiğdem Aktuz'dan aldılar. Türkiye İş Bankası Kurumsal İletişim Bölümü'nden Aylin Ketenci de her zaman olduğu gibi sporcuları yalnız bırakmadı.

13-14-15-16-17 ve 18 yaş gruplarında kadın ve genel olmak üzere toplam 12 kategorinin yarıştığı şampiyona sonunda milli takım havuzuna giren sporcu sayıları aşağıdaki tabloda yer alıyor.

Tabloda yer alan sayılar dışında eş puanlı sporculara da havuza girme şansı tanındı. Böylece şampiyona sonunda toplam 71 sporcumuz Milli Takım Havuzu'na girmeye hak kazandı.

Aleyna Yiğit - Aytolun Gürcan

1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 g6 5.♘c3 ♗g7 6.♗e3 ♘f6 7.♗c4 0–0 8.♗b3 d6 9.f3 ♗d7 10.♕d2 ♖c8 11.0–0–0 ♘e5 12.h4 h5 13.♔b1 ♘c4 14.♗×c4 ♖×c4 15.g4 b5 16.♖dg1 b4 17.♘ce2 ♕a5 18.g×h5 ♕×h5 19.♘g3 ♕h8 20.♘gf5 ♗×f5 21.♘×f5 ♘×e4 22.♘×e7+ ♔h7 23.♕g2 ♗×b2 24.f×e4 ♗a3 25.c3 ♕×c3 26.♕d2 ♕×d2 27.♗×d2 ♖×e4 28.h5 g5 29.♖×g5 ♖×e7 30.♖hg1 f6 31.♖g6 1–0

Seray Tulay - WCM Selen Sop

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 a6 6.f4 e5 7.♘f3 ♕c7 8.a4 ♘bd7 9.♗d3 b6 10.♕e2 ♗e7 11.0–0 ♗b7 12.♗d2 0–0 13.♖ae1 ♘c5 14.♕f2 d5 15.♘×e5 ♘c×e4 16.♗×e4 ♘×e4 17.♘×e4 d×e4 18.♗e3 ♖ac8 19.♖d1 ♗c5 20.♘d7 ♖fe8 21.♘×c5 b×c5 22.♖d2 ♕a5 23.b3 c4 24.♖fd1 c3 25.♖d7 ♗c6 26.♖7d6 ♗b7 27. ♕h4 ♕f5 28.♖d8 ♕f6 29. ♕×f6 g×f6 30.♖×e8+ ♖×e8 31.♖d7 ♗c6 32.♖d6 ♖e6 33.♖×e6 f×e6 34.♗d4 ♔f7 35.♔f2 e3+ 36. ♗×e3 ♗e4 37.♗d4 ♗×c2 38.♗×c3 ♗×b3 39.a5 ½–½

Benan Kazdağlı - Demre Kerigan

1.e4 g6 2.d4 ♗g7 3.♘c3 d6 4.♗e3 a6 5.♕d2 b5 6.0–0–0 ♗b7 7.f3 ♘d7 8.h4 h5 9.♘h3 ♘gf6 10.♘g5 e6 11.♘e2 ♕e7 12.♔b1 ♘b6 13.♘c1 ♘fd7 14.♗f2 ♖c8 15.♕e1 c5 16.g4 h×g4 17. f×g4 c×d4 18.♗×d4 ♗×d4 19.♖×d4 ♘e5 20.♗e2 ♘bd7 21.♕g3 ♘c5 22.♘b3 f6 23.♘×c5 d×c5 24.♖d2 c4 25.♖hd1 c3 26.♖d6 ♖c6 27.♖d8+ ♕×d8 28.♖×d8+ ♔×d8 29.♘f3 ♘×f3 30.♗×f3 e5 31.g5 ♖f8 32.h5 g×h5 33.g6 ♖g8 34.♗×h5 ♖d6 35.♕f3 c×b2 36.♔×b2 ♔e7 37.♕b3 ♖g7 38.♕b4 ♗c6 39.c3 ♗e8 40.♕c5 ♗×g6 41.♕c7+ ♖d7 42.♕c5+ ♔f7 43.♗g4 ♖d2+ 44.♔c1 ♖d3 45.♗e2 ♖g3 46.♕d5+ ♔f8 47.♕d8+ ♔f7 48. ♕d5+ ♔f8 49.♕d8+ ♔f7 50.♕d5+ ½–½

13 YAŞ		14 YAŞ		15 YAŞ		16 YAŞ		17 YAŞ		18 YAŞ	
Genel	Bayan	Genel	Bayan	Genel	Bayan	Genel	Bayan	Genel	Bayan	Genel	Bayan
5	5	5	5	4	4	4	4	3	3	3	3

Kategorilerinde ilk üçe giren sporcular

13 Yaş Genel	14 Yaş Genel	15 Yaş Genel	16 Yaş Genel	17 Yaş Genel	18 Yaş Genel
1. Onur Taşçı	1. Barış Güven	1. Diyap Büyükaşık	1. Ege Köksal	1. Burak Komut	1. Demre Kerigan
2. Şiar Yaran	2. Doğuş Diril	2. Melih Yurtseven	2. M. Berkay Özdöver	2. Berkay Aşıkuzun	2. Irmak Sipahioğlu
3. F. Emre Yaver	3. Yasin Sarı	3. İbrahim Ege Bulduk	3. Gün Sümer	3. Süleyman Savran	3. Benan Kazdağlı
13 Yaş Kadınlar	**14 Yaş Kadınlar**	**15 Yaş Kadınlar**	**16 Yaş Kadınlar**	**17 Yaş Kadınlar**	**18 Yaş Kadınlar**
1. F. Zümrüt Yılmaz	1. Nezihe Ezgi Menzi	1. Kardelen Cemhan	1. Ayça Fatma Durmaz	1. Suna Şanal	1. Ebru Kaplan
2. Şuara Keskin	2. Yeşim Patel	2. Aytolun Gürcan	2. Büşra Soydan	2. Selen Sop	2. Büşra Arığ
3. Nisan Ulusoy	3. B. Başak Abdimanoğlu	3. Aleyna Yiğit	3. Gamze Nur Güney	3. Seray Tulay	3. Elvan Aşan

FA Fatma YILMAZ
fatmayilmazfyf@gmail.com

Şampiyon değişmedi
Betül Cemre Yıldız

2011 Türkiye Kadınlar Şampiyonasını eş puanla tamamlayan üç sporcudan Kardelen Cemhan ikinci, Selen Sop Üçüncü, Ebru Kaplan dördüncü

2010 – 2011 Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası Arzum Elektrikli Ev Aletleri A.Ş. sponsorluğunda 10 – 18 Temmuz 2011 tarihlerinde Konya'da (Hilton Garden Inn Otel) gerçekleştirildi. Şampiyonanın açılış törenine Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Tahsin Aktar, MHK üyesi Uğur Tülüce, Arzum Elektrikli Ev Aletleri A.Ş. Ürün Yöneticisi Özer Yalçınkaya da katıldı. Saygı duruşu, İstiklal Marşı'nın okunması ve Başkan Vekili Tahsin Aktar'ın konuşmalarının ardından Yalçınkaya'nın açılış hamlesiyle, zaman zaman beş buçuk saatlik çekişmeli maçlara sahne olan şampiyonanın ilk turu başladı.

On sekiz ilden toplam elli sporcunun katıldığı 2011 Türkiye Kadınlar Şampiyonasının sürpriz sonuçlara sahne olacağı daha ilk turdayken kendini belli etti. Şampiyona boyunca özellikle küçük yaş gruplarından gelen sporcuların büyükleri zorlayan, "biz de varız" diyen oyunları hiç de yabana atılacak türden değildi.

Tur Tur Şampiyona

Birinci turun ilk masalardaki sürpriz sonucu 300'den fazla UKD farkıyla Pınar Buran'dan geldi. Şampiyonanın "Elo"suz sporcularından olan Buran, WFM Emine Yanık Süral'den aldığı maçla turnuva hazırlığının hiç de kötü olmadığını daha ilk turda gösterdi. Aynı turda Ece Alkım Erece de Türkiye Kadınlar Eski Şampiyonlarından Gülümser Öney'e karşı bir puan almayı başardı. Eski Elo sisteminde puanı 2030 olmasına rağmen geçmişte yapılan düzenlemeyle Elo'su 2000'in altına düştüğü için sıfırlanan ve on yedi yıl aradan sonra yeniden satranca dönen geçmişin on bir kez Türkiye Kadınlar

Dereceye giren sporcular Asbaşkan Gülkız Tulay ve TSF Başkanı Ali Nihat Yazıcı'yla birlikte

Şampiyonu olan Öney, sıfırdan ikinci kez çıkardığı 1763 Elo'yla da 1463 UKD'li , Ece Alkım Erece karşısında puanını koruyamadı. Sude Hereklioğlu da İlk turda rakibine beklemediği bir sonuç tattıran sporculardandı. LYS yorgunu Sevim Isparta da ilk turda Hümeyra Kargacı'ya kaybettiği bir puanla rakibinin yüzünü güldüren sporcular arasında yerini aldı.

İkinci turda Pınar Buran maçının berabere bitmesi; Sude Hereklioğlu'nun Melis Üstündağ'a, Hümeyra Kargacı'nın Gülümser Öney'e karşı masadan bir puanla ayrılması sürpriz sonuçlar arasında yerini aldı.

Üçüncü turun en belirgin sürprizi Sude Hereklioğlu'ndan geldi. Sude 1825 Elo ve 1915 UKD puanıyla şampiyonaya yedinci sırada başlayan Ayça Fatma Durmaz'dan aldığı bir puanla daha önceki başarılarının tesadüfi olmağını gösterdi.

Melda İpeker - Nisan Ulusoy, Nezihe Ezgi Menzi - Hümeyra Kargacı'nın masadan yarımşar puanla ayrılması üçüncü turun sürpriz sonuçları arasında yerini alırken aynı turda Kardelen Cemhan ile 2010 dahil yedi kez Türkiye Kadınlar Şampiyonu olan WIM Betül Cemre Yıldız'ın berabere kalması liderlik koltuğuna Emel Kaya'nın geçmesini sağladı.

Sude Hereklioğlu'nu kim durduracak sorusunun yanıtı dördüncü turda WIM Betül Cemre Yıldız'dan gelirken, Burcu Şaşmazel'le berabere kalan Pınar Buran da "ilkler mücadelesine" devam dedi.

Dördüncü tur sonunda liderlik koltuğunun yeni sahibi lider Emel Kaya'ya karşı kazanan Selen Sop olurken her turda liderin değişmesi adeta şampiyonun son turdan önce belirlenemeyeceğinin de habercisiydi.

Beşinci turun dikkat çeken sonuçları 5 - 8. masalardan geldi. Emel Kaya – Büşra Arığ, Sude Hereklioğlu – Burcu Şaşmazel ve Pınar Buran - Ebru Kaplan masalarında berabere kalırken, Emine Yanık Süral'e karşı Sena Yolal, Ezgi Menzi'ye karşı Gönülden Seda Alev masadan puanla ayrılmayı başaran taraflar oldu.

Beşinci tur sonunda Betül Cemre Yıldız liderliği yeniden ele geçirirken eşlendirmelerde de zorlu kısım geride kalmış artık rating olarak çoğunlukla alttan alınan devreye girilmişti.

Altıncı turda dikkatleri üzerine toplayanlar Büşra Arığ – Pınar Buran ve Nisan Ulusoy – WFM Emine Yanık Süral ikilileriydi ve masadan puanla ayrılanlar Buran ve Ulusoy oldu.

Yedinci ve sekizinci turda sürpriz bir sonuç gerçekleşmezken, Betül Cemre Yıldız liderlik koltuğundaki yerini korusa da şampiyonluk eşitlik bozmalara mı kalacak sorusu, yanıtını son tura bıraktı.

Dokuzuncu turda sürpriz bir sonuç yaşanmazken şampiyonaya iyi başlayarak aldıkları sürpriz puanlarla dikkatleri üzerine çeken sporculardan Pınar Buran son maçını da Melis Üstündağ'a karşı kazanarak toplamda 5½ puana ulaştı ve yirmi sekizinci sırada başladığı yarışmayı onuncu sırada bitirdi. Sude Hereklioğlu ise ilk turlardaki başarısını sürdüremese de aldığı 4½ puanla otuz altıncı sırada başladığı yarışmayı yirmi birinci sırada bitirmeyi başardı.

Şampiyonayı eş puanla tamamlayan üç sporcudan Kardelen Cemhan ikinci, Selen Sop Üçüncü, Ebru Kaplan dördüncü olurken son tura bir puan önde giren lider Betül Cemre Yıldız, Ebru Kaplan'la olan maçını berabere sonlandırınca, sekizinci kez Türkiye Kadınlar Şampiyonu koltuğuna yerleşti. (Türkiye kadınlar şampiyonluğunu on bir kez şampiyon olarak, en uzun süreyle Gülümser Yılmaz Öney elinde tutarken onu dokuz kez şampiyon olan Nilüfer Çınar Çorlulu izliyor. Betül Cemre Yıldız şampiyonlukta yıl olarak üçüncü sırada bulunuyor.)

Şampiyona, TSF Başkanı Ali Nihat Yazıcı, Yönetim Kurulu Üyesi Yusuf Doğruer, As Başkan Gülkız Tulay, MHK Üyesi Uğur Tülüce, Arzum Elektrikli Ev Aletleri A.Ş. Ürün Yetkilileri Özer Yalçınkaya ve Tolga Kaya'nın da katıldığı ödül töreniyle sona erdi.

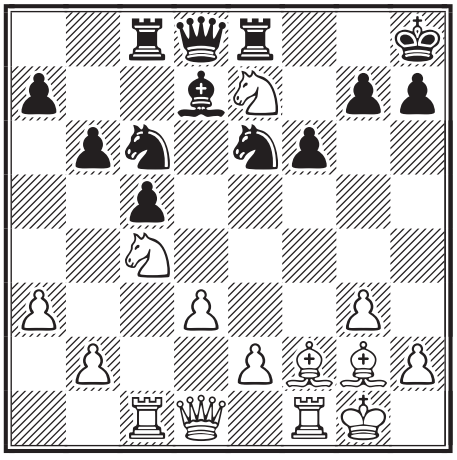
Betül Cemre Yıldız seçkisi ve analiziyle 2011 Türkiye Kadınlar Şampiyonasının şampiyonluk maçı:

Selen Sop – Betül Cemre Yıldız

Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası Konya, 15.07.2011

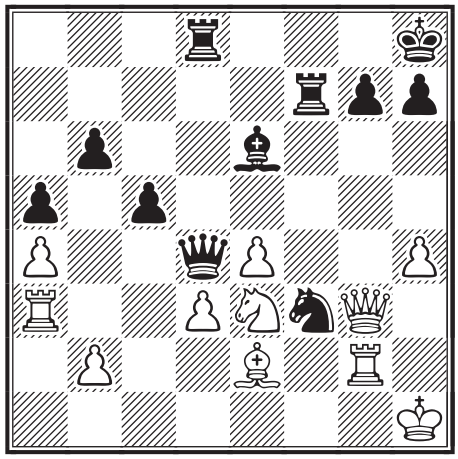
1.♘f3 ♘f6 2.g3 d5 3.c4 c5 4.c×d5 ♘×d5 5.♘c3 ♘c6 6.♗g2 ♘c7 7.0-e5 8.d3 ♗e7 9.♘d2 0-0 10.♘c4 f6 11.f4 e×f4 12.♗×f4 ♘e6 [12...♗e6 hamlesi daha iyi. 13.♘e3 ♕d7 14.♕a4 a6 15.♖ac1 ♖ac8 16.♗×c7 ♕×c7 17.♘ed5 ♕d6] **13.♗e3 ♗d7 14.♘d5 ♖c8 15.♖c1 b6 16.♗f2 ♔h8 17.a3 ♖e8 18.♘×e7?** [18.♘c3] **18...♕×e7∓ 19.e4 ♘ed4 20.♘e3 ♗e6 21.g4?**

(Diyagram)

21...♕d7 [21...♗b3! 22.♕d2 ♘e5 23.♗g3 ♕d7 24.♗×e5 ♖×e5-+] **22.♗g3 ♖cd8** [22...♗b3 23.♕d2 ♘e5] **.h4 ♘b5** [23...♗b3 24.♕d2 ♘e5] **24.a4 ♘bd4 25.♖c3 ♘b4 26.♖f2 ♘dc6 27.♗f1 ♕d4 28.♕f3 ♘e5 29.♗×e5 ♕×e5 30.♖g2 a5** [⌓30...♘c6] **31.♔h1 ♕d4 32.♖a3 ♘c6 33.♕g3 ♘e5 34.g5 f×g5 35.♕×g5 ♘f3 36.♕g3 ♖f8 37.♗e2 ♖f7** [37...♘×h4-+ Bu hamleyi görmüştüm; ancak zaman sıkışmasında riske girmemek için yapmadım, daha sağlam oynamayı tercih ettim. Zaten d3 ve h4 piyonları zayıf olduğu için oyunsonunda saldırmak kolay olurdu.]

(Diyagram)

38.♘c2 ♕f6 39.♗×f3 ♕×f3 40.♕×f3 ♖×f3 41.♖d2 ♖h3+ [⌓41...♖f4 42.♖e2 ♖×h4+ 43.♔g2] **42.♔g2 ♖×h4 43.♖f2 ♖g4+** [43...c4 44.d×c4 ♗×c4 45.e5 ♖e4] **44.♔f1 ♖g3 45.♔e2 h5 46.♘e3 ♔g8 47.♖a1 ♖d4 48.b3 ♖b4 49.♘f5 ♗×f5 50.♖×f5 ♖×b3 51.♖×h5 ♖b2+ 52.♔f1 ♖×d3 53.♖e1 ♖f3+ 54.♔g1 ♖g3+ 55.♔f1 ♖gg2 56.♖f5 ♖h2 57.♔g1 ♖he2 58.♖×e2 ♖×e2 59.♔f1 ♖×e4 0-1**

Şampiyonadan seçme maçlar:

1) Sude Hereklioğlu (1474) – Ayça Fatma Durmaz (1915)

1.e4 c5 2.d4 c×d4 3.c3 d×c3 4.♘×c3 d6 5.♘f3 ♘c6 6.♗c4 ♘f6 7.0-e6 8.♕e2 a6 9.♖d1 ♕c7 10.♗f4 ♗e7 11.♖ac1 0-0 12.h3 b5 13.♗b3 ♗b7 14.♘d5 e×d5 15.e×d5 ♖fe8 16.d×c6 ♗c8 17.♕d3 ♕b6 18.♘g5 ♖f8 19.♗×d6 ♖a7 20.♗e5 g6 21.♕c3 b4 22.♕c4 ♘g4 23.♗d4 ♕c7 24.♘×f7 ♕h2+ 25.♔f1 ♘e3+ 26.f×e3 ♕h1+ 27.♔f2 ♗h4+ 28.♔f3 ♕h2 29.♖g1 ♖a×f7+ 30.♔e2 ♗×h3 31.♕d5 ♗g4+ 32.♔d2 ♗f2 33.♖gf1 ♕g3 34.♕e5 ♕×e5 35.♗×e5 ♖d8+ 36.♗d4 ♖df8 37.♖×f2 1-0

2) Pınar Buran (1638) – Hilal Öztürk (1859)

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♘c3 ♘f6 4.d4 e×d4 5.♘×d4 ♗b4 6.♘×c6 b×c6 7.♗d3 d5 8.e×d5 c×d5 9.0-0 0-0 10.♗g5 c6 11.♕f3 ♗e7 12.♖ae1 ♖b8 13.b3 ♗b4 14.♗d2 ♗g4 15.♕g3 ♕a5 16.♗e2 ♗e6 17.♖d1 d4 18.♗h6 ♘e8 19.♘e4 ♕d8 20.c3 ♗e7 21.♖×d4 ♕c8 22.♖fd1 c5 23.♖4d2 f5 24.♘d6 ♗×d6 25.♖×d6 ♖f6 26.♖×e6 ♖×e6 27.♗c4 ♖bb6 28.♗×e6+ ♕×e6 29.♗e3 ♖a6 30.c4 ♖×a2 31.♗×c5 ♕e2 32.♕f3 ♕c2 33.h3 ♘f6 34.♖e1 ♖b2 35.♖e3 ♖b1+ 36.♔h2 ♖b237.♗×a7 ♖b1 38.♖e7 ♘e4 39.♖b7 ♘×f2 40.♗×f2 ♖f1 41.♔g3 h5 42.h4 1-0

19. Çanakkale Troya Uluslararası Satranç Turnuvası

Çeyrek yüzyıla doğru

Genel kategoride ilk dört derece, eş puanla Gürcülerin: Davit Lomsadze, GM Konstantine Shanava, GM Giorgi Bagaturov, Parmen Gelazonia, 16 Yaş kategorisinde Ahmet Olçum şampiyon

19. Çanakkale Troya Uluslararası Satranç Turnuvası 6-14 Ağustos 2011 tarihlerinde Çanakkale Anafartalar Spor Salonunda gerçekleştirildi. Açık ve 16 Yaş ve Altı olmak üzere iki kategoride gerçekleştirilen şampiyona İsviçre Sistemi dokuz tur üzerinden 90 dakika, hamle başına 30 saniye eklemeli tempoda oynandı.

Açık kategoride sekiz ülkeden 1795 rating ortalamayla 205, diğer ülkelerden katılımcının olmadığı 16 Yaş kategorisinde 1421 rating ortalamayla, 119 sporcunun yarıştığı şampiyonanın ilk turu 6 Ağustos 2011 tarihinde saat 18:00'da başladı. Birinci tur sonunda yirmiye yakın masada 400-500 puanlık rating geriliğine rağmen, maçların kazanç ya da beraberlikle bitmesi, adeta, ilerleyen turlarda da bol sürprizli sonuçların olacağının habercisiydi. İlerleyen turlar da bu öngörüyü boşa çıkarmadı ve sürpriz sonuçlar birbirini takip etti. Bu sürpriz sonuçlar içerisinde en dikkat çekicilerden birkaçı Onur Gör'ün IM Meilis Annaberdiev ile 1 puanı paylaşması, Demre Kerigan'ın GM Handszar Odeev ile berabere kalması ve IM Malkhaz Sulashvili'yi yenmesi olsa da ilginin, heyecanın ve beğeninin doruğa ulaştığı maç GM Giorgi Bagaturov - Ertan Can ikilisinden geldi. Bu mücadelede masadan puanla ayrılmayı başaran taraf Can oldu. Dereceye giremese de Can, bu başarısıyla, şampiyonla eş puanla şampiyonayı üçüncü sırada bitiren GM Giorgi Bagaturov'u yenen tek isim oldu.

16 Yaş kategorisinin en belirgin sürprizi ise Ahmet Olçum'den bir puan almayı başaran Doğa Evrim Aslan'dan gelse de yarışmaya birinci sıradan başlayan, üçüncü turdaki bu kaybıyla on birinci masaya gerileyen Olçum, aldığı galibiyetlerle her tur bir iki masa ilerleyerek sekizinci turda yeniden birinci masaya yükseldi ve turnuva bitiminde 8 puanla tek başına şampiyon oldu.

Asbaşkan Gülkız Tulay, Shanava Konstantine, Davit Lomsadze ve Giorgi Bagaturov

Açık Kategori İlk Beş	16 Yaş İlk Beş
Davit Lomsadze	Ahmet Olçum
GM Konstantine Shanava	T. Doruk Akdaş
GM Giorgi Bagaturov	Cem Gündoğan
Parmen Gelazonia	M. Lütfi P. Özmen
IM Shota Azaladze	Melih Kart

Her iki kategoride de ilk on iki sporcuya para ödülünün verildiği şampiyonada, geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da Açık kategoride konuk oyuncular üst dereceleri elde ettiler. On sporcusuyla yarışmaya katılan Gürcistan yedi sporcusuyla zirveye yerleşirken Türkmenistan yarışmaya katılan iki sporcusuyla onu takip eden ülke oldu. Türkiye'den de Demre Kerigan altıncı, Mert Yılmazyerli on birinci, Ertan Can on ikinci olarak ödül grubunun içinde yer almayı başaran sporcular oldular.

Şampiyonanın en çok ilgi ve izleyici toplayan maçı:

Giorgi Bagaturov (2459) - Can Ertan (2201) [A46], Çanakkale Açık Turnuvası (4), 09.08.2011

1.d4 ♘f6 2.♘f3 e6 3.g3 c5 4.♗g2 ♘c6 5.0–0 c×d4 6.♘×d4 ♗c5 7.♘b3 ♗e7 8.e4 0–0 9.♘c3 a6 10.a4 ♗b4 11.♕e2 ♗×c3 12.b×c3 ♕c7 13.♗a3?! ♖d8 14.f4 d6 15.♖ad1e5!= 16.f5 ♘a5!? 17.♘×a5 ♕×a5 18.g4 ♘e8 19.g5 ♕×a4 20.♗c1 ♗d7 21.c4 ♖ac8∓ 22.♖d3 ♖×c4 23.c3 ♗b5 24.♕h5 ♖×e4!? 25.♖h3 h6!? 26.♗×e4 ♕×e4 27.♖e3 ♕c2 28.♖fe1 ♗c6 29.♖g3 ♕×f5 30.♖f1 ♘f6! 31.♕×h6 ♕×f1+ 32.♔×f1 g×h6

33.g×f6+ ♔f8 34.♙×h6+ ♔e8 35.♖g7 ♙e4 36.♔e2 ♖c8 37.♔d2 ♙g6 38.♖g8+ ♔d7 39.♙f8 a5 40.♖h8 b5 41.♙g7 ♖×h8 42.♙×h8 a4 43.♙g7 a3 44.♔c1 ♔e6 45.h4 ♔d5 46.♙h6 ♔c4 47.♙f8 ♔b3 48.h5 ♙h7 0–1

19. Çanakkale Troya Festivali Uluslararası Satranç Turnuvasının Direktörü Turgut Tunca'ya turnuvanın tarihçesini sorduk:

Fatma Yılmaz: Çanakkale Satranç Turnuvası düşüncesi nasıl ortaya çıktı?

Turgut Tunca: 1992'de Çanakkale Satranç Derneğinin kurularak satranç faaliyetlerine başlaması ile dernek lokalinde en çok konuşulan konu, ülke çapında bir turnuvanın ne şekilde yapılabileceği ve bu konuda kimlerden destek alabileceğimizdi. Derneğimizin açılış töreninde dönemin Belediye Başkanı Sayın İsmail Özay'ın "Satranç sporunun ulusal ve uluslararası ortamda insanları birbirlerine yakınlaştıracak en önemli faktörlerden biri olacağını belirterek başta Belediye olmak üzere diğer kurum ve kuruluşları Çanakkale'de satrançla ilgili yapılacak faaliyetlere destek vermesi gerektiği" çağrısı bizim için güvence oldu ve bir yerden başlayalım dedik.

Turnuva hep ağustosun ilk cumartesi başlıyor, hatta önümüzdeki yılın başlangıç tarihini bile şimdiden söylediniz: 4 Ağustos: Bu tarihi nasıl belirlediniz?

İstanbul'daki üniversitelerinden mezun olduktan sonra, Çanakkale'ye dönen Diş Doktoru Tevfik Sayman ve Avukat Sedat Sel, öğrencilik yıllarında müdavimi oldukları İstanbul Satranç Derneği vasıtası ile pek çok satranççı ile birçok görüşme yaptılar. Bu görüşmelerin sonunda en uygun zamanın ağustos ayının ilk haftası olabileceği konusunda fikir birlikteliğine vardık. Bu tarih aynı zamanda Çanakkale Festivalini de içine almaktaydı, böylece çeşitli sanatlarda yapılan etkinlikler, katılımcıların satranç dışında da hoşça vakit geçirmelerini sağlayacaktı. Yaz aylarında kullanılmayan bir öğrenci pansiyonunun etkinliğimiz sırasında bize tahsis edilmesi ile de katılımcıların büyük bir bölümünü konaklatma imkanı bulmuştuk hem de ücretsiz olarak! Çanakkale Belediyesi o tarihte ödül miktarı olan 500

Ahmet Olçum

Liranın dışında ücretsiz öğle yemeği ve şehir içi ulaşımını da ücretsiz olarak bizlere sunmuştu.

90'lı yılların başlarında iletişim araçları sabit telefon ve fax ile sınırlı idi, bizler de Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü vasıtası ile haftalar öncesi turnuva yönergesinin tüm illerimize ulaşmasını sağladık, tanıdığımız satranç oynayan arkadaşlarımızı bire bir haberdar ettik. Sıra turnuvanın hangi salonda yapılabileceği konusuna geldiğinde ise elimiz kolumuz bağlanmıştı zira dokuz gün boyunca kullanılacak salon bulamamıştık. Sonunda üst katı düğün salonu olan Şehir Kulübünün alt salonu ile anlaştık anlaşmasına ama "İlk turnuvamızın sekizinci tur müsabakalarının üst kattaki düğünden gelen davul sesleri eşliğinde yapıldığını anımsıyorum, çünkü onlar düğünü bizler de turnuvayı erteleyememiştik."

Davulu zurnalı da olsa katılımcı sayısının 45-50 arasında olan ilk ulusal nitelikteki turnuvamızı böylece gerçekleştirdik.

İlk Şampiyon kimdi?

IM Suat Soylu

İlk şampiyonayla ilgili olarak unutamadığımız, hiçbir satranççının da unutmaması gereken bir konuyu da burada anmak isterim: I.Troya Satranç Turnuvasının hazırlıkları devam ederken, oldukça çekişmeli geçeceğini umduğumuz bu turnuvada bizlere yardımcı olması için dönemin Milli Hakemlerinden İsmet Arvit'e "Hakem olarak kimi önerirsiniz?" diye sorduğumuzda kendisinin hiçbir talebi olmaksızın bu görevi üstlenmesi ve tam on bir yıl aralıksız turnuvamızın başhakemliğini yapmasıdır.

İsmet Arvit'in hepimize örnek olmasını dileyerek bir diğer soruya geçmek istiyorum. Günümüzde katılımcı sayısı ilk turnuvanın neredeyse on katı. Bu artışı neye bağlıyorsunuz?

Turnuvamız hem tatil hem de satranç yarışması olarak benimsenerek çok popüler bir etkinlik haline geldiği için katılımcı sayısı her yıl biraz daha arttı. 2004 yılına geldiğimizde ise federasyonumuzun yaş gruplarına verdiği önem etkinliğimize de yansımaya başladı ve çok sayıda genç satranççı aileleri ile birlikte ilimize gelerek turnuvamıza katılmaya başladı. Sanıyorum ki yaş gruplarında şampiyon olan tüm sporcular Çanakkale'ye geldiler, ayrıca son yirmi yılda Türkiye satranç şampiyonu olan sporculardan Suat Atalık ve Mustafa Yılmaz dışında tüm sporcularımızı da burada izleme şansını bulduk.

2009'da ilk kez sekiz ayrı ülkeden gelen sporcularla turnuvamız uluslararası statüsüne de girmiş oldu, Federasyonumuzun bu turnuvaya vermiş olduğu önem doğrultusunda çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Son iki yıldır turnuvamız Genel ve 16 Yaş Altı olmak üzere iki kategori üzerinden oynanmakta.

Önümüzdeki yıllarda turnuva formatında yapmayı düşündüğümüz değişiklikleri katılımcılar ile paylaşıp onlardan aldığımız birtakım önerileri de değerlendirerek bu turnuvayı çok daha kaliteli bir konuma hep birlikte getireceğimizi şimdiden satrançseverlere duyurmak istiyorum. Bir diğer duyurum ise 20 yaşına girecek turnuvamızın 2012 yılı için tarihlerinin 04-12 Ağustos olacağıdır. Tüm satrançseverleri bekliyoruz.

Verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ediyor, Çanakkale Troya'nın tüm illerimize, belediyelerimize, satrançseverlere ilham kaynağı olmasını diliyoruz.

Hayri ÖZBİLEN, Eski Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı, Emektar Milli Oyuncu ozbilenb@hotmail.com

Türk satranç tarihinde bir Ufuk turu

Çok sınırlı kaynaklar ışığında bir o kadar da sınırlı tanıkları yitirmeden Türk satranç tarihini kayıt altına almalıyız

Türk Satranç tarihi gibi geniş bir konuyu işlerken konunun dağılmasını önlemek için dönemlendirme yapmak zorunlu oluyor. Bir konunun tarihi deyince elbette akla önce kurumlar sonra kişiler ve olaylar gelir. Satranç konusunda ilk satranç derneğinin 1936 yılında kurulduğu düşünülürse çok şanslı değiliz. Belge ve bilgi yoksuluyuz bir anlamda. Ben kendi görüşüme göre şöyle bir değerlendirme yaptım.

1- 1936 öncesi Türkiye'de satranç

2- 1936-1954 yıllarında Türkiye'de satranç

3- 1954'te Türkiye Satranç Federasyonu'nun Kuruluşu ve 1962'de TSF'nin FIDE'ye üye olması, 1954-1991 arası Türk satrancı

4- 1991 yılında TSF'nin devlete bağlanması sonrası faaliyetler.

İstanbul Türk Satranç Kulübü tarafından 1944 Haziranından itibaren Türkiye Şatranç Mecmuası çıkar. İlk ismindeki Şatranç sonra Satranç olur. Boyutları bir ara büyür sonra tekrar küçülür. Türk satrancı için önemli bir kazanç, çünkü o günün olaylarının fotoğrafını çekiyor. Meşhur Latince atasözü "Verba volant scripta menent" söz uçar, yazı kalır şeklindedir. Elimizdeki muntazam ve güvenilir ilk kaynak bu dergi olmuştur. Bu konuyu işlerken elimizdeki kaynaklardan en çok bilgiyi çıkarmaya uğraştık.

1945 yılında İstanbul Satranç Derneği'ne ilk adımımı attığıma göre 66 yıldır Türk satrancının içindeyim. Yararlandığım kaynaklar: En başta Türkiye Satranç Mecmuası sonra Süer Satranç Dergisi ve diğer dergilerin koleksiyonları, rahmetli Kahraman Olgaç'ın gazete köşe yazıları, İstanbul ve Ankara'dan satrancımızın duayenleri olan Vedat Çelebi, İlhan Sezer, Dr.Ercan Alpagut, Naci San ve Hüseyin Saltık'ın hafızalarına dayanan sözlü aktarımları, Naci San'ın bana göndermiş olduğu mektup ve yazılı notlar ve kişisel anılarım.

Bu yazı dizisinde gördükleri noksanları, eklemek istedikleri yeni bilgileri dergi yönetimine veya bana aktarmak isteyenlere ancak teşekkür edebiliriz. Böylece bu özel tarihi zenginleştirebiliriz.

En uzak masada oynayanlar Selim Palavan - Nevzat Süer, ayaktaki beyaz sakallı izleyici o dönemin en yaşlı Türk Satranç oyuncusu Fevzi baba.

(Fotoğraf: Hayri Özbilen'in arşivinden derlenmiştir.)

1- 1936 yılı öncesi Türkiye'de satranç:

Gerek Osmanlı gerekse Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde satranç bir kahve oyunu olarak toplum içinde oynanmaktadır. Öncelikle niçin 1936 yılı? Bu yıl Türkiye'de ilk satranç derneğinin; Ankara Satranç Kulübü'nün kurulduğu yıldır. Onun için bu tarihi de bir kilometre taşı kabul ettik. Satranç ülkemize ilk defa Batı'dan değil Doğu'dan (İran'dan) gelmiştir. Evimizde bulunan eski Türkçe (yani arap harfleriyle) bir satranç kitabından babamın satranç çalıştığını hatırlıyorum. Bazı satranç taşlarının isimlerinin de Farsça kaynaklı olduğunu tahmin ediyorum. Vezire ferz, kaleye ruh, piyon veya erlere paytak denirdi. Aklımda bunlar kalmış. Şah gene şah olarak adlandırılıyordu.

1960'lı yıllarda Ziraat Bankası müfettişi olarak doğuda gezerken birçok yerde satranç oynama fırsatı buldum. Örneğin 1964 kışında Hakkari'nin en zengini iş adamı Mehmet Çallı ile Hakkari Orduevi'nde satranç oynadım. Muş/Bulanık'ta öğretmenler lokalinde oynama olanağı buldum. Batıda değişen geliştirilen ve eklenen kuralların bazıları doğuda bilinmiyor ve uygulanmıyordu. Örneğin geçerken alış (en passant) gibi.

Türkiye Satranç Mecmua'sından Osmanlı Devrine ait bazı

Ankara'da heyecanlı bir satranç partisi. Soldaki; Naci San, rakibi Hüseyin Saltık arkadaki masada oynayan Alparslan İzer, izleyicilerden sağdan ikinci Dr. Fahri

(Fotoğraf: Hayri Özbilen'in arşivinden derlenmiştir.)

satranç kitapları olduğunu öğreniyoruz. Ancak modern satranç Türkiye'ye batıdan gelmiştir. Özellikle yurt dışında öğrenim görüp ülkemize dönen gençler, bunlar arasında Amerika'da Almanya'da öğrenimlerinden sonra dönenlerden örneğin Nezih Yazgaç, Musa Tebi, Mübin Boysan, Selim Palavan (Odesa Üniversitesi mezunu) gibi satranççılar Türk satrancına taze kan olmuşlardır. Yine eskiye dönersek İstanbul Süleymaniye kütüphanesinde satrançla ilgili bazı el yazmaları olduğunu işittiysek de bunlar hakkında bir araştırma imkanımız olamamıştır. Prof.Dr. Türker Alkan'ın yazılarında Osmanlı döneminde bir ara satrancın yasaklandığı ifade edilmişse de bunun doğruluğunu şüpheyle karşılıyorum. IV. Murat zamanında kısa bir süre kahvehaneler kapatılmışsa da bunun satranç yasağından çok, tütün yasağının uygulanmasına yönelik bir yaptırım olduğunu tahmin ediyorum. Fakat damanın daha geniş bir alan bulduğu hatta bir ara sarayda da rağbet gördüğü kaydedilmektedir. (Damacıbaşı Asaf ile II.Abdülhamit'in dama partisi)

Osmanlı döneminde eski satranç kitapları:

Türkiye Satranç Mecmua'sının Mayıs 1946 tarihli 24. sayısında "Bizde satrancın eskiliği - İkiyüz yetmiş yıllık bir satranç kitabı" başlığı altında M. Mesut Koman imzası ile çıkan yazıdan şu özet alıntıyı yapacağız. "Mevlana Dergahı postnişinlerinden Muhammed Sait Hemdem Çelebi'nin Konya'da Huzuru Mevlana Kütüphanesi'ne vakfettiği kitaplar arasında gördüğümüz satranca dair yazılmış değerli bir yazma kitabın adı: "Tuhfetül Ahbab fi Hükmü Şatranç Dekayik Nisab"dır. Yazarı Mısır Kahire Mevlevihanesi Şeyhi Vanlı Mehmet Dede'dir. Eser dil bakımından pek tabii olarak ağdalıdır. Kitabın başlangıcından anlaşıldığına göre 1087 hicri (1676 Miladi) yılında Mısır'a vali olan Vezir Abdurrahman Paşa kültür sahibi bir zat imiş, satrancı da çok güzel oynarmış. Şeyh Mehmed dede valinin meclisine çok girmiş, gördüğü iltifatlara karşılık olarak bir satranç kitabı yazarak Paşa'yı memnun etmek istemiş. Eser'de satrancı "Hikmeti Hindiyye" olarak Hint icadı bir oyun olarak tanımlamaktadır. Aynı derginin 20. sayısında ise dörtyüz yıllık bir satranç kitabı gene Mesut Koman tarafından tanıtılmıştır. Sonuç olarak: Ülkemizde satrancın esas gelişiminin Cumhuriyet döneminde olduğunu söylemek basit bir gerçeği ifade olacaktır.

2- 1936-1954 yılları arası Türkiye'de satranç :

2.1. Ankara'da satranç faaliyetleri :

1936 yılında Ankara Satranç Kulübü kuruldu. Ancak o günlerden bugüne bir belge kalmamıştır. Eğer varsa da gün ışığına çıkmamış; ölenlerin terekesi ile beraber kaybolmuştur. Geriye anılarında o günlerden bahsedenler sayesinde bölük pörçük bazı bilgiler kalıyor. Bu konuda 1946 İstanbul Satranç Şampiyonası turnuva kitabının önsözünden Profesör Mazhar Nedim Göknil'in şu sözlerini alıyoruz.

"...Bugünlere erişen satrancı, Avrupai anlamda tam bir dimağ ve kültür sporu haline getirmek ve modern satrancı son ilmi gelişimleriyle yurdumuzda tanıtıp yaymak üzere meydana gelen ilk teşekkül 1936'da kurulan Ankara Satranç Kulübü'dür. Doktor Fikret ve arkadaşı İsmet'in yardımlarıyla ilk ve çetin adımlarını attıktan bir müddet sonra Şükrü Saraçoğlu'nun (1942-1945 Başbakan) unutulmaz yardımlarıyla kuvvetlenip gelişen Ankara Kulübü bir taraftan bazı turnuvalar tertip etti, radyo ve mecmualarda -bilhassa Dr. Hamdi Dilevurgun'un yardımlarıyla- satranç hakkında ilk faydalı yayınları yaptı. Çok geçmeden İzmir'de bazı girişimciler tarafından (henüz resmen kurulmamış olmakla beraber) bir Satranç Yurdu tesis olundu. Onlara 1945 ve 1946 Fuar turnuvalarını borçluyuz."

Prof. Göknil'in bundan sonraki açıklamaları İstanbul ile ilgili olup yazımızın bundan sonraki bölümlerinde bunlara değineceğiz.

Kişisel anılara dönersek rahmetli Kahraman Olgaç Hürriyet gazetesinde 1998 Temmuz'un da "Kızılırmak Kahvesi" adı altında beş yazı yayınladı. Bu yazılardan 1944 yılında Ulus Meydanında Atatürk heykelinin yanında ince uzun bir kahvenin olduğunu, satranççıların burada toplandıklarını öğreniyoruz. Olgaç'ın bu kahvede ilk oyun teklif ettiği Doçent Dr. Bahadır Palavan'dan (Prof.Selim Palavan'ın amcaoğlu) 6-0'lık bir yenilgi alarak; kendi ifadesi ile "kahveden perişan çıktığını, konacak dal bulamayan kuşlara döndüğünü, o hırsla 75 kuruşa Dr. Halil Fikret Kanad'ın "Satranç Kılavuzu" adlı kitabını aldığını, on beş gün evden çıkmadan satranç çalıştığını okuyoruz.

Tekrar Kızılırmak kahvesine dönüş ve Bahadır Palavan'ı 6-0 yeniş. "...Artık önüme geleni yeniyorum. Kahvenin şampiyonu olmuştum; böyle bir altı ay geçti, bir gün kahveye aksaçlı yaşlı bir beyefendi geldi. Oyunlarımı seyretti ve bana bir oyun teklif etti. Memnuniyetle kabul ettim. Arka arkaya üç oyun kazandım. Satrancı nerden öğrendiğimi sordu. Halil Fikret Kanad'ın kitabından deyince, kahkahasını attı. Ben Halil Fikret Kanad diye kendisini tanıttı..."

(Devam edecek)

Sparkassen'de altı büyükusta

Alkışlar Kramnik'e

Rus Büyükusta Vladimir Kramnik 2868 performans ile 12 Elo kazanırken, Hikaru Nakamura 12 Elo kaybetti. Turnuvayı GM Le Quang ikinci, Ruslan Ponomariov ise üçüncü sırada bitirdi

39. Sparkassen Satranç Buluşması 21-31 Temmuz 2011 tarihleri arasında Almanya'nın Dortmund şehrinde gerçekleştirildi. Altı oyuncunun döner sistem üzerinden, birbirleriyle bir beyaz bir de siyah taşlarla iki parti oynadığı turnuvada beraberliğe yalnızca hakemlerin, kazancın mümkün olmadığı veya hamle tekrarının yaşandığı durumlarda karar verildi. Dünyanın kuvvetli oyuncularını ağırlayan Dortmund'da Vladimir Kramnik, Hikaru Nakamura, Ruslan Ponomariov, Quang Liem Le, Anish Giri ve Georg Meier yer aldı. Tamamlanan 10 turun ardından Rus Büyükusta Vladimir Kramnik 7 puan ile birinci, Vietnamlı oyuncu Quang Liem Le 5,5 puan ile ikinci ve Ukraynalı GM Ruslan Ponomariov 5 puan ile üçüncülüğü elde etti.

Vladimir Kramnik (2781) - Ruslan Ponomariov (2764), Açılış Kodu: E94

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 ♗g7 4.e4 d6 5.♗e2 0–0 6.♘f3 e5 7.0–0 e×d4 8.♘×d4 ♖e8 9.f3 c6 10.♔h1 ♘bd7 11.♗e3 a6 12.♘c2 ♘e5 13.f4 ♘eg4 14.♗g1 h5 15.♗f3 ♗e6 16.b3 ♕a5 17.♕e1 b5 18.c5 b4 19.♘a4 ♗c4 20.♕×b4 ♕×b4 21.♘×b4 ♗×f1 22.♖×f1 ♘×e4 23.♘b6 ♖a7 24.c×d6 ♘×d6 25.♗×c6 ♖e2 26.♘6d5 ♘c8 27.h3 ♘h6 28.♖c1 ♘f5 29.♗b5 ♘g3+ 30.♔h2 ♘f1+ 31.♖×f1 a×b5 32.♗×a7 ♘×a7 33.♔g3 ♘c8 34.♖d1 ♗f8 35.♔f3 ♖b2 36.g4 ♔g7 37.g×h5 ♘d6 38.h×g6 f×g6 39.♘c7 ♔f7 40.♘d3 ♖×a2 41.♘e5+ ♔f6 42.♘d7+ 1–0

Hikaru Nakamura (2770) - Vladimir Kramnik (2781), Açılış Kodu: E21

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.♘f3 c5 5.g3 c×d4 6.♘×d4 0–0 7.♗g2 d5 8.♕b3 ♗×c3+ 9.b×c3 ♘c6 10.c×d5 ♘a5 11.♕c2 ♘×d5 12.0–0

Wladimir Kramnik (Fotoğraf: Georgios Souleidis)

♕c7 13.♖e1 ♗d7 14.e4 ♘b6 15.e5 ♗a4 16.♕d3 ♕c4 17.♕f3 ♘c6 18.♖e4 ♘×d4 19.♖×d4 ♗c6 20.♖×c4 ♗×f3 21.♖c7 ♗×g2 22.♔×g2 ♖ab8 23.♖b1 ♖fc8 24.♖×c8+ ♖×c8 25.♖b3 h5 26.♗e3 ♘d5 27.♗d4 b6 28.f4 ♖c4 29.♔f1 ♖a4 30.♖b2 ♔h7 31.♔f2 ♔g6 32.♖c2 ♖a3 33.h3 b5 34.♖b2 a6 35.♖c2 ♔f5 36.♔f3 b4 37.g4+ h×g4+ 38.h×g4+ ♔g6 39.♔e4 b×c3 40.♖h2 ♖a4 41.♖f2 a5 42.♔d3 c2 43.f5+ ♔g5 44.♗b2 ♘b4+ 45.♔c3 ♖×a2 46.♖f1 ♔×g4 47.f×e6 f×e6 0–1

Quang Liem Le (2715) - Georg Meier (2656), Açılış Kodu: D37

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 d5 4.♘c3 d×c4 5.♕a4+ c6 6.♕×c4 b5 7.♕d3 a6 8.e4 c5 9.e5 ♘d5 10.♗g5 ♕b6 11.♘×d5 e×d5 12.d×c5 ♗×c5 13.♕c2 ♘c6 14.♖c1 ♗b4+ 15.♗d2 ♘d4 16.♘×d4 ♕×d4 17.♗×b4 ♕×b4+ 18.♕c3 ♕e4+ 19.♗e2 0–0 20.f3 ♕h4+ 21.g3 ♕h6 22.♔f2 ♗e6 23.♕d4 ♖ac8 24.♖c3 ♖×c3 25.b×c3 ♖c8 26.h4 f6 27.a4 b×a4 28.♖a1 f×e5 29.♕×e5 ♗f7 30.♕d4 ♕c6 31.♖×a4 ♕×c3 32.♕×c3 ♖×c3 33.♖×a6 ♔f8 34.♖a8+ ♔e7 35.♖a7+ ♔f8 36.♖a8+ ♔e7 37.♖a7+ ♔f8 38.♖a8+ ½–½

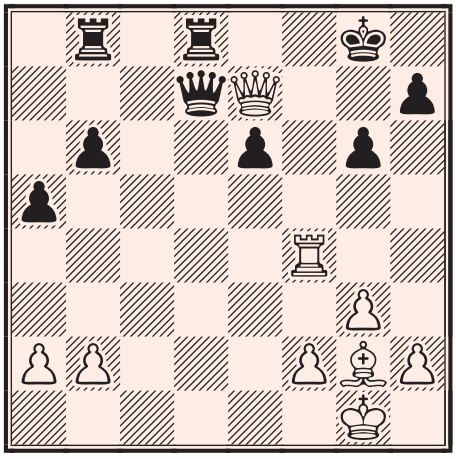
Ruslan Ponomariov (2764) - Hikaru Nakamura (2770), Açılış Kodu: E97

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 ♗g7 4.e4 d6 5.♘f3 0–0 6.♗e2 e5 7.0–0 ♘c6 8.d×e5 d×e5 9.♗g5 ♕×d1 10.♖f×d1 ♗g4 11.h3 ♗×f3 12.♗×f3 ♘d4 13.♘d5 ♘×d5 14.c×d5 f5 15.♔f1 ♖f7 16.♖ac1 f×e4 17.♗×e4 ♗f8 18.♖d3 ♗d6 19.♗e3 ♘f5 20.♗d2 a5 21.♖f3 b6 22.g4 ♘e7 23.♖fc3 ♖d8 24.♗g5 ♖d7 25.h4 ♖f8 26.♗h6 ♖f7 27.♔e2 ♔h8 28.♗g5 ♖f8 29.f3 ♘g8 30.♖h1 ♘f6 31.♗×f6+ ♖×f6 32.g5 ♖f4 33.h5 ♔g8 34.h×g6 h×g6 35.♖h6 ♖g7 36.♗×g6 ♖b4 37.b3 a4 38.♖c1 a×b3 39.a×b3 ♖×b3 40.♖ch1 ♔f8 41.♖h8+ ♖g8 42.♗e4 ♖b2+ 43.♔f1 ♗e7 44.g6 ♗f6 45.♖8h7 ♗g7 46.♖1h5 ♔e7 47.♖×e5+ ♔d6 48.♖e6+ ♔c5 49.♖e7 ♖a8 50.♖×c7+ ♔d6 51.♖c1 ♗d4 52.f4 ♗c5 53.♖c2 ♖b1+ 54.♔g2 ♖g1+ 55.♔h2 ♖g4 56.♗f5 ♖×f4 57.♗e6 ♖f6 58.g7 ♖×e6 59.d×e6 ♖g8 60.♖e2 ♔e7 61.♖e4 b5 62.♔h3 b4 63.♖h5 ♗d6 64.♖b5 ♔f6 65.e7 1–0

			1	2	3	4	5	6	Puanlar	TB	Perf.	+/-
1	Kramnik, V	2781	* *	½ ½	1 ½	1 ½	1 0	1 1	7.0 / 10		2868	+12
2	Le Quang Liem	2715	½ ½	* *	1 ½	½ ½	½ ½	½ ½	5.5 / 10		2769	+8
3	Ponomariov, R	2764	0 ½	0 ½	* *	1 0	1 1	½ ½	5.0 / 10	23.25	2725	-6
4	Giri, A	2701	0 ½	½ ½	0 1	* *	½ ½	1 ½	5.0 / 10	23.00	2737	+5
5	Nakamura, Hi	2770	0 1	½ ½	0 0	½ ½	* *	½ 1	4.5 / 10		2689	-12
6	Meier, Geo	2656	0 0	½ ½	½ ½	0 ½	½ ½	* *	3.0 / 10		2600	-7

Kazancı Görme ve Hesaplama

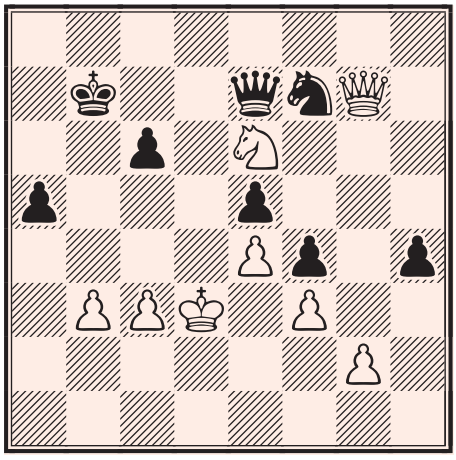
1 Mert Yılmazyerli - Metin Alper, Antalya, 2011

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♖f8+ ♖×f8 2.♕×d7 +− 1−0

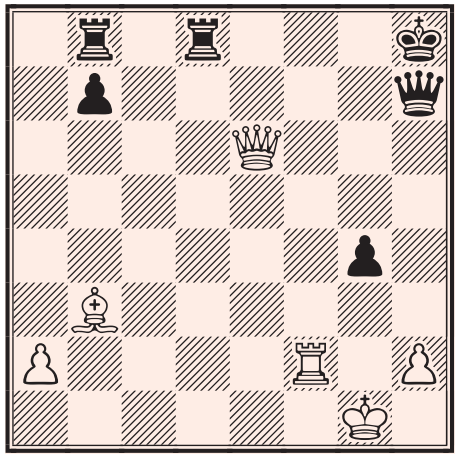
3 Mustafa Yılmaz - İhsan Kılıç, Antalya, 2011

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♕×f7 1−0 [1...♕×f7 2.♘d8+ +−]

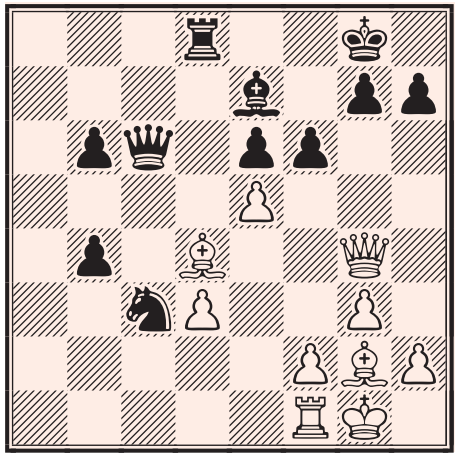
5 Yusuf Dönmez - Özgün Yalçın, Antalya, 2011

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♕e5+ ♕g7 2.♖f6 +− 1−0

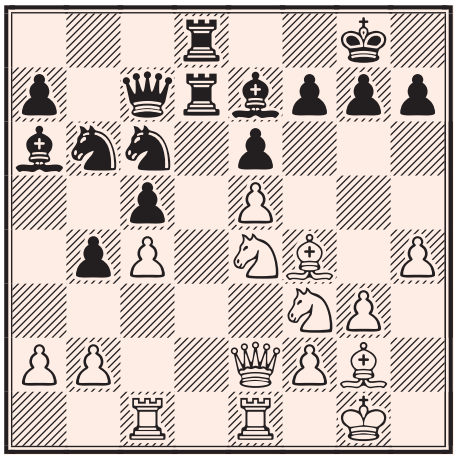
2 Aydın Satıcı - Ataman Aydoğdu, Antalya, 2011

Siyah oynar ve kazanır.

Çözüm: 1...♖×d4 2.♕×d4 [2.♗×c6 ♖×g4−+]
2...♘e2+ 3.♔h1 ♕×g2+ 3.♔×g2 ♘×d4 −+ 0−1

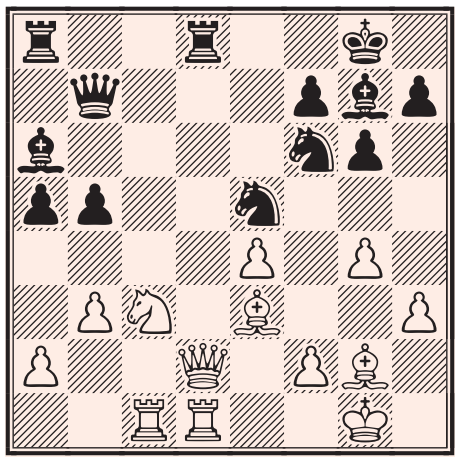
4 (1) Tamer Karatekin - İlhan Can, Antalya, 2011

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♘f6+ g×f6 2.e×f6 ♗d6 3.♘g5 h6
[3...♗×f4 23.♕h5] 4.♕h5 1−0

6 A. Ekber Doğan - Z.Dilara Börekçioğlu Antalya, 2011

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♕×d8+ ♖×d8 2.♖×d8+ ♗f8 3.♗h6
♘ed7 4.♘d5 ♘×d5 5.e×d5 ♕b6 6.♖e8 ♗b7
7.♖c6 +− 1−0

Rıza BAYSAL, Chess Sea Proje Koordinatörü riza_baysal@hotmail.com

AB Gençlik Değişimi Projesi

Chess Sea

Ütopik gibi gözüken engeller ancak pozitif düşünce ve devamındaki girişim ile aşılabilir, Türkiye'de faaliyet gerçekleştirmek güzeldir ama Avrupa'ya açılmak bir başkadır

Kuruluşundan bu yana 2008-2011 dönemlerini en aktif zamanları olarak geçiren Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Satranç Topluluğu, Çanakkale'nin satranç şehri olması yolunda her zaman daha büyük hedefler peşinde koşarak, Çanakkale Satranç İl Temsilciliği ve Çanakkale Belediye Spor ile geliştirdikleri olağanüstü ilişkileri, enerjileri, çalışmaları, farklı yetenekleri ve tüm hızıyla süren faaliyetleri ile bir Çanakkale markası haline geldi. Topluluk satrancın gelişmesi adına özel günlerde turnuvalar, WIM Zehra Topel, FM Doğan Reyhan, Doğa Cihan Göksel simültaneleri, her yaş ve seviye için satranç kursları, profesörler satranç müsabakası gibi birçok dikkat çekici organizasyonda bulundu. Topluluğun 2008-2010 yılları arası boyunca üniversite içi başkanı olan ve kentleşen topluluğun 2010-2011 döneminden itibaren il temsilciliğinde üniversite koordinatörü ve ilk Çanakkale genel başkanı Rıza Baysal, aynı zamanda Çanakkale Belediye Spor başkanı İsmet Güneşhan tarafından Belediye Spor başantrenörlüğüne getirildi. Topluluğun son yıl üniversite içi başkanı olan M. İsra Aydın, Yerel Gündem 21 kapsamında Demokrasi Atölyesinde satranç dersleri vermekte. Son sene üniversite içi başkanlığına getirilen M. İsra Aydın, 'böyle bir toplulukta başkan olabilmek çok gurur verici' diyor. Bu faaliyetlerle birçok hedefine ulaşan topluluğuk diğer hedef ve projelerine benzemeyen daha büyük bir hedef ortaya koydu. Bu hedef doğrultusunda daha kapsamlı bir oluşum olan Satranç Severler Grubu kuruldu ve başkanlığını yine Rıza Baysal yürütmekte."

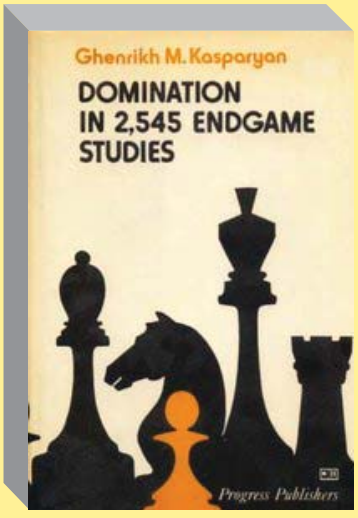
Rıza Baysal bu büyük projeleri Chess Sea'yi şöyle anlattı: "Birçok faaliyetinden sonra Satranç Topluluğu olarak, Avrupa'ya açılmak ve topluluğun adını Avrupa'da duyurmak istedik. Ütopik gibi görünen bu düşüncenin gerçekleşmesi için mutlaka bir yolunun olduğunu ve bu işin üstesinden geleceğimizi biliyorduk. Bu konudaki çözümü Türkiye Ulusal Ajansı'nın hibe sağladığı Avrupa Birliği projelerinde bulduk. Ulusal Ajans'a gönderilen projemiz Chess Sea, Türkiye'nin dört bir yanından gelen ve kale alınan 184 proje arasından ilk 28 e girerek kabul gördü. Partnerlerin bulunmasının ve gerekli hazırlıkların yapılmasının ardından İspanya, İtalya ve Bulgaristan'dan gelen 15 katılımcı ve 7 kişilik Satranç Severler Grubu katılımcıları grubu ile projemizi 10-17 Haziran 2011 tarihleri arasında gerçekleştirdik. Proje kapsamında satrancın tanıtımının yapıldığı satranç semineri, yeni başlayanlar ve satrancını geliştirmek isteyenler için satranç kursları, satrancın sadece bir oyun olmadığını aynı zamanda da bir sanat olduğunu anlatan Satrancı Boya aktivitesi, kardeşliği simge eden dostluk maçları yapıldı. Ülkemizin en üst düzey bayan oyuncularından WIM Kübra Öztürk dört farklı ülkeden gelen satrançcılara karşı simultane gösterisi yaparak ülkemizde belkide ilk defa gerçekleşen bir etkinliğe imza attı. Engel tanımamayı gösteren etkinlik körleme gösteride izleyenlere keyif verdi. Ülke gruplarının kendi kültürlerini tanıttıkları kültürel geceler, satranç film gösterimi (masum hamleler), Truva gezisi, takım ruhunu yansıtmak için satranç taşlarının katılımcılar olduğu satranç müsabakası, dikkat çekmek amacıyla farklılık temalı olan, siyah ve beyaz kıyafetlerle gerçekleşen büyük satranç taşlarıyla yürüyüş gibi keyifli, geliştirici etkinlikler gerçekleştirildi. Dopdolu bir hafta süren, son derece verimli, geliştirici ve katılımcıların oldukça keyif aldıkları bir proje gerçekleştirdik. Katılımcılar Chess Sea nin ikincisinin mutlaka yapılmasını dileyerek evlerine döndüler. Satranç Severler Grubu ve Çanakkale olarak Türkiye Ulusal Ajansına verdiği büyük destekten, Çanakkale Belediye Spor'a, İl temsilciliğimize sağladıkları katkılardan ve partner ülkelerimiz, İspanya, Bulgaristan, İtalya'ya yürekten teşekkürlerimizi sunarız. Böylesine büyük bir projeyi Ülkemizin, Çanakkale'mizin ve satranç sporunun tanıtımları adına gerçekleştirmek bizim için oldukça gurur ve mutluluk verici oldu. "

Halil Güz, Rıza Baysal, M. İsra Aydın, Kübra Öztürk, Didem Nuray Yurdakul, Delyan Mavrov, Silvano Crespi

2,545

Özgün Adı Domination in 2,545 Endgame Studies
Yazar Ghenrikh M. Kasparyan
Yayınevi Progress Publishers
Basım Yılı 1980 (Rusça orijinali 1974)

OYUNSONU ETÜDÜNDE HÂKİMİYET

"Tüm aradıklarınız bu sorularda…"

Oyunsonu etütleri dünyasına 'merhaba' demem, aslında yirmili yaşlarımda oldu. Henüz eğitim ve yayın işlerine başlamadan önce, satrançta başarılı olmanın anahtarının iyi kurgulanmış bir açılış repertuarı olduğunu düşünüyordum. Sonuç kaygıları öylesine bir boyuta ulaşmıştı ki, bırakın oyunsonunun karmaşık konularını, bugün 'ezbere bildiğimiz' birçok klasik partiyi hiç incelememiştim bile…

Oysa bu bahsettiklerim doğru bir yaklaşım mıydı? Hiç şüphesiz, turnuva satrancında açılışların önemi çok büyüktür. Evet, açılış safhasını doğru oynamadan, kuvvetli rakiplere karşı normal bir konum bile elde edebilmek mümkün değil. Ancak, satrancın yalnızca açılış bilgisinden oluştuğunu iddia etmek, diğer önemli bölümlere yapılacak bir haksızlık olmaz mı?

Etüt serüveninde benim için her şey WIM Kübra Öztürk'ün ülkemize ilk yaş grupları şampiyonluğunu kazandırdığı, Herceg Novi / Karadağ'da düzenlenen 2006 Avrupa Yaş Grupları Şampiyonası sırasında başlamıştı. Antrenör olarak görevlendirildiğimiz turnuvada, sporcularımıza tur öncesi hazırlıklarda yardımcı olduktan sonra, turnuva salonuna girememiz nedeniyle tur saatlerinde boş zamanlara sahip olabiliyorduk. Şu anda Ulusal Takım Menajerliği'ni üstlenen oda arkadaşım FM Yasin Emrah Yağız'la ben, turlar başladıktan sonra soluğu Macar dostumuzun açmış olduğu kitap standının başında alıyorduk. Bir anda dikkatimi, ikinci el olmasına karşın yüksek ücretiyle incelemekte olduğumuz kitap çekti: Domination in 2,545 Endgame Studies, Ghenrikh Kasparyan, **£30!** İkinci el bir kitap nasıl da bu denli yüksek fiyata sahip olabiliyordu? Bu soruyu Macar dostumuza yönelttiğimde, kendisi "İstersen alma. Kitap, bana göre standımdaki en değerli eser!" yanıtını verince, ben de hiç düşünmeden onu satın aldım...

Kendisi de bir etüt kompozitörü olan Ghenrikh Kasparyan, 2,545 Oyunsonu Etüdünde Hâkimiyet isimli kitabında, satranç tarihine eserleriyle geçmiş Troitzky, Kubbel, Rinck gibi birçok isme ait çalışmaları derlemiştir. Etütler düşürülen taşlara göre sınıflandırılmış ve çözümleri açıklayıcı bir biçimde okurlarla paylaşılmıştır.

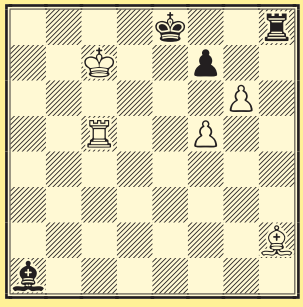
Kitap şu başlıklardan oluşmaktadır:

Önsöz, Giriş, Birinci Bölüm: Hafif Taşların Düşürülmesi, İkinci Bölüm: Kalenin Düşürülmesi

Üçüncü Bölüm: Vezirin Düşürülmesi, Dördüncü Bölüm: Taşların Diğer Kuvvetlerle Düşürülmesi

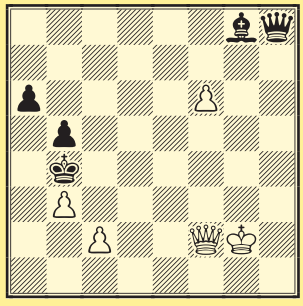
Özetleyici Açıklamalar, Kompozitörlerin Dizini, Kaynakça

Tüm bu bahsettiklerim, etütleri sizlerle paylaşmadığım sürece anlamsız kalacak. "Tüm aradıklarınız bu sorularda" derken işte tam da bunu kastetmek istedim. İşte etütler:

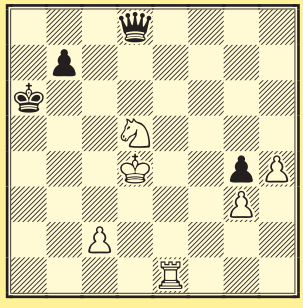
S. Kryuchkov, Zadachi i etyudy, 1928

1.♗e5! ♗×e5 2.♖×e5+ ♔f8 3.♖e8+! ♔×e8 4.g7 ♖g8 5.f6 +–.

M. ve V. Platov, Sydsevenska Dagbladet Snallposten, 1911

1.♕d4+ ♔a3 2.♕a1+ ♔b4 3.f7! ♕×a1 4.f8♕+ ♔a5 5.♕d8+ ♔b4 6.♕d6+ ♔a5 7.b4+ ♔a4 8.♕×a6+ +– ; 1...♔a5 2.♕d8+ ♔b4 3.♕f8+! ve **4.f7 +–.**

L. Kayev, 64, 1932, Üçüncülük Ödülü

1.♖e8 ♕d7 2.♖a8+ ♔b5 3.c4+ ♔c6 4.♖c8+ ♔d6 5.c5+ ♔e6 6.♖e8+ ♔f5 7.♖e5+ ♔g6 8.♖e6+ ♔h5 9.♔e5 +– ; 1...♕d6 2.♖e6! ♕×e6 3.♘c7+ +–. "Kale fedasının kabulü 5 defa Siyahların vezirine mal oluyordu. İlginç olan bir diğer nokta da siyah şahın tahtanın bir kenarından diğer kenarına olan uzun yolculuğuydu."

Bu inceleme yazısını noktalarken ne mi yapıyorum dersiniz? Kasparyan'ın son kitabı olan, kısa bir süre önce yayınlanan, yurtdışından sipariş ettiğim 888 Miniature Studies eserini bekliyorum. Ne de olsa etütler kanınıza bir kere girdi mi, artık onlardan kurtulamazsınız!

Dünya Takımlar Şampiyonası

Ermenistan Şampiyon

On ülkeden elli ustanın mücadele ettiği şampiyonada Çin ikinci, Ukrayna ise üçüncü oldu. Birinci ve ikinci masaların en iyileri Çinli sporcular oldu

Dünya Takımlar Satranç Şampiyonası 15 - 26 Temmuz 2011 tarihlerinde Ningbo - Çin'de gerçekleştirildi. Ermenistan, Çin, Ukrayna, Rusya, Macaristan, Amerika, Azerbaycan, Hindistan, İsrail ve Mısır'dan toplam 50 sporcunun katıldığı şampiyonada GM Levon Aronian, GM Sergei Movsesian, GM Vladimir Akopian, GM Gabriel Sargissian ve GM Robert Hovhannisyan'dan oluşan Ermenistan Takımı 14 puan ile şampiyon oldu. GM Hao Wang, GM Yue Wang, GM B Chao Li, GM Yangyi Yu, GM Liren Ding'in oluşturduğu Çin Takımı 13 puan ile ikinci olurken, GM Vassily Ivanchuk, GM Pavel Eljanov, GM Zahar Efimenko, GM Alexander Moiseenko ve GM Alexander Areshchenko'dan oluşan Ukrayna ise 12 puan ile bronz madalyanın sahibi oldu.

Birinci masada; Wang Hao (Çin), ikinci masada Wang Yue (Çin), üçüncü masada Ian Nepomniachtchi (Rusya), dördüncü masada ise Alexander Areshchenko (Ukrayna) masalarında en iyi dereceleri elde eden sporcular oldular.

Levon Aronian tören sonrası basın ile

Levon Aronian (2805) - Sergey Karjakin (2788), Açılış Kodu: D45

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♘c3 ♘f6 4.e3 e6 5.♘f3 ♘bd7 6.♕c2 ♗d6 7.♗d3 d×c4 8.♗×c4 0–0 9.0–0 a6 10.e4 e5 11.♖d1 ♕c7 12.h3 b5 13.♗b3 e×d4 14.♘×d4 ♘c5 15.♗g5 ♗e5 16.♗×f6 ♗×f6 17.♘×c6 ♗b7 18.♘d4 ♘×b3 19.♕×b3 ♖ad8 20.♘d5 ♗×d5 21.e×d5 ♗×d4 22.♖×d4 ♕e5 23.♖ad1 ♖d6 24.a4 b×a4 25.♕×a4 g6 26.♕c4 ♖fd8 27.b4 ♕f5 28.h4 h5 29.g3 ♔g7 30.♔g2 ♔g8 31.♖a1 ♖c8 32.♕f1 ♕e5 33.♕d1 ♖e8 34.♖a2 ♕f5 35.♖c2 ♖e4 36.♖c5 ♖f6 37.♖×e4 ♕×e4+ 38.♔g1 ♕×b4 39.♖c6 ♕b2 40.♖×f6 ♕×f6 41.d6 ♕d8 42.♕d5 ♔f8 43.♕c5 f6 44.♕c7 ♔e8 45.♕c6+ ♔f7 46.♕c4+ ♔e8 47.♕g8+ ♔d7 48.♕×g6 ♕h8 49.♕d3 a5 50.♕d4 a4 51.♕c5 ♔e6 52.♕c6 a3 53.♕a6 a2 54.♕×a2+ ♔×d6 55.♕f7 ♔e5 56.♕d7 ♕h6 57.♕e8+ ♔d6 58.♕d8+ ♔e6 59.♕g8+ ♔d6 60.♔g2 ♔e7 61.f4 ♕f8 62.♕d5 ♕e8 63.♕c5+ ♔e6 64.♔f3 ♕g6 65.♔f2 ♔f7 66.f5 ♕h6 67.♕c7+ ♔g8 68.♕c4+ ♔h8 69.♕e2 ♔g7 70.♕e3 ♕h8 71.♕e7+ ♔h6 72.♔e3 ♕g8 73.♕×f6+ ♔h7 74.♕g6+ 1–0

Vugar Gashimov (2760) - Alexander Grischuk (2746), Açılış Kodu: C65

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 ♘f6 4.d3 ♗c5 5.c3 0–0 6.0–0 d6 7.♘bd2 a6 8.♗a4 ♗a7 9.♗c2 ♖e8 10.h3 ♘e7 11.♖e1 ♘g6 12.d4 b5 13.♘f1 ♗b7 14.♘g3 d5 15.♘×e5 ♘×e5 16.d×e5 ♘×e4 17.♘×e4 d×e4 18.♕×d8 ♖a×d8 19.♗f4 h6 20.h4 e3 21.♗×e3 ♗×e3 22.♖×e3 ♖d2 23.♖c1 f6 24.e6 ♗d5 25.♗f5 ♗×a2 26.♖a1 ♗d5 27.♖×a6 g5 28.e7 ♔f7 29.♗g4 ♖×e7 30.♗h5+ ♔f8 31.♖×f6+ ♔g7 32.♖g6+ ♔f8 33.♖×e7 ♔×e7 34.h×g5 h×g5 35.b4 ♖c2 36.♖×g5 ♔d6 37.♖g6+ ♔e5 38.♖g3 ♖c1+ 39.♔h2 ♖c2 40.♖e3+ ♔f4 41.♗e2 1–0

Vassily Ivanchuk (2768) - Peter Leko (2717), Açılış Kodu: C89

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0–0 ♗e7 6.♖e1 b5 7.♗b3 0–0 8.c3 d5 9.e×d5 ♘×d5 10.♘×e5 ♘×e5 11.♖×e5 c6 12.d4 ♗d6 13.♖e1 ♕h4 14.g3 ♕h3 15.♕e2 ♗g4 16.♕f1 ♕h5 17.♘d2 f5 18.c4 f4 19.c×d5 c5 20.♖e4 c4 21.♗c2 f×g3 22.h×g3 ♗×g3 23.f×g3 ♖×f1+ 24.♘×f1 ♕h3 25.♖e3 ♖f8 26.♗d2 ♗f3 27.♖×f3 ♖×f3 28.♗e4 ♖×g3+ 29.♘×g3 ♕×g3+ 30.♗g2 ♕d3 31.♗e1 ♕×d4+ 32.♗f2 ♕×b2 33.♖f1 ♕d2 34.♗c5 g6 35.♖f8+ ♔g7 36.♖f2 ♕d1+ 37.♖f1 ♕d2 38.♔h2 c3 39.♖f2 ♕e1 40.♗d4+ ♔h6 41.♗h3 c2 0–1

Çin Takımı ikincilik kupasıyla

Final Sıralaması

Derece	Kura Sıra	Takımlar	Oyun	+	=	-	TB1	TB2	TB3
1	2	Ermenistan	9	5	4	0	14	22,5	0
2	4	Çin	9	6	1	2	13	22,5	0
3	8	Ukrayna	9	5	2	2	12	19,5	0
4	10	Rusya	9	4	2	3	10	21	0
5	6	Macaristan	9	4	2	3	10	19,5	0
6	1	Amerika	9	4	2	3	10	18,5	0
7	7	Azerbaycan	9	3	3	3	9	19	0
8	5	Hindistan	9	3	1	5	7	15,5	0
9	9	İsrail	9	2	1	6	5	13	0
10	3	Mısır	9	0	0	9	0	9	0

Teimour Radjabov (2744) - Gata Kamsky (2741), Açılış Kodu: C45

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 e×d4 4.♘×d4 ♗c5 5.♘b3 ♗b6 6.♘c3 ♘ge7 7.♗g5 0–0 8.♕d2 f6 9.♗h4 a5 10.♗b5 ♘e5 11.f4 ♘5g6 12.♗f2 ♗×f2+ 13.♕×f2 c6 14.♗c4+ ♔h8 15.a4 ♕c7 16.0–0 d6 17.h4 ♗g4 18.♘d4 ♕b6 19.♗e6 f5 20.e×f5 ♘×f5 21.♗×f5 ♗×f5 22.h5 ♘e7 23.♖ae1 ♖ae8 24.♘b3 ♕b4 25.g4 ♗d3 26.c×d3 ♕×b3 27.h6 ♕f7 28.f5 d5 29.♕d4 ♕f6 30.h×g7+ ♔×g7 31.♕f4 ♔h8 32.♖e2 ♖g8 33.♖e6 ♕h4 34.♕d4+ ♖g7 35.♖f4 c5 36.♕e5 ♖eg8 37.♔g2 ♘c6 38.♕f6 ♕×f6 39.♖×f6 ♘e5 0–1

Vassily Ivanchuk (2768) - Emil Sutovsky (2700), Açılış Kodu: D70

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.f3 d5 4.c×d5 ♘×d5 5.e4 ♘b6 6.♘c3 ♗g7 7.♗e3 0–0 8.♕d2 ♘c6 9.0–0–0 ♕d6 10.♘b5 ♕d7 11.♘a3 e5 12.d5 ♘d4 13.♔b1 c6 14.d×c6 b×c6 15.♕a5 ♕b7 16.♘e2 ♖b8 17.♖d2 ♘d5 18.e×d5 ♗f5+ 19.♔a1 ♗c2 20.♕c3 c×d5 21.♘×d4 ♖fc8 22.♗c4 ♗a4 23.♘b3 e4 24.♗d4 ♗f8 25.♕e3 d×c4 26.♘c5 ♕c6 27.♘×e4 f5 28.♘f6+ ♔f7 29.♘b1 h6 30.♘c3 ♖b7 31.g4 ♖d8 32.g×f5 g×f5 33.♖g1 1–0

Michael Roiz (2669) - Pavel Eljanov (2697), Açılış Kodu: D31

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 d×c4 4.e3 b5 5.a4 b4 6.♘e4 ♕d5 7.♘g3 ♘f6 8.♗e2 ♘bd7 9.♘f3 c6 10.b3 ♗a6 11.0–0 ♕a5 12.b×c4 ♗d6 13.c5 ♗×g3 14.h×g3 0–0 15.♗d2 ♖fb8 16.♖e1 ♘e4 17.♕c2 ♗×e2 18.♖×e2 ♘df6 19.♘e5 ♘×d2 20.♖×d2 ♕c7 21.a5 ♘d5 22.♕b3 ♖b5 23.♘c4 ♖d8 24.a6 ♘c3 25.♖b2 h6 26.♕c2 ♖db8 27.♖b3 ♕d8 28.♕b2 ♕c7 29.♘d6 1–0

Hao Wang (2718) - Sergey Karjakin (2788), Açılış Kodu: A20

1.c4 e5 2.g3 ♘f6 3.♗g2 d5 4.c×d5 ♘×d5 5.♘f3 ♘c6 6.0–0 ♗e7 7.d4 e4 8.♘e5 f5 9.♘×c6 b×c6 10.♕c2 ♕d7 11.♘c3 0–0 12.♘×d5 c×d5 13.♗f4 ♗a6 14.♖fc1 ♖ac8 15.e3 c5 16.d×c5 ♗×c5 17.♕b3 ♗c4 18.♕d1 ♕e6 19.♗f1 ♗e7 20.h4 ♗f6 21.♕d2 h6 22.h5 ♕f7 23.♖c2 ♕×h5 24.♖ac1 ♔h7 25.♗g2 ♖cd8 26.♗c7 ♖de8 27.b3 ♗d3 28.♖c5 d4 29.♖d5 ♖c8 30.e×d4 ♕f7 31.♕a5 ♗g5 32.♖cc5 e3 33.f4 ♗f6 34.♗e5 ♗e7 35.♖d7 ♕e8 36.♖×c8 ♕×d7 37.♖c7 ♕d8 38.d5 ♗f6 39.d6 ♖e8 40.♕d5 ♗a6 41.♕f7 ♖×e5 42.f×e5 e2 43.♔f2 ♕b8 44.♗b7 1–0

Yue Wang (2709) - Alexander Onischuk (2675), Açılış Kodu: A14

1.♘f3 ♘f6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.♗g2 ♗e7 5.0–0 0–0 6.d4 d×c4 7.♕c2 a6 8.a4 ♗d7 9.♕×c4 ♗c6 10.♗f4 a5 11.♘c3 ♘a6 12.♖ac1 ♘b4 13.♘e5 ♗×g2 14.♔×g2 ♘fd5 15.♘×d5 ♕×d5+ 16.♕×d5 ♘×d5 17.♗d2 ♖fd8 18.e4 ♘b6 19.♖×c7 ♗d6 20.♖×b7 ♗×e5 21.♖×b6 ♖×d4 22.♗c3 ♖×e4 23.♖e1 ♖×e1 24.♗×e1 ♖a7 25.♗c3 ♗c7 26.♖c6 ♔f8 27.g4 f5 28.♗d4 ♖b7 29.♖×e6 1–0

Vugar Gashimov (2760) - Yue Wang (2709), AçılışKodu: A28

1.c4 ♘f6 2.♘c3 e5 3.♘f3 ♘c6 4.a3 d5 5.c×d5 ♘×d5 6.♕c2 ♘×c3 7.b×c3 ♗d6 8.g3 ♕e7 9.d3 0–0 10.♗g2 ♗d7 11.0–0 ♖ae8 12.e4 ♘a5 13.♘h4 b6 14.♘f5 ♕f6 15.♘e3 ♗e6 16.♗b2 ♗c5 17.♕e2 ♖d8 18.♘d5 ♗×d5 19.e×d5 ♗d6 20.♖ae1 ♘b3 21.♕d1 ♘c5 22.f4 e×f4 23.d4 ♘d7 24.g×f4 ♕h4 25.♖e5 ♘f6 26.♕e1 ♕×e1 27.♖e×e1 ♖fe8 28.♗c1 b5 29.♗d2 ♗×a3 30.♖b1 a6 31.♗f3 ♘×d5 32.♖b3 ♗f8 33.♖a1 ♘b6 34.♖×a6 ♘c4 35.♖a2 b4 36.♖c2 ♘×d2 37.♖×d2 b×c3 38.♖e2 ♖×e2 39.♗×e2 ♖×d4 40.♖×c3 ♗d6 41.♖b3 ♖×f4 42.♖b8+ ♗f8 43.♖c8 c5 0–1

Peter Svidler (2739) - Gabriel Sargissian (2663), Açılış Kodu: C84

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0–0 ♗e7 6.d3 b5 7.♗b3 d6 8.a4 b4 9.a5 0–0 10.♘bd2 ♗e6 11.♘c4 ♖b8 12.c3 b×c3 13.b×c3 ♘a7 14.♘g5 ♗g4 15.f3 ♗h5 16.♕c2 ♘d7 17.♘h3 ♔h8 18.♘e3 ♘b5 19.♘f5 ♗g6 20.♘×e7 ♕×e7 21.♗e3 c6 22.♘f2 ♖fc8 23.♖fb1 d5 24.♗a4 d×e4 25.d×e4 ♘c5 26.♘d3 ♘×a4 27.♕×a4 f5 28.♘c5 f×e4 29.f×e4 ♖a8 30.♕b4 ♘d6 31.♘×a6 ♖×a6 32.♗c5 ♕e6 33.♗×d6 ♗×e4 34.♕×e4 ♕×d6 35.♕b4 ♕c7 36.♕b7 ♕×b7 37.♖×b7 ♖e8 38.♔f2 ♔g8 39.♖d1 ♖×a5 40.♖dd7 ♖a2+ 41.♔g3 ♖c2 42.♖×g7+ ♔h8 43.♖×h7+ ♔g8 44.h4 ♖×c3+ 45.♔g4 ♖a8 46.♖hg7+ ♔f8 47.♔f5 c5 48.h5 ♖a6 49.♖gc7 ♖a8 50.♖h7 1–0

FM Yasin Emrah YAĞIZ, Ulusal Takımlar Sorumlusu yasin_emrah@tsf.org.tr

Avrupa 18 Yaş Altı Takım Şampiyonası

Türkiye averajla ikinci

Avrupa 18 Yaş Altı Takım Şampiyonası'nda genç takımımız 3-1 yendiği Polonya ile eş puanla liderliği paylaştı, Romanya üçüncü oldu

Romanya'nın Iasi kentinde 14-22 Temmuz 2011 tarihlerinde düzenlenen Avrupa 18 Yaş Altı Takım Şampiyonası'nda yaş ortalaması 14,5 olan Genç Ulusal Takımımız bundan on yıl önce ağabeylerinin yapamadığını yaptı ve Avrupa Genç Takımlar Şampiyonası'nda Polonya ile eş puanla birinci, bir masa puanı averajıyla da ikinci oldu. Ayrıca milli takımımızın şampiyon olan Polonya takımını mağlup etmiş olması da kayda değer. Peki, objektif olarak bu başarıyı sağlayan faktörler nelerdir?

Federasyonumuz yetenekli ve başarılı altın çocuklarımız ile GM Mikhail Gurevich gibi değerli bir antrenörü, her ay düzenli olarak 5-6 günlük çalışma yapmak üzere bir araya getiriyor. Bu çalışmaların verimini arttırmak için Gurevich hocamızın dokuz kişilik özel eğitim grubu 4+5 olarak iki ayrı gruba bölündü. Kırmızı ve Beyaz olarak adlandırılan gruplarımız her ay kamp çalışmalarına devam ediyor. Kamp çalışmasının olmadığı aylarda ise mutlaka bir yarışmada sporcularımız hocamız ile birlikte maçlarına hazırlık yapıyorlar.

Sporcularımızın yıllık yarışma programları olabildiğince dolu dolu geçiyor. Nitelikli yarışmalara katılmaları Elo, norm ve deneyim kazanmaları için en büyük destekçi. Ayrıca sporcularımızın oynadıkları bu ciddi maçlar hocalarımız için en önemli geri dönüş oluyor. Bu sonuçlara göre bir sonraki faaliyetin rotası belirleniyor. Sporcularımızın yarışma öncesi varsa eğitim çalışmaları, en geç yarışmanın başlangıcından bir hafta önce sona erecek şekilde planlanıyor.

Ulusal Genç Takımımız, Antrenörleri GM Mikhail GUREVICH ile

Sporcularımız elde ettikleri başarılara oranla federasyonumuzdan eğitim bursu alıyor. Şu an, otuz kadar sporcumuzun ayda toplam 15.000 TL'ye yakın eğitim bursu alıyor olması birçoğumuz tarafından bilinmiyor olsa da federasyonumuzun burs veriyor olması sporcularımızı son derece teşvik ediyor. Federasyonumuzun bu olanakları sporcularımıza sunabiliyor olması elbette devletimizin büyük desteği ve Türkiye İş Bankası'nın maddi-manevi anlamda sponsorluğu ile mümkün.

Sporcularımızı tekrar kutlarken nice başarılarını büyük bir heyecanla takip etmeye devam edeceğimizi bilmelerini istiyoruz.

Altyapı Çalışmalarımız Meyvelerini Vermeye Devam Ediyor

Yarışma : Avrupa Genç Takımlar Şampiyonası
Yer : Balatonlelle-Macaristan
Tarih : 22-29 Haziran 2001

No	Unvan	Erkek Takımımız	ELO	Yaş	Performans
1		Barış ESEN	2174	15	64%
2		Onur KINSIZ	2146	16	58%
3		Deniz ARMAN	2140	16	40%
4		Baran EREN	--	16	25%
5		İlker Nadi BOZKURT	--	17	0%
		Ortalama	2092	16	37%

Yarışma : Avrupa Genç Takımlar Şampiyonası
Yer : Iasi-Romanya
Tarih : 14-22 Temmuz 2011

No	Unvan	Erkek Takımımız	ELO	Yaş	Performans
1	IM	Burak FIRAT	2373	18	66%
2	FM	Cemil Can ALİ MARANDİ	2295	13	30%
3	CM	Vahap ŞANAL	2243	13	75%
4	CM	Batuhan DAŞTAN	2239	14	83%
5	CM	Cankut EMİROĞLU	2260	16	66%
		Ortalama	2282	14,8	64%

Satranç gücünüzü ölçün

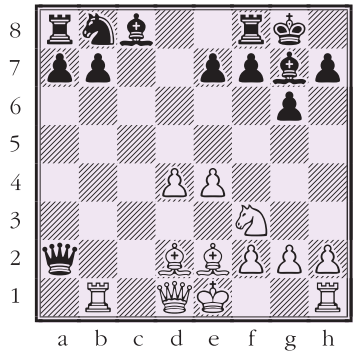
Değerli satrançseverler, puanlı satranç, oyunculuk gücünüz hakkında fikir edinmeniz için yararlı olabilecek eğlenceli bir çalışmadır. Diyagramdaki konumdan başlayarak Beyazın hamlesini bulmaya çalışınız. Düşündüğünüz hamleyi ve aldığınız puanları not ediniz. Puanlarınızın toplamını değerlendirme tablosundan karşılaştırarak kuvvet derecesi puanınızı bulabilirsiniz. Oyunun sonuna kadar kendinize 90 dakikalık süre tanıyınız.

Bu sayımızda sizlere 2001 yılında İspanya'nın Leon kentinde düzenlenen Avrupa Takımlar Şampiyonası'nda Büyükusta Evgeny Agrest ile Büyükusta Etienne Bacrot arasında oynanmış bir oyunu veriyoruz.

Evgeny Agrest - Etienne Bacrot, Açılış Kodu: D 85

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 d5 4.c×d5 ♘×d5 5.e4 ♘×c3 6.b×c3 ♗g7 7.♘f3 c5 8.♖b1 0–0 9.♗e2 c×d4 10.c×d4 ♕a5+ 11.♗d2 ♕×a2 (Diyagram)

Hamle	Puan	Siyah'ın hamlesi ve yorumlar
12. 0–0	**2**	**...♗g4**
13. ♗g5	**3**	**...h6**
14. ♗e3	**2**	**(14. ♗×e7 ♖e8 15. ♖×b7 ♘c6 16. ♗c5 ♖×e4 17. ♗d3 ♖×d4 18. ♗×d4 ♘×d4 ⩲** Kramnik - Kasparov, Novgorod 1994) **...♘c6**
15. d5	**3**	**...♗×f3**
16. g×f3	**2**	**...♘d4**
17. ♗d3	**2**	**...a5**
18. f4	**5**	**(18. ♖×b7** hamlesine karşı siyahın **18...e6** ile karşı oyun elde edeceğini düşünenler 5 p.alınız.) **...b5**
19. ♔h1!	**6**	**...♖fc8**
20. f5!	**4**	**...♕a4**
21. ♕d2!	5	**...♘f3**
22. ♕e2	**2**	**...♘e5**
23. f×g6	**3**	**...♘×d3**
24. g×f7+	**1**	**...♔f8**
25. ♕g4!!	**10**	**(25. ♕×d3? ♖c3 26. ♕×b5 ♕×e4 + ∓) ...♘e5**
26. ♕f5	**4**	**...♘×f7**
27. ♖g1	**3**	**...♗f6**
28. ♖g6	**2**	**...♗g5**
29. ♗×g5	**2**	**...h×g5**
30. ♖×g5	**3**	**...♕d4**
31. ♖bg1	**2**	**...♕h8**
32. e5	**4**	**...e6** (Siyah kalelerin savunmaya yardımcı olabilmesi için oynanan bir hamle. Fakat, yeterli değil)
33. d×e6	**1**	**...♖c7**
34. ♖h5	**4**	**...♕×e5**
35. ♖g8+!	**6**	(Parlak bir bitiriş! **35. ...♔×g8 36. e×f7+** ve siyah vezir savunmasız.) **...♔e7**
36. ♕×f7+	**1**	**...♔d6**
37. ♖×e5	**2**	**...♖×g8**
38. ♕×g8	**1**	Siyah terk eder.

Değerlendirme Tablosu

Aldığınız puanların toplamına göre yaklaşık rating puanınız:

80 ve daha fazla ise » 2500 ve üstü | **70-79 arası** » 2400-2499 | **60-69 arası** » 2300-2399 | **50-59 arası** » 2200-2299

40-49 arası » 2000-2199 | **30-39 arası** » 1800-1999 | **20-29 arası** » 1600-1799 | **10-19 arası** » 1400-1599 | **10'dan az ise** » 1399 ve aşağısı

Fatma Öztürk, TSF Spor Uzmanı
mavikale@tsf.org.tr

Minikler Çamlıca'da buluştu

Satranç ve eğlence

Bu sene altıncısı düzenlenen Türkiye İş Bankası Minikler Şenliği'ne 480 sporcu katıldı. Final grubunda ise gruplardan gelen 60 genel ve 40 kız sporcu mücadele etti

Minik centilmenler tokalaşmayı unutmuyor

Türkiye İş Bankası Minikler Satranç Şenliği 22-26 Haziran 2011 tarihlerinde Türkiye İş Bankası Çamlıca Sosyal Tesisleri'nde 480 minik satrançseverin katılımıyla gerçekleştirildi. Seçmeler ve final yarışmaları olarak iki aşamada yapılan şenlikte seçme yarışması: Kırmızı, Mavi, Sarı ve Beyaz olmak üzere ayrı ayrı dört grup halinde gerçekleştirildi. Her grupta bayan kategorisinde en fazla 60, genel kategoride de en fazla 90 sporcunun yer aldığı şenlikte gruplar, başvuru sırasına göre oluşturuldu. Her bir seçme grubundan, bayan kategorisinde 10, genel kategoride 15 sporcu final grubuna katılmaya hak kazandı. 480 minik satrançseverin katıldığı şenlikte gruplardan gelen 60 genel 40 kız sporcu final grubunda mücadele etti.

Bu sene altıncısı düzenlenen şenlikte minikler eğlenceli vakit geçirebilecekleri pek çok etkinlikte yer alma imkanını da buldular. Sabah erken saatlerde kendileri için özenle hazırlanmış sabah kahvaltısı ile güne başlayan sporcular, sabah turlarının ardından mangal keyfi yaparak dinlendiler. Gün içerisinde çeşitli animasyon gösterileri ile eğlenip oyunlar oynayan minikler, her tur öncesi satranç şarkısını hep bir ağızdan söyleyerek, dans yarışmalarında da ne kadar yetenekli olduklarını gösterdiler.

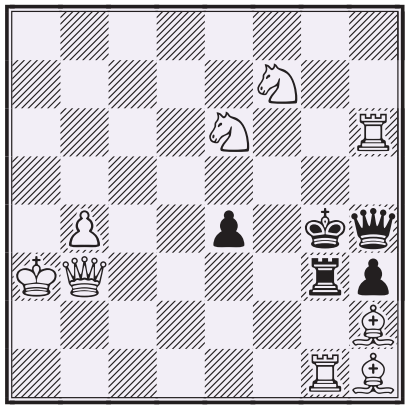
01 Ocak 2003-2004-2005 yıllarında doğmuş olan, (6-7-8 yaş), 2011-2011 sezonu vizeli lisans sahibi tüm sporcuların katılımına açık olan şenlikte küçük satranççılar gönüllerince eğlenip, gönüllerince satranç oynadılar. Her tur öncesi şenliğin başhakemi Simten Kanber'in miniklere sorduğu satranç ile ilgili eğlenceli sorulara doğru ve zeki cevaplar veren sporcular, rakipleriyle tokalaşarak centilmence mücadele ettiler.

Türkiye İş Bankası ve Türkiye Satranç Federasyonu organizasyonu ile geleneksel hale gelen muhteşem şenliğin sonunda bütün sporculara altın madalya, kitap ve katılım belgesi verildi. Dört gün boyunca satranç ve eğlenceyi birlikte yaşayan minikler, gelecek sene tekrar buluşmak üzere şenlik alanından ayrıldılar.

Türkiye İş Bankası Minikler Şenliği'nde gelecek sene yaşanmamasını istediğimiz önemli bir noktayı hatırlatmak isteriz. Şenliğe önceden kayıt yaptırıp, daha sonra katılmayan ve kayıt iptalini bildirmeyen miniklerimizin bir sonraki yıl yedek listeye alınacaklarını önemle bildiririz.

Soyut düşünme gücünüzü, yaratıcılığınızı, cesaretinizi artıracak satranç problemleri, genellikle olağan partilerde karşınıza çıkmayacak konumlardan oluşur. Problem çözmek, satranç gelişimine büyük katkıda bulunan bir çalışma yöntemidir. Problemlerin çözümlerinde ilk hamlede genellikle şah çekilmez, ancak ilk hamle anahtar hamledir ve çoğunlukla da sıradışı bir fikir içerir. Anahtar hamle sonrasında ise, bütün devamyollarında sonuca ulaşılır.

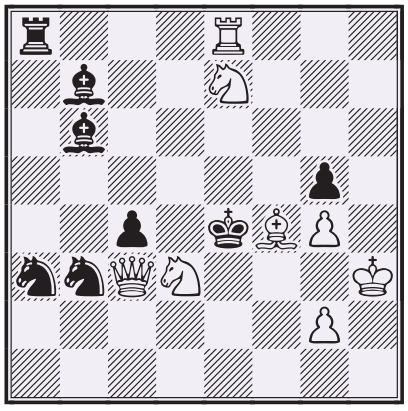
E. Holiday

1- Beyaz oynar, iki hamlede mat eder.

1- ♘g7 (Tehdit ♕e6 mat.) ♖g1 2- ♕e6 1-0

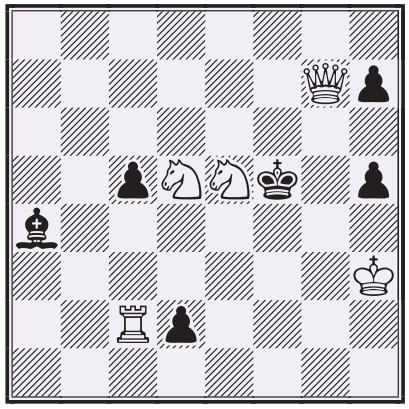
D.L. Brown

2- Beyaz oynar, iki hamlede mat eder.

1. ♘b4 g×f4 2. ♘c8 1–0

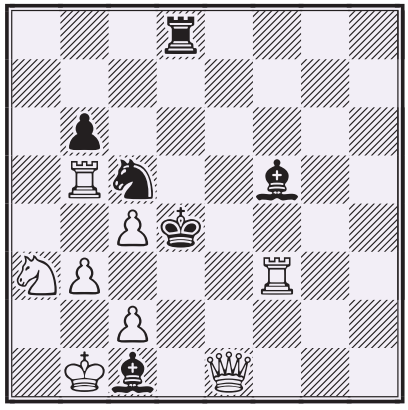
C.H. Tallman

3- Beyaz oynar, üç hamlede mat eder.

1- ♘f3 ♗d7 (1...♗×c2 2. ♕c5+ ♔g6 3. ♕f6 1-0)
2- ♘g5 d1♕ 3- ♕f6 1–0

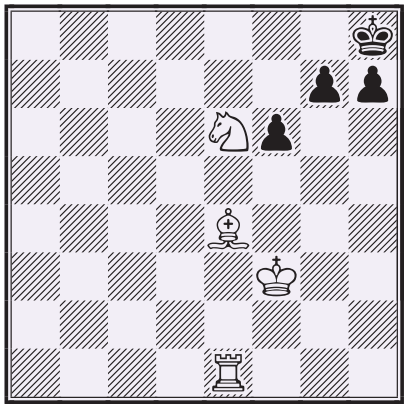
R.Lincoln

4-Beyaz oynar, iki hamlede mat eder.

1- ♖a5 b×a5 (1...♗×c2 2. ♘×c2; 1...♗×a3 2. ♕e3 1–0)
2- ♘b5 1–0

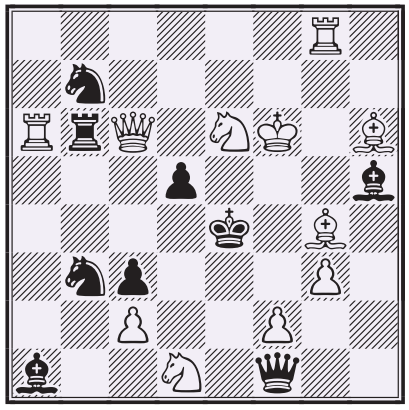
C. McRae

5- Beyaz oynar, beş hamlede mat eder.

1- ♗g6 h×g6 (1...h6 2. ♘g5... 3. ♖e8 1–0) 2- ♘g5
f×g5 3- ♖e8 ♔h7 4- ♔g4 ♔h6 5- ♖h8 1–0

D.L.Brown

6- Beyaz oynar, iki hamlede mat eder.

1.♕×c3 ♗×c3 (1...♖×e6 2. ♖×e6; 1...♕×d1 2. ♗f5;
1...♕×f2 2. ♘×f2) 2.♘×c3 1–0

Kabul edilen Benko Gambiti

Gambitler

Gambitler tabii ki sorgulanmalı, sonuçta açılışta piyon vermek kolay değil. Ancak Benko Gambit öyle bir gambit ki, kabul edildiğinde Siyahın kazanma olasılığı çok fazla

Satranç olimpiyatları her satranççı için yaşanabilecek en güzel olaylardan biridir. Takım mücadelesinin ön planda olduğu, iki senede bir gerçekleştirilen bu organizasyonlar, satranççıların dört gözle beklediği bu şölen, dünyanın her yöresinden insanların bir ağızdan 'GENS UNA SUMUS' (Biz bir aileyiz) diye içten bir şekilde haykırmalarıyla başlar.

Satranççılar kendilerini bu âlemden farklı bir yerde algılarlar. Hele de etraflarında satranççılar çoğunlukta değilse kendilerini iyice yalnız hissederler. İşte, olimpiyatlar satranççıların kendilerini en iyi hissetlikleri ortamlardır. Yer gök satranççı dolu, insan daha başka ne ister ki! Bir de ilk olimpiyat, şartlar ne kadar kötü olsa da o hiç unutulmaz. Benim ilk olimpiyatım ise birçok otoritenin de en iyi organizasyon kabul ettiği 1986 Dubai Olimpiyatları'dır. Dubai o yıllarda bugünkü şöhretini yakalayamamış olsa da benim için her şey rüya gibiydi. IM İlhan Onat'ın acımasız eleştirileri, fırçaları bile bu güzel rüyayı bozmakta etkili olamamıştı. İlk maçımı dünya şampiyonlarından Gaprindashvili ile oynamam beni iyice heyecanlandırmıştı. Sonucu söylemeye bile gerek yok sanırım. Dubai'de on dört maçın tamamını oynayarak 9,5 puanla olimpiyatı tamamladım. Dönüşte İstanbul Satranç Derneği'nde IM Nevzat Süer bütün maçlarımı hızlıca incelemesi, koca bir "Aferin sana!" cümlesi ile ödüllendirmesi beni dünyanın en mutlu insanı etmişti.

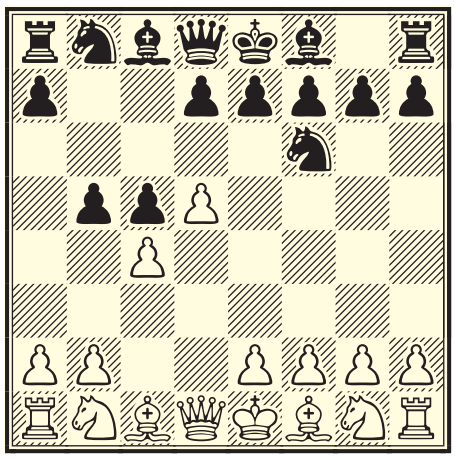
Olimpiyat öncesinde Ankara'da Fatih

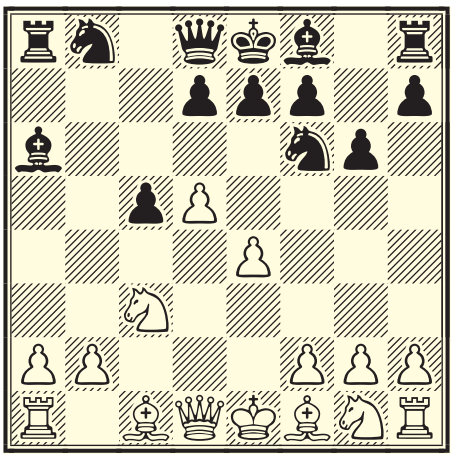
Kıraathanesi'nde arkadaşlarımla birlikte açılış hazırlıkları yapmıştık. Siyahlarla d4 hamlesine Benko Gambit'i hazırlamıştık. Benim stilime uygun olduğunu, Beyazların Benko Gambit'ten rahatsız olduklarını düşünüp hazırlık maçları da yaparak turnuvaya katıldım. Olimpiyat'ta ise Benko Gambit'i oynayamadım, çünkü iki kere d4 hamlesiyle karşılaşmama rağmen Gaprindashvili'ye oynamaya cesaret edemedim; İtalyan rakipse Benko Gambiti'nden kaçındı. Yazımızın başlığı Gambitler ve de Benko Gambit, nerden çıktı bu olimpiyatlar diyeceksiniz belki de, şimdi bağlıyorum... Dubai Olimpiyatları genel klasmanında Sovyetler Birliği birinci olmakla beraber son tura kadar gerginlik devam etmişti. Sekizinci turda Kasparov Seirawana kaybedip diğer oyuncular berabere kalınca 2,5 – 1,5 Amerika maçı kazanmıştı. Son tura girmeden önceyse Amerika 36,5, Rusya 36 ve İngiltere 35,5 puana sahipti. On dördüncü turun eşleşmeleriyse Amerika- Bulgaristan, Rusya – Polonya ve İngiltere – Brezilya şeklinde olup Kasparov'un birinci masada siyahlarla Polonyalı GM Schmidt ile olan maçı bir anlamda Sovyetler Birliği'nin kaderini de etkileyecekti. Sonuçta Amerika- Bulgaristan maçı 2-2 İngiltere – Brezilya 4-0 ve Rusya 3-0 öndeyken kalan tek maç Kasparov'un maçıydı. Güvenlik önlemleri had safhadaydı. Salonda sessiz bir uğultu... Herkes Kasparov'un maçını izlemek istiyordu. Tabii ben de bir fırsatını bulup iyice yaklaşıp notasyon kâğıdını bile görecek duruma geldiğimde gözlerime inanamadım. Kasparov siyahlarla

Benko Gambit yapmıştı ve piyon önde oyun sonu oynuyordu. Kazanmasıyla birlikte de Rusya birinci, İngiltere ikinci ve Amerika üçüncü olmuştu. Benko Gambit'in bende böyle bir hikayesi var. Gambitler tabii ki sorgulanmalı, sonuçta açılışta piyon vermek kolay değil. Ancak Benko Gambit öyle bir gambit ki kabul edildiğinde Siyahın kazanma olasılığı çok fazla. Sıra dışı stratejilere sahip, oyun sonu oynamayı isteyen bir gambit. Benim için, Kasparov'un kazanmak zorunda olduğu bir maçta çok kullanmadığı gizli bir silahı.

Gambitleri çoğunlukla Beyazlar uygular. Siyahların gambit seçenekleri oldukça azdır. Benko Gambit ise hele kabul edildiğinde siyah için oldukça enerjik bir oyundur, diğer gambitlerde karşılaşılamayacak bir avantajdır ve oyun sonunda iyi kazanç şansları bulunmaktadır. Şimdi Benko Gambit'in başlangıç pozisyonunu diyagramda inceleyelim.

Bu konum **1) d4 ♘f6 2) c4 c5** hamlelerinden sonra Beyaz **3) d5** oynarsa oluşabilir. Pratikte Beyazın **3) e3** veya **3) ♘f3** hamlelerine de Siyah hazır olmalıdır. Siyahın **2) c5** hamlesi ilk olarak Benoni varyantını seçebileceğini işaret etmektedir. İyi bir Benko gambit oyuncusu olmak istiyorsanız, Benoni varyantının fikirlerini de bilmelisiniz. Hatta daha öncesinde Beyaz ikinci hamlede **c4** oynamayıp **♘f3 , ♗g5, ♗f4, g3** hamlelerini de yapabilir. Dergimizin bu sayısında kabul edilen Benko gambitini inceleyip gelecek sayımızda ise gambitin kabul edilmediği partileri inceleyeceğiz. Kasparov'un Dubai Olimpiyatları'nda oynadığı parti ayrıcalıklı olacak, bunu da anlayışla karşılayacağınızı umuyorum. Aşağıdaki diyagram Siyahın çok çabuk ulaşabildiği bir konumdur. Hamle sırası ise **1) d4♘ f6 2) c4 c5 3) d5 b5 4) c×b5 a6 5) b×a6 g6** Siyahın son hamlesi önemlidir, bir varyantta Beyaz b3 oynayarak Siyahın planlarını bozabilir. **6) ♘c3 ♗×a6** son hamleyi de tam zamanında Beyaz e4 piyonunu sürmeden oynamalıyız. **7) e4 ♗f1**

Siyah Benko gambitte piyon fedasına karşılık neler elde etti acaba inceleyelim.

1) Denetimin kendisinde olduğu iki yarı açık a ve b dikeyleri.

2) Siyah filin g7 karesinden uzun çapraza etki etmesi, Beyazın siyah filinin ise b2 piyonunu korumaya mecbur olduğu için oyuna hemen katılamayışı.

3) Beyaz fillerin değişilmesinden dolayı zayıflamış beyaz kareler.

4) Rok atamamış beyaz şah.

5) c5 ve d6 piyonlarından dolayı kazanca yakın bir oyun sonu.

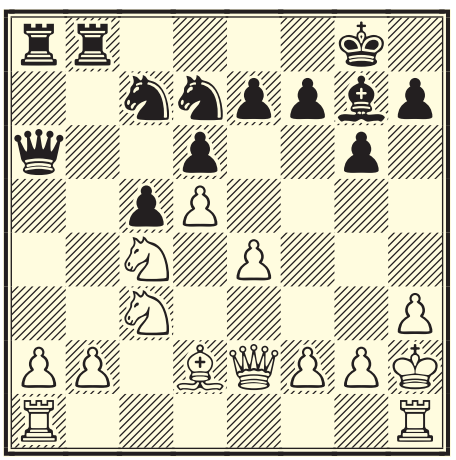
Bütün bunların faturası ise sadece bir piyon, denemeye fazlasıyla değer bence. Bu varyantla ilgilenen arkadaşlarımız FM Selim Gürcan'ın özenle hazırladığı Benko gambit videosunu (gerçekten güzel bir çalışma olmuş) mutlaka izlemeli. Benko gambit fikirlerini ilk defa uygulayan bir oyuncu sizi şaşırtabilir. Hepinizin çok iyi tanıdığı bir oyuncu Jose Raul Capablanca Nimzovich ile olan maçında piyon fedasıyla a ve b dikeylerini açarak güzel bir oyunla partiyi kazanmıştır. Ancak fikirleri anlaşılamadığı gibi alay konusu olup piyonu unuttuğu ve partiyi tesadüfen kazandığı eleştirilerine de maruz kalmıştır. Benko gambit 1900'lü yılların başlarında oynanmaya başlanmış ancak onu bir sisteme ulaştıran oyuncu Amerikalı GM Pal Benko olmuştur. Varyantın bir diğer adı da Volga gambit olup bu ismi Volga nehri kıyılarında yaşayan satranççıların sıkça oynamasından almıştır. İlk partimiz Benko gambitin isim babası, GM Pal Benko'ya ait.

Helder Camlara - Pal C. Benko
Sao Paulo, 1973

1.d4 ♘f6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.c×b5 a6 5.b×a6 ♗×a6 6.♘c3 d6 7.♘f3 g6 8.e4 ♗×f1 9.♔×f1 ♗g7 10.h3 (Bu konumda oynanan h3 hamlesinin amacı Siyahlara **♘g4** ve **♘e5** oynatmamaktır.) **4 0–0**

11.♔g1 ♘a6 12.♔h2 ♕b6 13.♕e2 ♖fb8 14.♘d2 ♘c7 15.♘c4 ♕a6 16.♗d2 ♘d7! (d7 karesindeki atın amacı vezir değişimine zorlamak, Benko gambitteki klasik fikirlerden, sonrasında Beyaz filler de değişildiğinden beyaz karelere siyah taşlar yerleşebilecek.

Diyagram

17.♖he1 ♘e5 18.♘×e5 ♗×e5+ 19.f4 ♗d4 20.♗c1 ♕×e2 21.♖×e2 ♔f8! (Siyahın Benko gambitteki en büyük avantajlarından biri oyun sonunda kazanca daha yakın olmasıdır. Bu sonuca en büyük etkenlerden biri de zayıf ve geri olan e7 piyonunun şahla bir hamlede korunabilmesidir.)

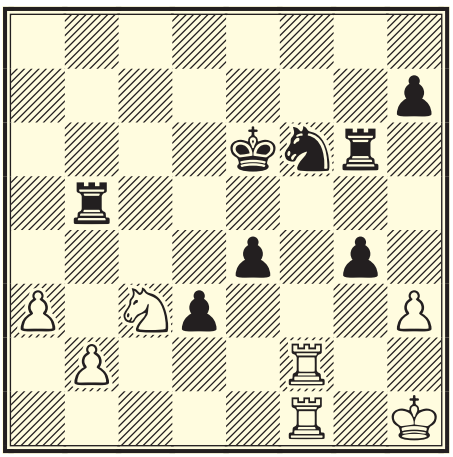
22.♘d1? (Taşları geri dönmemek lazım, bu hamlenin en büyük sakıncası d5 piyonu birazdan boşta kalacak!)

f5! (d5 piyonunu zayıflatan, e4 piyonuna saldıran Benko, oyun sonlarında genellikle oynanan gerekli bir hamle)

23.e×f5 g×f5 24.♗e3 ♘×d5 25.♗×d4 c×d4 (Beyaz b2 piyonunu kaybetmemek için bu pozisyona razı oldu ancak bu sefer de merkez piyonlarının ezici üstünlüğüyle uğraşmak zorunda kalıyor.) **26.♖d2 e5 27.f×e5 d×e5**

28.♘f2 ♔e7 29.a3 ♘e3 30.♖e1 ♖b3 31.♘d3 ♖b5 32.♔g1 ♔d6 33.♘b4 ♘d5 34.♘d3 e4 35.♘c1 d3 36.g4 ♘f6 37.♖f1 ♖g8 38.♔h1 ♔e6 39.♘a2 f×g4 40.♖df2 ♖g6 41.♘c3 40 hamle dolunca Beyaz oyunu terk ediyor.

Diyagram

0–1

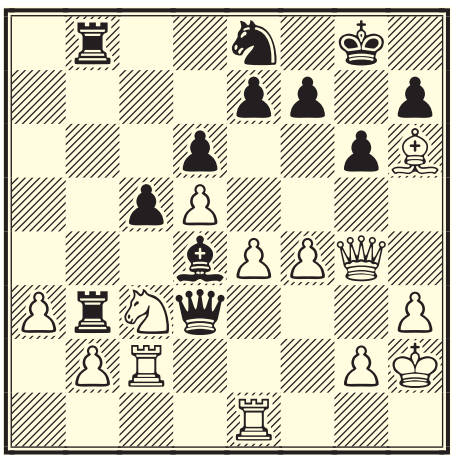
Sırada tam bir Benko klasiği sizi beklemekte. Partimiz ünlü Macar GM Portisch ve (bizim için çok tanıdık isim) bir dönem hocamız olan Rus GM Vasiukov arasında oynanmış. GM Portisch'in o yıllarda Elo'su 2645 GM Vasiukov'un ise 2560. İran'da da antrenörlük yapan GM Vasiukov, Benko gambitin İranlı oyuncular tarafından çok sevildiğini ancak, eksik olan piyonlarını bir türlü akıllarından çıkaramadıklarını ve ellerine geçen ilk fırsatta piyonu geri alıp, kötü konuma düştüklerini teke tek çalışmalarımızda anlatmıştı. Bu partide GM Vasiukov b2 piyonunu defalarca kazanabilecekken, buna razı olmayıp oyunu kazanmayı hedefleyerek GM Portisch'i çok zor konumlara düşürerek, partiyi çok şık bir şekilde kazanmıştır. Ayrıca bu partide taşların oyundan düşürülmesi, etkisiz hale getirilmesi teması da büyük bir ustalıkla işlenmiştir. Beyazın siyah fili h6 karesinde GM Vasiukov'un deyimiyle **Büyük Piyon** olarak kalakalmıştır. Biz böyle oynasak GM Vasiukov kafamıza satranç taşı atardı. Tek kelimeyle muhteşem bir parti, izleyelim:

Lajos Portisch - Evgeni Vasiukov
Manila, 1974

1.d4 ♘f6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.c×b5 a6 5.b×a6 ♗×a6 6.♘c3 d6 7.♘f3 ♘bd7 8.e4 ♗×f1 9.♔×f1 g6 10.h3 GM Portisch günümüzde kullanılmayan bir devamyolu seçiyor. Rok hakkını kaybetmiş olan beyaz şah, mini bir gezintiye çıkıyor ki bu zaman kaybıdır. ♔g1– ♔h2–♖e1– ♔g1. Bu arada Siyah hızlıca taşlarını istediği karelere yerleştiriyor. **♗g7 11.♔g1 0–0 12.♔h2 ♕a5 13.♖e1 ♖fb8 14.♖e2 ♖b4!** Beyaza piyon sürdürmeye çalışıyor.

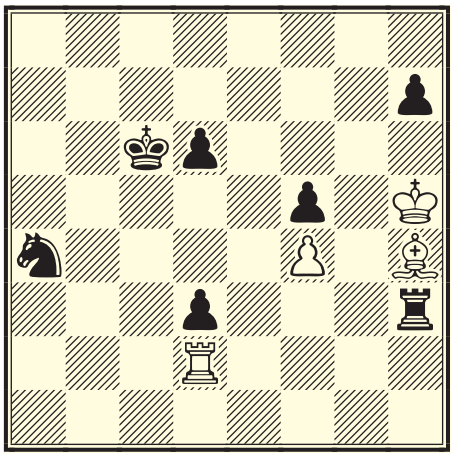
15.♔g1 ♘e8 16.a3 Bu hamleden sonra Beyazın b3 karesi zayıf kare olarak Siyahın saldırısında önemli bir rol oynayacak. **♖b7 17.♖c2 ♖ab8 18.♕e2 ♘e5 19.♘×e5 ♗×e5 20.♗h6** Fil b2 karesini terk ediyor. Beyaz fil h6 karesinde güzel durmuyor, bu pozisyonda her iki taraf için de şahlara yönelik bir tehdit yok. **♘c7 21.♖ac1 ♖b3 22.f4 ♗d4+ 23.♔h2 ♕a6 24.♕g4 ♕c8 25.♕e2 ♕a6 26.♕g4 ♘e8 27.♖e1 ♕d3**

Diyagram

28.♕e2? (28. ♖ee2 ♘f6 29.♕f3 ♕f3 Beyaza beraberlik şansları verirdi) **29.♕×e2 29.♖e×e2 f6** (Siyah b2 veya a3 piyonunu kazanabilirdi ancak bu oyunu kazanmasına yetmeyebilirdi. **30.h4 ♘c7 31.♘d1 ♔f7 32.g3 f5!** Siyah artık çok üstün, Beyaz filin dönüş yolları kapalı, at d1 karesinde b2 piyonunu tutuyor, kısmet de d5 piyonunu kazanmak varmış. **33.e5 ♘×d5 34.e×d6 e×d6 35.♗g5 ♖e8 36.♖×e8 ♔×e8 37.♖d2 ♔d7 38.h5 g×h5 39.♔h3 ♔c6 40.♔h4 ♖f3 41.a4 ♘b6 42.♘c3 ♘c4 43.♖e2 ♘×b2 44.♘b5 ♘×a4 45.♘×d4+ c×d4 46.♖d2 d3 47.♔×h5 ♖×g3 48.♗h4 ♖h3**

Diyagram

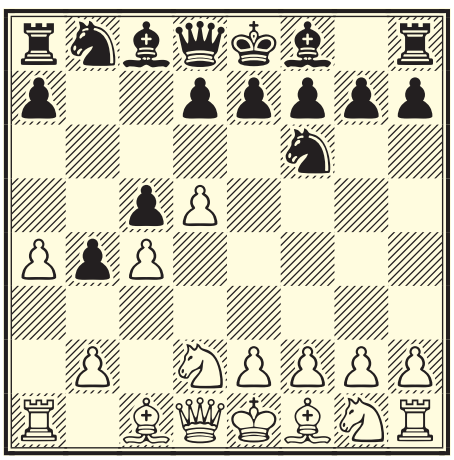

0–1

Wlodzimierz Schmidt - Garry Kasparov
Dubai, 1986

1.d4 ♘f6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.a4→ çok tavsiye edilmeyen bir kaçış yöntemi, vezir kanadı atı b4 sürüşünden sonra doğal gelişim karesi c3 karesine oynayamayacak ve Beyazın siyah kareleri daha da zayıflayacak. g7 karesine yerleşecek olan fil b2 karesine kadar uzamış oldu. **b4! 5.♘d2**

Diyagram

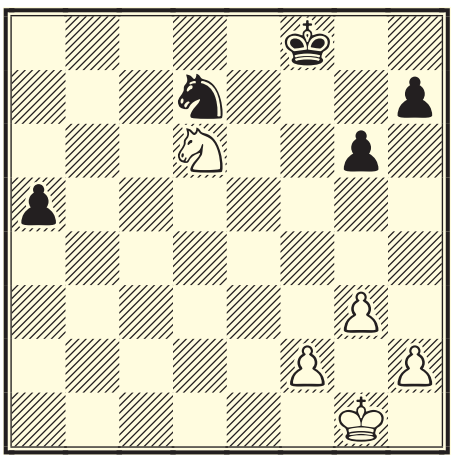

5...g6 6.e4 d6 7.♘gf3 ♗g7 8.g3 e6 9.♗h3?! e×d5 10.♗×c8 ♕×c8 Siyah onuncu hamlenin sonunda üstünlüğünü iyice hissettirmeye başladı. Beyaz fillerin değişimi Siyahın işine yaradı, Siyah vezir c8 karesinde alışılmadık olsa da, beyaz karelere hükmediyor, üstelik her iki kanadı da kontrol altına almış olarak. **11.c×d5? 0–0** Beyaz d5 piyonunu e4 eriyle alsa bu sefer de dikeyinden baskı gelecekti. Üstelik Beyaz fil yuvadan ayrıldığı için h3 ve f3 karelerinin kontrolü de bir hayli zor

gözüküyor. Şimdi Siyahın vezir kanadında er fazlalığı oluştu, bu avantajın oyunu kazanmaya yeteceğini biliyoruz.

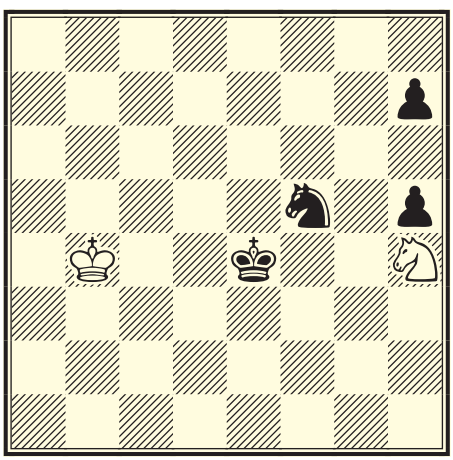
12.0–0 c4 13.♕c2 c3 14.b×c3 b×c3 15.♘b3 ♕g4 16.♘fd4 ♕×e4 17.♕×c3 ♘×d5 18.♕d2 ♘b6 19.♖e1 ♕d5 20.♕d1 ♘8d7 21.♖a2 ♗×d4 22.♖d2 ♘e5 23.♘×d4 ♘bc4 24.♖c2 ♖ac8 25.♖c3 ♘b6 26.♗b2 ♖×c3 27.♗×c3 ♖c8 28.♗a1 ♖c4 29.♘b5 ♖×a4 30.♕×d5 ♘×d5 31.♗×e5 d×e5 32.♖×e5 ♘f6 33.♖e7 a5 34.♘d6 ♖d4 35.♘×f7 ♔f8 36.♖a7 ♖d7 37.♖×d7 ♘×d7 38.♘d6

Diyagram

38...♔e7 39.♘c4 a4 40.♔f1 ♔e6 41.♔e2 ♔d5 42.♘e3+ ♔d4 43.♔d2 ♘e5 44.♔c2 ♘d3 45.♘d1 ♘e1+ 46.♔b2 ♘f3 47.h4 ♘e5 48.♔a3 ♔e4 49.h5 g×h5 50.♘c3+ ♔f3 51.♘d5 ♘g4 52.♘e7 ♘×f2 53.♘f5 ♘e4 54.♔×a4 ♘×g3 55.♘h4+ ♔e4 56.♔b4 ♘f5

Diyagram

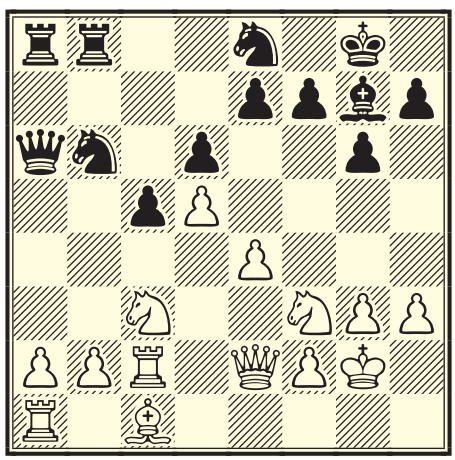
0–1

Dünya şampiyonlarından Rus GM Khalifman, Benko gambitin sadık oyuncularından. Varyanta katkıları çok fazla ve varyantı kesinlikle tavsiye ediyor. GM Beliavsky ile oynadığı ünlü maçı, neredeyse Benko açılışını inceleyen her kitapta bulmak mümkün. GM Khalifman size aktarmaya çalıştığım Benko gambitine ait özel fikirleri bu partide incelikle uygulama fırsatını buluyor.

Beliavsky, Khalifman Linares, 1995

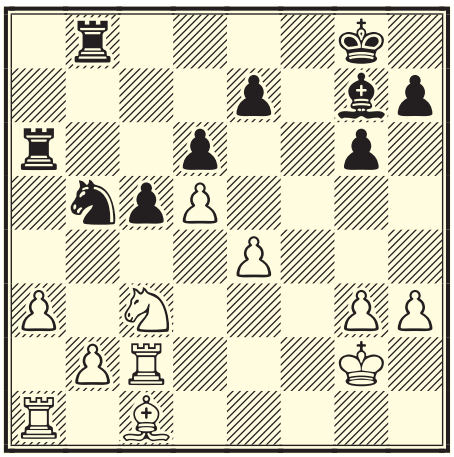
1.d4 ♘f6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.c×b5 a6 5.b×a6 g6 6.♘c3 ♗×a6 7.e4 ♗×f1 8.♔×f1 d6 9.♘f3 ♘bd7 10.g3 ♗g7 11.♔g2 0–0 12.♖e1 ♕a5 13.h3 ♖fb8 14.♖e2 ♘e8 Bu geri çekiliş hamlesinin amacı Beyaza e5 sürdürmemek. Unutulmaması gereken önemli bir nokta! Ayrıca bu at c7-b5 -a4 veya c4 karelerine gidebilir. **15.♖c2 ♘b6** Siyah atın b6 karesine gelmesinin ardındaki fikirler yine bir Benko klasiği olup, a4 karesinden c3 atını değişebilir ki bu g7 filinin gücünü artırır veya c4 karesinde b2 piyonuna baskıyı artırmak için görev alır. **16.♕e2 ♕a6!** Vezirler değişildikten sonra beyaz kareleri denetleyen beyaz taş olmadığından, siyah atlara, yerleşebileceği uygun kareler oluşur, Siyahlar piyon eksik vezir değişmeye çalışmakta. Bu Benko gambite özel bir durumdur.

Diyagram

17.♘g1 ♘a4 18.♕×a6 ♖×a6 19.♘ge2 ♘c7 20.a3 f5! Bu hamlenin ardındaki fikir ise d5 piyonunu zayıflatıp, şahı f7- f6 karelerinden merkeze getirmek. Beyaz piyonu almaz ise partide olduğu gibi bu sefer Siyah e4 piyonunu zayıf bırakır. **21.f3 f×e4 22.f×e4 ♘×c3 23.♘×c3 ♘b5** Şimdi de ikinci at görev başında c3 atını değişmek istiyor, Siyahın kaleleri o kadar iyi mevzilenmiş ki her değişimde biraz daha güçleniyor. Benko gambiti kısaca şöyle de açıklayabiliriz "Değiş, değiş kazan!"

Diyagram

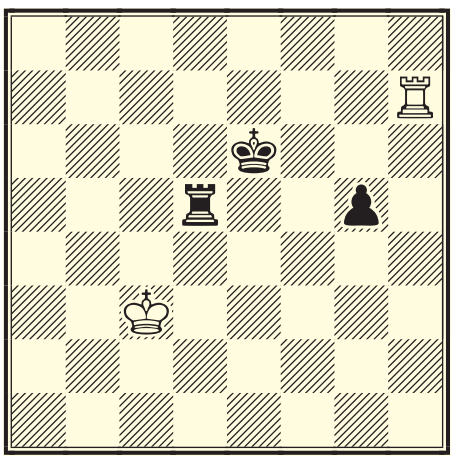

24.♘×b5 ♖×b5 25.♖c4 ♗×b2 Nihayet Siyah piyonu iyi bir pozisyonda kazandı. Benko gambit oyuncularına bir başka tavsiye: Piyonu değil oyunu kazanmalısınız!

26.♖b1 ♖ab6 27.a4 ♖b3 28.a5 ♗×c1 29.♖b×c1 ♖b2+ 30.♖1c2 ♖6b5 31.a6 ♖b6 32.e5 ♖×c2+ 33.♖×c2 ♖×a6 34.e×d6 e×d6 35.♖e2 ♔f7 36.♖e6 c4 37.♖e4 c3 Bundan sonrası oyun sonlarında uzak geçerin uygun bir anda verilip, diğer kanatta daha da güçlü bir konuma ulaşmak olacaktır.

38.♖c4 ♖a3 39.♔f3 c2+ 40.♔e2 ♖a2 41.♔e3 ♔f6 42.♔d2 ♖a3 43.♔×c2 ♖×g3 44.♖e4 ♖×h3 45.♖e6+ ♔f7 46.♖×d6 ♔e7 47.♖e6+ ♔d7 48.♖a6 ♖h5 49.♔c3 ♖×d5 50.♖a7+ ♔e6 51.♖×h7+ g5

Diyagram

52.♖h1 52...♔f5 53.♖f1+ ♔e4 54.♖g1 ♔f3 55.♔c4 ♖a5 0–1

"Hem Demir hem Büyük hem Öz hem de Kaya"

Demir Büyüközkaya

Hem tanımlanan hem tanımlayan usta büyük olunca tanım da görkemli oluyor elbette. Bu güzel tanımın öyküsünü ise bir başka ustamız, WIM Nilüfer Çınar Çorlulu Mavikale okuyucularımız için aktardı

Hocaların hocası olarak da anılan Demir Büyüközkaya'yı (1935-2009) aramızdan ayrılışının ikinci yılında Nilüfer Çınar Çorlulu (ezberbozan.net)* aracılığıyla anıyoruz.

Fatma Yılmaz: Sizi ulusal sporcu, dokuz kez Türkiye Kadınlar şampiyonu, ilk uluslararası kadın usta, Mavikale yazarı, kadın satrancının destekçisi olarak tanıyoruz ama bugünlerde farklı bir kimliğinizle ön plana çıkıyorsunuz. ezberbozan.net eğitmeni. Eğitmeni diyorum çünkü sürekli satranç anlatıyorsunuz. Açılış ilkelerinden, oyun sonuna; kadın ustalardan, dünya şampiyonlarına... kadar satrancın her alanına yönelik videoları ezberbozan.net'te bulmak mümkün. Bunlar içerisinde benim ilgimi çeken bir diğer tema "Asıl ölüm unutulmaktır, unutulmadığınıza göre yaşıyorsunuz!" dercesine satrancımızın ustalarını yaşatma çabalarınız. Siteniz henüz çok yeni ama bugüne kadar kimleri andınız?

Nilüfer Çınar Çorlulu: Kahraman Olgaç, Nevzat Süer ve Demir Büyüközkaya ölüm yıldönümlerinde de bizlerle oldular şimdiye kadar.

15 Ağustos Demir Büyüközkaya'nın aramızdan ayrılış yıldönümü. Onunla ilgili yaptığınız çalışmaların bir kısmını okuyucularımızla paylaşır mısınız?

Elbette. "Hem Demir hem Büyük hem Öz hem de Kaya" bu görkemli tanım, kıymetli ustamız Demir Büyüközkaya'ya ait, tanımlayan ise bir başka ustamız Kahraman Olgaç! Hem tanımlanan hem tanımlayan

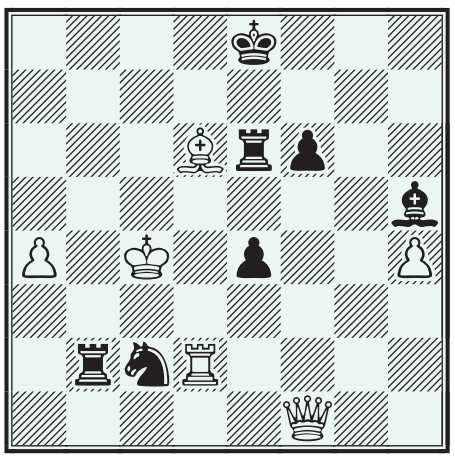

Demir Büyüközkaya 2007 İstanbul Satranç Festivali

usta büyük olunca tanım da görkemli oluyor. Ama ne yazık ki her ikisini de kaybettik, biz öğrencilerine düşen en önemli görev ise onların isimlerini yaşatmak. 15 Ağustos 2009'da kaybettiğimiz Demir ağabeyimin birkaç hatırasını sitede anlattım, sözün büyüklerimizde kalması koşuluyla okuyucularımızla da paylaşayım. Koca Demir ile ilgili en güzel hikâyelerden birini Bilim ve Teknik dergisinin 1984 Ağustos sayısından alıntı yaparak aktarayım, yazının sahibi sevgili Kahraman Olgaç:

"Dimyat'a Pirince Giderken...

Selanik'te, milli takımı daha başarılı kılmak için Demir Büyüközkaya ile sabahlara kadar kafa patlatırken, arkadaşımı neşelendirmek için bir sürü satranç hikayesi anlatırdım. Büyük Demir beni her görüşmemiz de, bunları yazmam için beni zorlar durur. İşte o hikayelerden biri! Belki de bunu Mübin abiden dinledik:

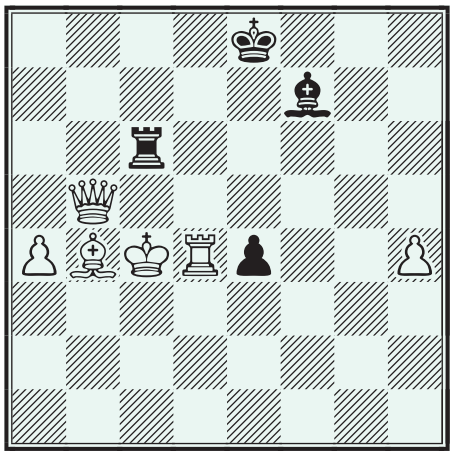
Günlerden bir gün bir satranç kulübüne bir yabancı girmiş. En güçlü oyuncu ile oynamak istediğini söylemiş. Söz temsili Demir oradaymış. Oynamaya başlamışlar ama yabancı mangalda kül bırakmıyor. Şansına, boş bulunan Demirin bir de vezirini, iki taşıyla değiştirince işler iyice kızışmış! Diyagramdaki konuma gelmişler.

Yabancı böbürlenerek: 1. ♕h3 oynamış. "Kalenizi istiyorum." demiş. Demir 1...♖b4 şah! diyerek karşılık vermiş. 2.♗×b4 ♘d4 3. ♖d4 f5 4. ♕×f5 Şimdi sizi mat edeceğim, demiş ve oynamış yabancı: 5. ♕b5 ♗b5 "Korkunun ölüme faydası yoktur! Taş vermekle mattan kurtulamazsınız."

Demir, atom gücünde bir hamle patlatarak cevabını vermiş: 5...♖c6 şah mat!

(Diyagram)

Eşekten düşmüşe dönen yabancıyı bir daha hiç kimse görmemiş."

Bir de Büyüközkaya - Kovacevic öyküsünü anlatır mısınız?

Demir Büyüközükaya'nın en çok gurur duyduğu olaylardan biri de Fischer'i siyah taşlarla yenen Yugoslav Büyükusta Kovacevic'e karşı kazandığı parti idi. Bunun öyküsünü de ben anlatmayayım doğrudan Demir ağabeyimden dinleyelim:

Bravo Türko

1971 yılında Atina'da, o yıllarda turnuvaları bırakmıştım, satrançla ilgili dünya basınında çıkan haberleri izlemiyordum. Romanya ile oynadıktan sonra (Drimer, 103 hamle ile en uzun maç) akşam yemeğimizi yerken İlhan Onat Yugoslavya ile eşleştiğimizi ve benim Kovacevic'le oynayacağımı öğrenmiş bana yemekte şaka yollu 'Yarın averaj oyuncususun!" dedi. Ben de o zamanlar beni rahat yenebilecek Yugoslav oyuncuları az çok tanıyorum. Örneğin; Matonaviç, Gligoriç... Merak ettim sordum, Kovacevic dedi. Yukarıda belirttiğim gibi ben tanımıyorum, gülümsedim. Benim gülümsememden İlhan onu tanımadığımı anladı ve dedi ki Demir, Fischer'in bu yıl bir tek mağlubiyeti var o da senin oynayacağın oyuncuya, seni yüze bir yener. Ben de insan değil mi bir hata yapabilir, dedim.

Ve ertesi gün oynamaya başladık. Gerçekten çok güçlü, beni adım adım bütün oyun müddetince baskı altında tuttu. Ancak bunu ben televizyonda da söyledim, satrançta da şans faktörü vardır. İşte bu oyunumuzda b7'de rakibin zehirli piyonu vardı, benim o piyonu alacağımı düşünerek bir ara hamleyi görmedi ve ben vezirini boğarak oyunu kazandım. Ama tevazu göstererek söylemiyorum gerçek anlamda oyun kayıptı.

Masadan kalkarken turnuvanın oynandığı Zapion spor salonunda seyircilerden bir uğultu şeklinde "Bravo Türko" diye bir ses yükseldi. Turnuva salonundan dışarıya çıkıp derin bir nefes aldım heyecanım doruğa çıkmıştı.

Bu kadar mı demiyoruz, oyunu analizli olarak da istemiyoruz. Çünkü analizli Büyüközkaya - Kovacevic maçına da daha fazlasına da ezberbozan.net'te ulaşacağımızı biliyoruz. Büyüklerimizi yaşatma çabalarınızı kutluyor, bu güzel anılar ve satranca verdiğiniz destek için çok teşekkür ediyoruz.

*ezberbozan.net: Nilüfer Çınar Çorlulu'nun matematik ve satranç anlattığı sitesi

yasin_emrah@tsf.org.tr
Yasin Emrah YAĞIZ, Ulusal Takımlar Sorumlusu

Cingöz & Fındık'la Maceraya Hazır mısınız?

Kral Hakan eşi Kraliçe Ece ile tatile çıkarken tahtını oğlu Cingöz'e devreder. Kral Hakan'ın en büyük düşmanı Kral Karasakal bu haberi duyunca, durumu fırsat bilip genç Kral Vekili Prens Cingöz'e meydan okur ve onu düelloya davet eder. Henüz düellonun ne olduğunu bilmeyen Prens Cingöz ve ona eşlik eden kuzeni Pamuk düello için yola koyulurlar. Yolda kendilerini ziyarete gelmekte olan Kral Tonton ile karşılaşırlar ve macera dolu bir yolculuğa adım atarlar.

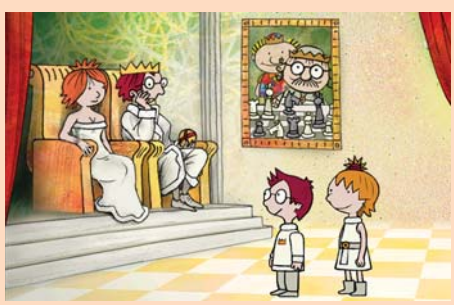
Kral Tonton, Cingöz'e ve Pamuk'a satrancı eğlenceli yollarla öğretir. Bütün bildiklerini onlarla paylaşan Kral Tonton daha fazla bilgi edinmeleri için Cingöz ve Pamuk'u Beyin Kası Geliştirme Merkezi'ne götürür. Cingöz ve Pamuk Şampiyon Satranç Ustaları'nın çalışma yaptığı Beyin Kası Geliştirme Merkezi'nde zeki ve çalışkan antrenör Fındık ile tanışırlar. Karasakal ile olan düelloya

burada hazırlanırlar.

Bu macerada Prens Cingöz ve kuzeni Pamuk'la birlikte satranç öğrenerek, iki kuzenin Kral Karasakal'a karşı zafer kazanmalarına yardımcı olmak ister misiniz? Yanıtınız "Evet!" ise, zorlu ama eğlenceli bu maceraya hoş geldiniz.

Eğlenceli oyunlarla satrancı öğreneceksiniz. Prens

Cingöz ve kuzeni Pamuk Beyin Kası Geliştirme Merkezi'nde Fındık ile tanışıyor.

Türkiye İş Bankası'nın desteği ile ünlü **"Fritz and Chesster"** eğitim setinin Türkçe seslendirmesi yapılan birinci adımı **"Cingöz ve Fındık'la Satranç Öğrenelim"** hem satrancı yeni öğrenenler hem de eğitim veren antrenörler için kaçırılmaz bir fırsat!

FA Fatma YILMAZ fatmayilmazfyf@gmail.com

Afrika - Asya Yazışmalı Satranç Şampiyonası

Atilla Gürmen Şampiyon

Aktif satranç oynadığı dönemde karşılaştığı sorunlarla kendinden sonraki nesillerin karşılaşmaması için çalıştığını dile getiren bir satranç gönüllüsü. Hakem, antrenör ve TSF Teknik Kurul üyesi olarak çalışıyor. Amacı, Türkiye satrancının gelişmesi

Onuncu Afrika - Asya Yazışmalı Satranç Şampiyonu Atilla Gürmen sorularımızı Mavikale okuyucuları için yanıtladı.

Fatma YILMAZ: Hakem, sporcu ve antrenör olarak tanıyoruz sizi. Sporculuktaki son başarınız Onuncu Afrika - Asya Yazışmalı Satranç Şampiyonluğu. Öncelikle başarınızdan dolayı sizi kutluyor ve sizi sizden dinlemek istiyoruz. Kimdir Attilla Gürmen?

Atilla Gürmen: Ben bir satranç gönüllüsüyüm.

Satranç gönüllüğü ne demek, biraz daha açıklar mısınız?

1986-1991 yıllarında aktif satranç oynadığım dönemde birçok sıkıntı ile karşılaştım. Satranca 1991 yılında ara verdim. Bodrum'a yerleşip Can Ertan, Demre Kerigan gibi yetenekli gençleri gördüğümde tekrar satrancın içine girdim. Onların spor yaşamında kendi karşılaştığım sorunlarla karşılaşmamaları için, Bodrum'da 2002'den bu yana ilçe temsilciliği görevini ve turnuva organizasyonlarını üzerime aldım. Halen hakem ve antrenör olarak aynı zamanda da TSF'nin Teknik Kurulunda çalışıyorum. Bu uğraşılarım da beni memnun ediyor çünkü amacım ülkemiz satrancının gelişmesi.

UKD hesaplamaları sorumluluğunuz da var, bu nasıl başladı?

Evet, UKD ile ilgili Yasin Emrah Yağız yaklaşık beş yıldır büyük bir özveri ile çalışmaktaydı. Kendisinin 2011 Şubat ayında milli takımlar sorumluluğuna getirilmesi ile onun isteği üzerine UKD sorumluğu da Teknik Kurul kararı ile bana devredildi. Ben de 2011 Şubat ayından bu yana UKD hesaplamalarını yapmaktayım.

Atilla Gürmen

> Yazışmalı satrançta, hedefiniz birincilik ise, rakiplerinizi, özel arşivinizde hazırlıklı olduğunuz varyantlara çekmeye çalışmalı, norm almayı amaçladığınız turnuvalarda ise güvenli varyantları tercih etmelisiniz

Bir de yazışmalı satranç var. Bu kadar yoğunluk içinde onu nasıl devam ettirebildiniz?

Yazışmalı satrancı devam ettirebildiğimi pek söyleyemem aslında. Şubat ayından bu yana doğru dürüst analiz yapabilecek vakit bulamadım. Bu sebeple sadece maçlarımı kaybetmemek için bilgisayara devrettim. Bu sebeple biraz Elo kaybına uğradım. Çünkü maçları bilgisayara bıraktığınızda maç kazanma şansınız olmuyor.

Buna rağmen şampiyonsunuz, bu şampiyonluk geçmişteki başarılarınızın bir sonucu mu?

Kesinlikle desem yanlış olmaz çünkü 10 Asya Afrika Kıta Şampiyonası finali 2008'de başladı, yarı final maçları 2007'de yapılmıştı. Turnuvanın güç seviyesine bağlı olarak turnuva süresi de değişiyor. İki yıl bir turnuvanın tamamlanması için yeterli bir süre. Final grupları ise ortalama 2-4 yıl arasında değişiyor. Bu şampiyonanın yarıfinal ve final grubu maçları 2007'de başladı. Final grubu maçları ise 2011 Haziran ayında sona erdi. Kısacası bu turnuva yaklaşık 4,5 yıl sürdü. Yazışmalı satranç için uzun sayılabilecek bir turnuva oldu. Benim 2011 Şubat ayından sonra ülkemiz satrancına yoğunlaştığım düşünülürse bu başarı tamamen geçmişteki başarılarımın bir sonucu denebilir.

IM James Henri (2338) - Atilla Gürmen (2191) [A00]
Onuncu Afrika - Asya Bölge Şampiyonası Prelim Grou, ICCF, 20.01.2007
Analiz: Atilla Gürmen

Yazışmalı satrançta, katıldığınız turnuvada hedefinizi doğru belirlemeniz gerekir. Hedefiniz birincilik ise çok sık oynanan varyantlardan kaçınarak özel arşivinizde hazırlıklı olduğunuz varyantlara rakiplerinizi çekmeye çalışmalısınız. Norm alma amaçlanan turnuvalarda ise güvenli varyantları tercih etmek gerekir. Üst düzey bu tür turnuvalarda alınacak iki veya üç galibiyet size normu getirebilecektir.

Birincilik hedefi ile başladığım 10. Asya Afrika Kupası Finalinde on sekiz rakibimi incelediğimde tehlikeli gördüğüm beş rakibim ile beraberliğin iyi sonuç olacağına karar verdim. Diğer maçlarımda ise galibiyet için oynayacaktım.

Avustralyalı IM James Henri ile yaptığım karşılaşmalar beni en çok düşündüren maçlar oldu. Siyahlarla rakibimden alacağım yarım puan benim için iyi sonuç bir olacaktı. Rakibimin düzensiz açılışları tercih etmesi gözümü korkutmuştu. (Acaba rakibin şapkasından ne çıkacaktı?)

1.♘c3 d5 2.e4 (Bu hamle ile rakibim beni c6 oynamaya zorluyor. Yazışmalı satrançta çürütülen Caro - Kann ile siyahlarla alınabilecek en iyi sonuç beraberlik. [2...c6 3.d4 d×e4 4.♘×e4 ♗f5 5.♘g3 ♗g6 6.h4 h6 7.♘f3 ♘d7 8.h5 ♗h7 9.♗d3 ♗×d3 10.♕×d3]

2...d4 3.♘ce2 e5 4.♘g3 ♗e6 5.♘f3 (Beyazların istediği varyanta girmek zorunda kalıyorum. Teori bitiyor ve rakibin kara suları içerisinde tedirgin bir maç başlıyor. 5...d7 hamlesi ile devam eden maçlar Siyahlar için iç açıcı değil, teoride olmasa da kullandığım yazılımın açılış kitabında "f6?"nın tercih edilmemiş olması bu varyantı seçmemde ve incelememde etken oldu.

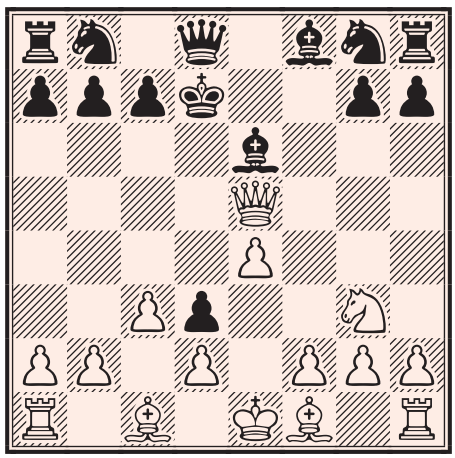
5...f6 6.c3 [⌓6.♗b5+!? ile oyun eşit bir şekilde devam edebilirdi. 6...♘c6 7.0–0=]

6...d3∓ zorunlu **7.♘×e5** [7.♘h4 veya 7.a4+ hamlelerini bekliyordum. 7.♘×e5 hamlesi ile rakibim şapkasındaki varyantı çıkarıyor.]

7...f×e5 zorunlu **8.♕h5+ d7 9.♕×e5**

Asya-Afrika Yazışmalı Satranç Şampiyonu Atilla Gürmen

(Diyagram)

9...♘c6 (Yazışmalı satranç için oldukça sıkıcı bir konum, rakibin varyantından sakınmaya çalışırken tam istediği yere geldiğimi anlıyorum. En azından rakibin alet fedası oyunu kompanse (telafi) edecek şansı sağlıyor.)

10.♕b5 ♗d6 11.♗×d3 a6 12.♕a4 [12.♕×b7?? ile vezir düşerdi 2...♖a7 13.♕×a7 ♘×a7–+]

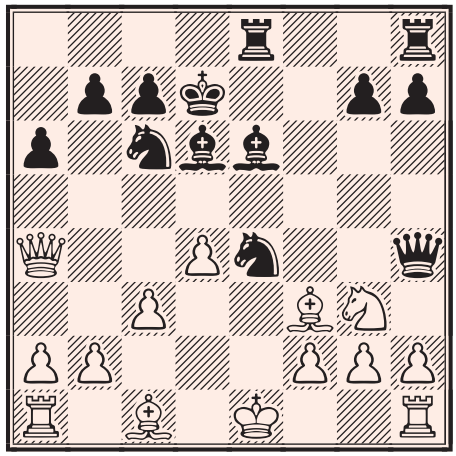
12...♕13.♗e2 ♘f6 14.♗f3 ♖ae8 15.d4 ♘×e4

(Diyagram)

(♘×e4 ile başlayan kalite fedası zorunluydu.)

16.♘×e4 [16.♗×e4?? ♗×g3 17.♗×c6+ b×c6–+]

16...♗d5 17.♗e3 ♖×e4 [17...♗×e4? 18.d5 ♔d8 19.d×c6+–]

18.0–0–0 ♔c8 19.♖he1 ♖f8 (Rakibim belki de ♖he8 bekliyordu. Sonucu etkilemeyecekmiş gibi gözüken bu gibi tercihler yazışmalı satrançta rakibin en iyi hamleye yönelik devamyolu analizlerini ve çalışmalarını boşa çıkartarak yeni hazırlık yapmasını gerektirebilir!)

20.g3 ♕e7 [20...♕×h2? hata olurdu çünkü 21.♖h1 ♕×f2 22.♗×f2 ♖×f3 23.c4+–]

21.♗×e4 ♕×e4 [21...♗×e4?? 22.d5 ♗f3 23.d×c6 ♗×d1 24.♖×d1+–]

22.f4 (Alete karşı kalite iki piyon Beyazın matematiksel olarak üstünlüğü satranç tahtasına yansıtmıyor. Bazı analiz motorları 1.41 ile kazanç sinyalleri verirken, bazı analiz motorları ise sadece hafif üstün olduğumu söylüyordu. Kaybettiğim tüm yazışmalı maçlarımda analiz motorlarım üstün konumda olduğumu söylemişti.)

22...f5 23.♗g1 ♗f7 24.b4 (rakibin şapkasından kılıcını çıkarıyor "keskin varyant!")

24...h5 [24...♘e7 devamyolunda analiz motoru kazanç veriyor. Uzun süren analizlerden sonra öyle olmadığını anlıyorum. Rakibimin tüm analiz ve çalışmalarını boşa çıkartan h5 hamlesini yapıyorum. Rakibimin fili bu sürüşle çaresizce kötü kalıyor.

25.h4 [25.♕c2!? ♕d5 26.♖e3∓] **25...♕d5 ∓ 26.♖d2 ♕f3 27.♖e3 ♕f1+ 28.♕d1 ♕c4 29.♕b3 ♕×b3** (Vezirin oyundan çıkması ile kaleler merkezdeki aktif aletlerle mücadele edemiyor. Rakibin fili de etkinleşemiyor.)

30.a×b3 ♗×b3 31.d5 ♘e7 32.♔b2 ♗c4 33. ♖e4 b5 34.♗d4 ♔d7 35.♖e6 ♖g8 36.♗e5 g6 37.♗×d6 c×d6 38. ♖d1 ♘f5 39.♖ee1 ♘×g3 40. ♖a1 ♗×d5 41.♖×a6 ♘f5 42.♖a7+ ♔c6 0–1

Ali DİKMEN, ICCF Türkiye Temsilcisi asdikmen@hotmail.com

Yazışmalı satranç tarihimiz
Uluslararası performansımız

GM Tansel Turgut, 24.Dünya Şampiyonasında bronz madalyayı garantiledi. Atilla Gürmen Asya-Avrupa Yazışmalı Satranç Şampiyonu

Bu ay sevindirici bir haberimiz var. GM Tansel Turgut, bir Türk oyuncunun bugüne kadar elde ettiği en büyük başarıya, 24.Dünya Şampiyonasında ulaşarak, bronz madalyayı garantiledi. Turgut, son maçından berabere bile ayrılsa dünya ikincisi olarak gümüş madalya kazanacak. Turnuvanın tablosuna aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

http://www.iccf-webchess.com/EventCrossTable.aspx?id=18349

Türkiye'de yazışmalı satranca ilgi 1965 yılında zamanın TSF Başkanı Jirayr Çakır'ın çabalarıyla başladı. Türkiye, ilk defa 1965 yılında yapılan 5.Yazışmalı Satranç Olimpiyatı finallerinde oynadı. Maalesef bu tarihten sonra bir daha finallerde oynayamadık. Ancak şunu da belirtmek lazım ki sözünü ettiğimiz olimpiyat finalinde eleme yoktu. Türkiye davet ile katıldı. Bu tarihten sonra bütün finallere katılmak için eleme oynamak zorunlu oldu.

Bu dönemde Türkiye iki uluslararası usta (IM) çıkardı. Bunlar Orhan Günsav ve Fazıl Atabek'tir.

1969 -1990 arası Türkiye'nin yazışmalı satrançta aktif olmadığı bir dönemdir.

1990 yılında Aydın Satıcı'nın ICCF delegesi olmasıyla yazışmalı satranç yeni bir ivme kazanmıştır. Bu dönemde Fatih Atakişi 47. Avrupa Ferdi Şampiyonasında ikinci ve 53.Avrupa Ferdi Şampiyonasında birinci olmuştur. Bu dönemde Fatih Atakişi, Aydın Satıcı ve Osman Kösebay SIM (Senior IM) olmuşlardır. 13. ICCF Olimpiyatlarından başlamak üzere Türkiye bütün Olimpiyat ve Avrupa Takım Şampiyonalarında yer almıştır. 13. ICCF Olimpiyat elemelerinde Fatih Atakişi birinci masada birinci olmuştur.

1999 yılında delegelik Aydın Satıcı'dan Ali Dikmen'e geçmiştir.

1990'lı yılların sonlarına kadar yazışmalı satrancın sadece posta ile oynanması ilgiyi sınırlı tuttu. Ancak 1998'de email ve 2003'de ICCF webserver'ın devreye girmesi ile Türkiye'de ve dünyada ilgi büyük oranda arttı.

2003 yılında Ali Dikmen ve Selim Gürcan'ın çabalarıyla www.satrancokulu.com altında Türkiye'de ilk Yazışmalı Satranç Şampiyonası başladı.

2005 Satranç Okulu Yazışmalı Satranç Şampiyonası Finali	
1- Cihan Gürbüz Karaca	11,5
2- Tolga Göze	11
3- Atilla Gürmen	10,5
4- Zafer İlken	10,5
5- Cahit Şadi Kayış	9
6- Mehmet Zirek	9
7- Nejdet Esen	8,5
8- Vedat Ali Aksu	8,5
9- Coşkun Duman	6,5
10- İsmail Çalışkan	6

Bu turnuva aşağıdaki şekilde sonuçlandı.

2006 yılına gelindiğinde şartlar tamamen değişmişti. Türkiye belli bir oyuncu potansiyeline ulaşmış, kuvvetli ülkeler arasında kendine yer arayan bir ülke konumuna gelmişti. Artık ICCF webserver üzerinde ülkeler kendi ulusal turnuvalarını da oynayabiliyorlardı. Bu durumda bizim de bu şartlara uymamız kaçınılmazdı.

2. Satranç Okulu Şampiyonası finalleri bu şekilde 2007 yılında ICCF webserver üzerinde başladı. Bu turnuvanın sonucu aşağıdadır.

2007 Satranç Okulu Yazışmalı Satranç Şampiyonası Finali	
1- Coşkun Duman	7,5
2- Cahit Şadi Kayış	
3- Tuncay Şen	6,5
4- Enver Tatlıcıoğlu	

Maalesef bu son Satranç Okulu Şampiyonası finali idi. Bu yeni dönemde yeterli oyuncu katılımı ile artık Türkiye Şampiyonasını başlatma zamanı gelmişti. Bu süreçte de Satranç Okulu Türkiye Şampiyonasına destek vermeye devam etti.

2007 yılında başlayan 1. Türkiye Şampiyonası finallerine pek çok kuvvetli oyuncumuz katıldı. Bu turnuvanın final sıralaması aşağıdadır.

Bu turnuvanın benim için üzücü tarafı hakem olduğum için oynayamamamdı. Ama bir hakem de lazımdı.

2007 Türkiye Şampiyonası Finali	
1- Murat Akdağ	10,5
2- Halil Özmen	10
3- Dinçer Selen	8,5
4- Tolga Göze	8
5- Nejdet Esen	7,5
6- Fatih Atakişi	7,5
7- Aydın Satıcı	6,5
8- Tolgay Pekin	6
9- Atilla Gurmen	6
10-Aykut Cihan Satıcı	5,5
11- Umut Atakişi	5
12- Kıvanç Haznedaroğlu	4,5
13- Zafer İlken	3
14- Cem Önem	2,5

2009 yılına geldiğimizde çok sevindirici bir gelişme oldu ve yazışmalı satranç TSF bünyesine katıldı. Bu, gelişmemiz için bize, büyük bir ivme kazandırdı. 2009 ve 2010 Türkiye Şampiyonalarına ilk defa güzel ödüller koyabildik. Oyuncu sayımızda ciddi artışlar oldu. Türkiye 2010 ve 2012 ICCF Kongrelerinin ev sahipliğini üstlendi. TSF tarafından Türkiye Yazışmalı Satranç Şampiyonaları ciddi miktarda ödüller ve reklamla desteklenmektedir. 1500 USD ödüllü Mare Nostrum -4 (Akdeniz Oyunları) Şampiyonasını da TSF düzenleyecektir.

Şu anda 2009 ve 2010 Şampiyonaları devam etmektedir. Bundan dolayı kesin sıralamayı burada veremiyorum. ICCF web sitesinde (www.iccf.com) bu tablolara ulaşmak mümkündür.

2009 Yazışmalı Satranç Türkiye Şampiyonası tablosuna aşağıdaki adresten ulaşılabilir.

http://www.iccf-webchess.com/EventCrossTable.aspx?id=17558

2010 Yazışmalı Satranç Türkiye Şampiyonası tablosuna aşağıdaki adresten ulaşılabilir.

http://www.iccf-webchess.com/EventCrossTable.aspx?id=21830

Uluslararası başarılarımız 2006'dan itibaren başarılar gelmeye başladı. 2006 yılında Arif Küçükalioğlu Dünya Şampiyonası finallerine yükselen ilk oyuncumuz oldu. Ancak bu hakkını henüz kullanmadı.

2008 yılında Tansel Turgut ilk büyükusta unvanı alan oyuncumuz oldu ve Dünya Şampiyonası finallerine yükseldi. Şu anda turnuvayı başarı ile sürdürmektedir. Bronz madalyayı garantilemiştir, son maçında alacağı bir berabere bile gümüş madalya getirecektir.

Tansel Turgut

2010 yılında ise Fatih Atakişi Türkiye'nin ikincisi büyükustası oldu. Kendisi oynamakta olduğu turnuvalarda Türkiye'yi başarı ile temsil etmektedir. Çok kısa bir sürede onu da Dünya Şampiyonası finallerinde göreceğiz. SIM Murat Akdağ ise son büyükusta normunu kovalamakta, en kısa zamanda onu da üçüncü büyükustamız olarak göreceğiz.

Türk oyuncuların devamlı oynadığı ve çok başarılı olduğu bir turnuvada Asya - Afrika bölgesel şampiyonalarıdır. Bu turnuvalar bugüne kadar aşağıdaki oyuncular tarafından kazanılmıştır.

3. AA Şampiyonası Arif Küçükali

4. AA Şampiyonası Ali Dikmen

8. AA Şampiyonası Nejdet Esen

10. AA Şampiyonası Atilla Gürmen

Bugüne kadar Arjantin, Almanya, Hong Kong, Romanya, Rusya, İsveç, Avustralya ile dostluk maçları yaptık. Maç yaptığımız ülkeler kuvvetli ülkeler olmakla beraber, hiçbir ülke bu turnuvalarda esas takımları ile oynamamaktadır. Amaç yeni oyunculara ulusal maç oynama şansı vermek ve yeni ulusal takım aday oyuncuları kazanmaktır. Bu maçlarda her oyuncu kendi Elo seviyesinde bir oyuncu ile bir beyaz ve bir siyah olmak üzere iki maç yapar. Takımlar 25-30 masa civarı olmaktadır, toplam sonuca göre kazanan belirlenir. ICCF altında 15 civarı maç (bir iki turnuva) bitiren her oyuncuya bu maçlarda şans verilmeye çalışılmaktadır.

Burada ICCF turnuvalarına değinmişken çok önemli bir konuya açıklık getirmek istiyorum. ICCF ve FIDE birbirlerini tanımakta unvan ve Elo'larını kabul etmektedir. Ancak bu kabul, sadece oyuncuların ilgili federasyonda Elo'su çıkana kadardır. Bu da en fazla bir turnuvadır. Oyuncuların ilgili federasyonda Elo'su çıktıktan sonra artık bu Elo geçerlidir.

N. Alp ERİLLİ, OMÜ Araştırma Görevlisi aerilli@omu.edu.tr

Rating hesaplama tartışmaları
Elo ve diğerleri

Güç hesaplama tartışmalarına son vermek veya bir orta nokta bulmak istiyorsak ilgili kurum(lar) ile konusunda uzman veya alternatif öneren kişilerin bir arada konuyu tartışabilecekleri bir ortam hazırlanmalıdır

ELO, Chessmetrics, Glicko, USCF, Sismanis mi tartışmasında orta yolu bulmak için öncelikle bu tartışmaların kökenine inmek, artısını eksisini görmek konunun anlaşılmasında ve sağlıklı çözümler üretilmesinde yarar sağlayacaktır.

ELO ismi nereden gelmektedir?

Dünya Satranç Federasyonu (FIDE), satranç oyuncularını sınıflandırmada 1970'ten beri ELO sistemini kullanmaktadır. Günümüzde hemen hemen her oyuncunun ELO puanı hakkında bilgisi vardır. Turnuvaların sonucunda ELO puanlarının hesaplanması, oyuncular için önemli bir konu haline gelmiştir. Bu sayede hem genel sıralamalarındaki değişikliklerini hem de o turnuvadaki performanslarını gözlemleyebilmektedirler. Peki, ELO ismi nereden gelmektedir?

1903 yılında Macaristan'ın Egyhazaskezso kentinde doğan Dr. Arpad Emrick ELO, 1913 yılında ailesi ile birlikte ABD'ye göç etmiştir. Üniversitede fizik eğitimi almış ve Milwaukee Marquette Üniversitesinde fizik profesörü olarak çalışmıştır. Fizikte İstatistiksel Yöntemler üzerine çalışmalarda bulunmuştur. Kendisini, hayatı boyunca kuvvetli bir amatör satranççı olarak tanımlamıştır. 1935 – 1961 yılları arasında sekiz kez Wisconsin eyalet şampiyonu olmuştur. 1959'da Amerika Satranç Federasyonu (USCF) tarafından Rating Hesaplama Komitesi başkanı olarak görevlendirilmiştir. Bir yıl sonra USCF, Dr. Elo'nun geliştirdiği yeni rating sistemini uygulamaya koyduğunu açıklamıştır. FIDE, on yıl sonra 1970'de, dünya genelindeki bütün ustaların gelişimlerini takip edebilmek amacıyla ELO sistemini uygulamaya başladığını bildirmiştir. Üzerinden kırk bir yıl geçmesine rağmen üzerinde çok az değişiklik yapılan ELO sistemi, hala geçerliliğini korumaktadır. Bununla beraber, ELO sistemi günümüzde diğer ikili yarışmaların hesaplamalarına da esin kaynağı olmuştur. Scrabble, World of Warcraft gibi oyunların hesaplamaları ELO sistemi temel alınarak yapılmaktadır. ELO, ayrıca 1900'lü yıllardan sonra yapılan büyük turnuvaların ELO ratinglerini hesaplamış, geçmiş ile o günkü oyuncuların karşılaştırılması çalışmalarında bulunmuştur.

ELO hesaplarına eleştiriler

Günümüzde ELO hesaplamalarına bazı eleştiriler yapılmaktadır. Bunlardan ilki, beyazlara hiç avantaj verilmemesidir. Üst seviye satranç oyuncuların büyük bir çoğunluğu beyaz taşlarla siyah taşlara göre daha yüksek bir skor elde etmektedirler. Rating sistemi ise beyaz veya siyah taşlarla oynamak arasında fark gözetmemekte. Genel olarak bir turnuvada eşit sayıda veya bir fazlası ile beyaz ve siyah taşlarla oynandığı düşünülürse, kazanma olasılığı yüksek olan beyazlar için hesaplamada bir farklılık veya avantaj istenmektedir.

İkinci bir eleştiri olarak, geçmiş oyuncular ile günümüz oyuncularının karşılaştırılmasındaki haksız rekabet gösterilmektedir. Günümüzdeki kaynakların çokluğu veya bilgisayarların yardımları, günümüz oyuncularını birkaç adım öne çıkarmakta ve bunun da hesaplamalarda yanlılık yarattığı savunulmaktadır.

Üçüncü bir eleştiri olarak, kendi kontrolünüzdeki bir grup oyuncu ile anormal derecede yüksek derecelendirme imkânı sağlanabilmektedir. Buna en önemli örnek olarak Claude Bloodgood'u verebiliriz. Amatör bir oyuncu olan Bloodgood, 1962-2001 yılları arasında hapishanede yatmıştır. Hapishanede organize ettiği satranç turnuvaları sayesinde 1996'da USCF listesinde 2702 rating puanına ulaşmıştır ki o yılki listede birinci sırada 2760 ile Bobby Fischer'in ardında ikinci sırada yer almaktaydı. Bloodgood yasal olmayan hiçbir şey yapmamış sadece kendi organize ettiği turnuvaları hapishane müdürü onayı ile USCF hesaplamalarına yollamıştır. Yapılan hatalar yıllar sonra fark edilip düzeltmişse de tartışmaları uzun yıllar sürmüştür. Benzer şekilde Myanmar Birliği Cumhuriyeti'nde 1997'de dört tane ratingli oyuncu varken 2000'da ilk 100 oyuncu listesinde dört oyuncuları bulunmaktaydı. Yapılan incelemelerde sadece ülke içinde yapılan kapalı turnuvalarda bazı oyuncuların ELO ratingleri sürekli artış göstermiş olduğu anlaşılmıştı. Bu olaylar ELO hesaplamalarının kolaylığını ama aynı zamanda denetimsizliğin veya aldatabilirliğin de kolaylığını göstermiştir.

Mevcut ve Alternatif Rating Hesaplamaları

FIDE, rating hesaplamalarında 1970'ten

beri ELO sistemini kullanmaktadır. Daha önceki hesaplama sistemlerine baktığımızda 1933'de ABD'de kullanılan Williams Sistemi, 1942'de Williams Sistemi yerine kullanılmaya başlanan Harkness Sistem ve 1940'da Almanya Satranç Federasyonu tarafından kullanılmaya başlanan Ingo Sistem en önemlileri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son yıllarda ise ELO sistemine yapılan eleştiriler, yeni hesaplama sistemlerinin de geliştirilmesine öncülük etmiştir. 2001 yılında Mark Glickman tarafından tanıtılan Glicko Sistem, 2005'de Jeff Sonas tarafından tanıtılan Chessmetrics sistemleri adlarından en çok söz ettirenlerdir. Tüm bunların haricinde Kaggle ve Deloitte gibi internet sitelerinin açtığı ödüllü rating hesaplama yarışmaları da yapılarak yeni alternatif sistemler aranmıştır. Bu yarışmaların birincileri Yannis Sismanis ve Tim Salimans'ın önerdikleri sistemler, kısa vadede başarılı sonuçlar vermiştir.

İstatistiksel Dağılımlar

Elo, herhangi bir oyuncunun her maçtaki satranç performansının rasgele değişkenli normal dağılım gösterdiğini ileri sürmüştür. Her ne kadar bir oyuncunun turnuva sırasında daha iyi veya daha kötü performansları olsa da, Elo oyuncunun alacağı puanların zamana bağlı ve yavaş bir biçimde beklenen değere yaklaşacağını savunmuştur. Elo'ya göre bir oyuncunun gerçek oyun gücü, oyuncunun performansının beklenen değerinin rasgele değişken olması ile mümkün olmaktadır.

Elo, ilk rating sistemini hesaplarken oyuncuların bireysel performanslarının normal dağılım gösterdiğini hesaplamıştı. Fakat düşük puanlı oyuncular için genelde bunun geçerli olmadığı fikrinden yola çıkan USCF, normal dağılım yerine lojistik dağılımın kullanılması gerektiğini savunmuştur. FIDE hala normal dağılım kullanırken, USCF lojistik dağılım kullanmakta ve sonuçların daha doğru olduğunu savunmaktadır.

Aslında her iki fikir için de yanlış diyemeyiz. Bir oyuncunun rating hesaplarına dâhil edilen maç sayısı arttıkça - mesela 400 veya 500 gibi – oyuncunun ratingi, oyuncudan beklenen değerinin etrafında bir yayılma gösterecektir. Tabii ki bu varsayımın matematiksel olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Oyuncunun düşük performans göstermesi, uzun bir ara verip form kaybetmesi gibi sosyal veya psikolojik etkenler göz ardı edilmektedir. Yani, maç sayısı arttıkça (bir başka deyişle uzun vadede) oyuncunun alacağı rating puanları normal dağılım gösterecektir. ELO'nun istatistiksel olarak normal dağılım kullanmasının sebebi de budur.

Bununla beraber uluslararası turnuvalar kısa sürmektedir. Açık turnuvalar 7 ile 11 tur arası, kapalı turnuvalar veya takım turnuvalarının 7 ile 18 tur olduğunu varsayarsak; oyunculardan beklenen performansın lojistik veya üstel dağılım göstermesi muhtemeldir. USCF'nin veya son dönemlerde önerilen sistemlerin hemen hepsi lojistik dağılımdan yararlanmaktadır. Bunun en önemli sebebi ise normal dağılımda çarpıklık değeri 0 ve basıklık değeri 3 iken lojistik dağılımda çarpıklık değeri 0 ve basıklık değerinin 4,2 olmasıdır. Lojistik dağılımın yüksek basıklık değeri, turnuva ratinglerini hesaplamada yüksek uç değerlerde sonuç alınabilmesine imkân tanımaktadır.

> FIDE, rating hesaplamalarında yaygın olarak 1970'ten beri Elo Sistemi, 1933'de Williams Sistemi, 1942'de Harkness Sistem, 1940'da Ingo Sistem kulanılmıştır

Yukarıda belirtilen iki istatistiksel dağılım, genel olarak oyunculardan beklenen sonuçlara da bağlıdır. Bütün maçlarını kazanan veya kaybeden oyuncuların, yani aykırı gözlemlerin, varlığı göz ardı edilmiştir.

Bütün bunların yanında Mark Glickman, istatistiksel bir dağılımın yanı sıra herhangi bir oyuncunun rakiplerinin ratinglerinin standart sapmalarını da hesaba dâhil eden bir sistem önermiştir. Böylece uzun zaman turnuvalara ara vermiş bir oyuncu ile aktif bir oyuncunun ratingleri aynı olsa bile aynı önem derecesinde değerlendirmenin yanlış olduğu fikrinden yola çıkan Glickman, bu parametreyi hesaplamalara dâhil etmiştir. Kişisel fikrim Glicko sisteminin istatistiksel ve matematiksel olarak gerçeğe en yakın olduğudur. Zira standart sapma ile turnuvadaki rating değişiminiz anlık olarak hesaplanmakta ve turnuvadan turnuvaya form değişiklikleriniz de ratinglerinize farklı bir şekilde yansımaktadır. Fakat bu sistemde artış ve azalış hızları üstel olarak dağılım göstermekte bu da artış veya azalışların beklenenden daha fazla hesaplanmasına yol açmaktadır. Özellikle turnuvalara çok sık giren oyuncuların yılda bir ya da iki turnuvaya giren oyunculara nazaran hafif bir hesaplama üstünlüğü de olmaktadır.

Diğer Yaklaşımlar

ELO hesaplamaları tartışmasını gündemde tutan kişi olan Amerikalı istatistikçi Jeff Sonas'ın geliştirdiği Chessmetrics sistemi oldukça dinamik bir sistem. Özellikle üst seviye oyuncular için değişimin hızlı bir şekilde hesaplanmasına imkân vermektedir. 2400 ve üzeri oyuncular için daha hızlı bir artış ve daha yavaş bir azalma hesaplanabilmektedir. Sonas, önerdiği bu sistem ile son 10-15 yıllık ratingleri de hesaplayarak kullanıcıların bilgisine sunmuştur. Sonuçlar oldukça etkileyici gözükse de tartışmaya açık kısımlar da var. Sistem, kazanan oyuncunun her zaman yanında olsa da nispeten zayıf oyuncular için ELO sistemine göre daha hızlı bir düşüşe sebep olmaktadır. Bu da sistemin en önemli açığı olarak göze çarpmaktadır. Sonas'ın yaptığı hesaplara göre Kasparov'un 2900'ü geçmesi gerekiyordu ki bu ratinglerde farazi en üst sınır olan 3000'e yaklaşmak demektir. Gerek ELO hesaplarında gerek USCF hesaplarında veya diğer sistemlerde matematiksel olarak bir üst sınır alınmak durumunda olduğundan genel kanı üst sınırın 3000 olarak hesaplanması ile gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Sonas'ın önerdiği sistem de üst sınıra ne kadar çok yaklaşılırsa integral hesaplarındaki belirsizlik de artacak ve sonuçların güvenirliği azabilecektir. Genel olarak Chessmetrics, alt seviyeden çok üst seviye satranççıların rating hesaplarında başarılı sonuçlar veren fakat ana kitlenin tümünde aynı performansı gösteremeyen bir sistem olarak tanımlanabilir.

Kaggle firmasının düzenlediği rating hesaplama yarışmasının ilk galibi Yannis Sismanis'in, ELO++ adını verdiği rating hesaplama sisteminde kullandığı en önemli yenilik beyazlarla oynayanlara verdiği 0,2'lik katsayı göze çarpmaktadır. Yannis'e göre hemen her oyuncunun beyaz taşlarla elde ettiği skorların siyah taşlara nazaran daha iyi olmasından dolayı beyazlarla oynayanların elde ettikleri bu küçük avantajın rating hesaplarına da katılarak hesaplanması gerekmektedir. Yannis kullandığı formülde Lojistik eğrisinden yararlanmış ve beyazlara avantaj sağlama parametresi ile hesaplama parametresini sabit olarak hesaba ilave etmiştir. Sistem taş rengini de hesaplamaya katarak ratinglerini hesaplamaktadır. Bu ise tartışılabilecek bir konudur. Her ne kadar birçok oyuncunun beyaz taşlarla olan skorları siyah taşlara nazaran daha iyi olsa da buradaki avantaj sayısal olarak hesaplanmalı mıdır? Özellikle de 2700 üzeri oyuncuların katıldığı turnuvalarda beraberliklerin çok olması sistemin zayıflığını göstermektedir.

İkinci yarışmanın galibi Tim Salimans hesaplamalarında Lojistik Regresyondan yararlanmıştır. Oyuncuların skorlarının aralıklandırıldığı bu sistemde Salimans, Standart Lojistik Regresyon ve Ağırlıklandırılmış Lojistik Regresyon kullanarak iki ayrı performans hesaplamış; elde edilen bu iki sonucu da kullanarak Bayesci yaklaşımla ratingleri hesaplamıştır. Sistem ayrıca Sismanis'in hesaplamasında olduğu gibi beyazlara katkı veren katkı parametresini hesaba katmakta ve bunu da en çok olabilirlik yaklaşımıyla rastgele hesaplamaktadır. Bu sistem Bayesci yaklaşıma gereksinim duyduğundan anlık iyi veya kötü performansların rating hesaplarını büyük ölçüde değiştirebileceğini söyleyebiliriz.

K Faktörü

Son dönemlerde en çok tartışılan konulardan biri de K-Faktörüdür. ELO hesaplamalarındaki formülde kullanılan k-faktör değeri FIDE ve USCF'de farklılık göstermektedir.

FIDE normal dağılımdan yararlandığından K-faktörünü şu şekilde hesaplamaktadır:

Yeni ELO'su çıkmış bir oyuncunun, 30 ELO'lu oyuncuyla maç yapana kadar K=25, 30 maç sayısını tamamlamış bir oyuncunun, 2400 ELO puanına sahip olana dek K=15, Bir kere 2400 ELO puanına ulaşan bir oyuncunun geri kalan tüm maçları K=10 olarak hesaplamaktadır.

USCF lojistik dağılımdan yararlandığından aşağıda verilen K değerlerinin hesaplamalarda daha hassas olduğunu savunmaktadır.

2100'den daha düşük puanları oyuncular için K=32, 2100 ve 2400 arası puanlı oyuncular için K=24 ve 2400'den daha fazla puanlı oyuncular için K=16 kullanılmaktadır.

Jeff Sonas ise Chessmetrics'de en iyi K faktör sayısı olduğunu iddia ettiği K=24 kullanmaktadır. Fakat 24 sayısının iyi sonuçlar vermesi lojistik dağılımın kullanılması ile ilgilidir.

> Her bir sistemin kendine özgü avantajları olduğu muhakkak fakat sistemin bütününe uygulandıklarında küçük dezavantajları karşımıza çıkmaktadır

Dikkat edilirse kullanılan istatistiksel dağılımın değişmesi, k faktör sayısının da değişmesini gerektirmektedir. Lojistik dağılım kullanan sistemler bile aynı dağılımın farklı yaklaşımları ile sonuç aramaktadırlar. Dolayısıyla her bir k değeri kendi sistemlerinde istenen sonuçları vermektedir.

Sonuç ve Öneriler

Son dönemlerde sıkça tartışılan rating hesaplarına kısa bir göz atmaya çalıştık. FIDE'nin kullandığı ELO hesaplamalarına yoğun bir itiraz olsa da önerilen yeni yaklaşımların kesin bir güvenirliği olup olmadığı tartışılabilir. Her bir sistemin kendine özgü avantajları olduğu muhakkak fakat sistemin bütününe uygulandıklarında küçük dezavantajları karşımıza çıkmaktadır. Tabii ki tüm bunlar ELO sisteminin hala en iyi sistem olduğunu göstermez ama bu kadar çok eleştiriyi de hak etmediğini düşüncesindeyim. Kendi içinde daha yavaş hareket gösteren ELO sistemini mi tercih edersiniz, yoksa oldukça dinamik ve değişimleri hızlı gerçekleşen Chessmetrics sistemini mi veya standart sapmaları kullanan Glicko sistemini mi tercih edersiniz ya da daha yüksek puan barajlarına sahip USCF sistemini mi, belki de beyaz taşlarla oynama avantajını da hesaba katmak istersiniz Sismanis gibi. Hangi sistemi kullanırsanız kullanın, kullandığınız istatistiksel dağılım fonksiyonuna göre hesap yapmak durumundasınız. Bu da sizin sisteminizi diğerlerinden daha iyi ya da daha kötü yapmaz. Sadece ratinglerin değişim aralıkları değiştirir. Bu da rating sistemini kullanan yetkili kurum veya kişilerin tercihleri ile sınırlı kalacaktır.

Eğer bu tarz tartışmalara son vermek veya bir orta nokta bulmak istiyorsak ilgili kurum(lar) ile konusunda uzman veya alternatif öneren kişilerin bir arada konuyu tartışabilecekleri bir ortam hazırlanmalıdır. Böylece, artılar ve eksiler tartışılıp herkesin onaylayabileceği bir sonuç bulunabilir. Ayrıca Türkiye'de de bu tarz bir rating sistem hesaplama yarışmasının eğlenceli ve gelecek için yararlı olacağı düşüncesindeyim.

Kaynaklar

Sismanis Y. (2010). How I Won the "Chess Rating: ELO vs. the Rest of the World" Competiton.

Glickman M.E., Jones A.C. (1999). Rating the chess rating system. Chance, 12, 2, 21-28.

Glickman M.E. (1995). Chess Rating Systems. American Chess Journal, 3, 59-102.

USCF (2010). Approximating Formulas for the USCF Rating System.

Chess Rating Systems: http://en. wikipedia.org/wiki/Chess_rating_system.

ChessMetrics: http://en.wikipedia.org/wiki/Chessmetrics.

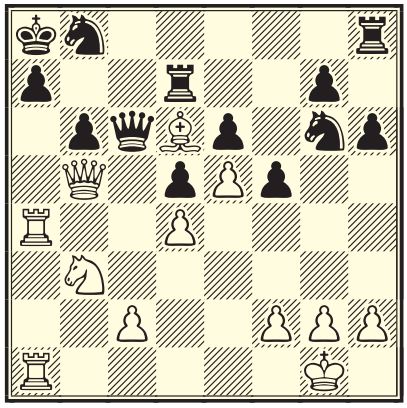
Elo Rating System: http://en.wikipedia.org/wiki/Elo_rating_system.

Elo A.(1978). The Rating of Chessplayers, Past and Present.

Bu sayımızın sorularını Söyleşe Söyleşe köşemizin konukları Gülümser-Rıza Öney çiftinin beğenisiyle Öney ailesinden seçtik. Bakalım sizler de usta oyuncularımız gibi kazançları görebilecek misiniz?

Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız

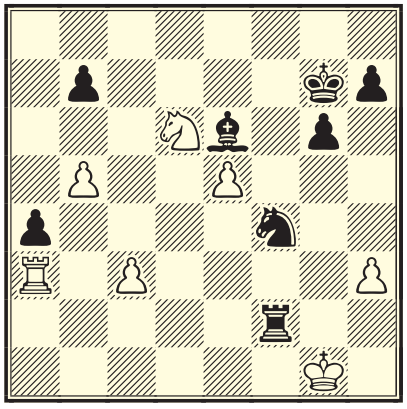
Feridun Öney - Charles Azzopardi
Groningen, 1975

1. Beyaz oynar, kazanır.

1–♖xa7+ ♖xa7 2.♖xa7+ ♔xa7 3.♘xb8+ [4.♖xb8 ♕xc6] 1–0

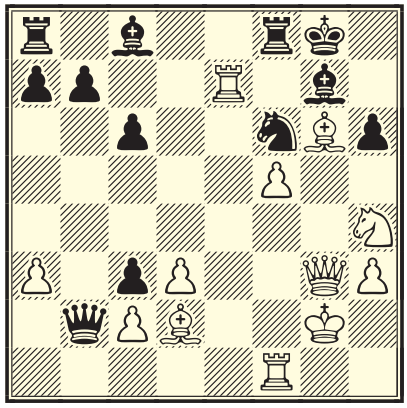
Lemacko - Gülümser Yılmaz
Romanya, 1978

2. Siyah oynar, kazanır.

1...♖g2+ [2.♔h1 ♗d5 3.♖xa4 ♘xh3 4.♖d4 ♘f2#] 2.♔f1 ♗xh3 3.♔e1 ♘d3+ 4.♔d1 ♗g4#0–1

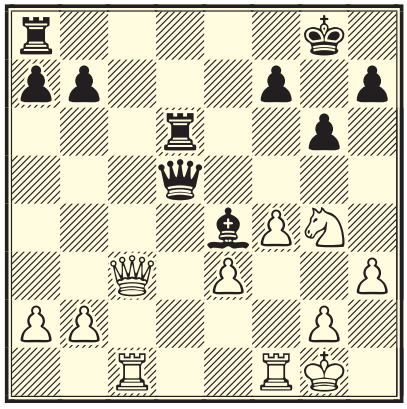
Gülümser Öney - Ilgaz Gümüştaş
İstanbul Şampiyonası, 2009

3. Beyaz oynar, kazanır.

1.♗h7+ ♘xh7 2.♕xg7# 1–0

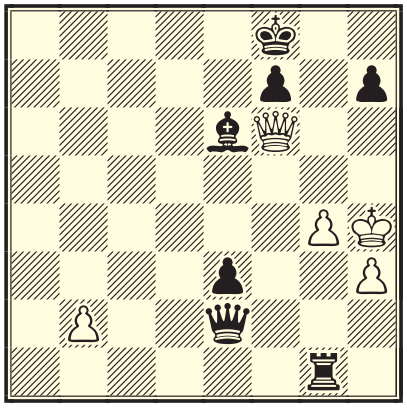
Rıza Öney - Hasan Asılkefeli
İstanbul, 1983

4. Beyaz oynar, kazanır.

1.♘h6+ ♔f8 2.♕h8+ ♔e7 3.♕xa8 ♕d2 4.♖e7+ [4.♘g8+ ♔e6 5.♕e8+ ♔f5 6.♕e5#] 4...♖d7 5.♘g8+ ♔d6 6.♖xd7+ ♔xd7 7.♘f6+ 1–0

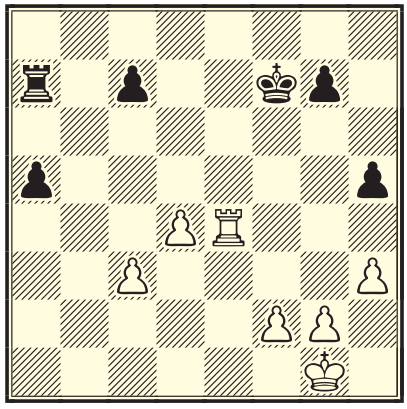
Ateş Ülker - Rıza Öney
İstanbul, 1977

5. Siyah oynar, kazanır.

1...♕f2 [1...♖xg4 2.♔h5 ♖g3+ 3.♔h6 ♖h3+ 0–1 (2.♕xf2 e×f2 0–1)] 2.♔g5 ♕xf6+ 3.♔xf6 e2 0–1

Furiki - Gülümser Yılmaz
Balkan Bihac, 1979

6. Siyah oynar, kazanır.

1...a4 2.♖e2 a3 3.♖a2 ♔e6 4.♘f1 ♔d5 5.♔e2 ♔c4 6.♔d2 ♔b3 7.♖a1 ♔b2 8.♖c1 a2 9.♖c2+ ♔b3 0–1

WIM Nilüfer ÇINAR ÇORLULU
nilufercinar@gmail.com

Zhu Chen Her yaşta, her kategoride şampiyon

1988 yılında, 12 Yaş Altı Kızlar Dünya Şampiyonu, 1994 ve 1996 Dünya Genç Kızlar Şampiyonu, 2000–2001'de Kosteniuk'a karşı Dünya Kadınlar Satranç Şampiyonu

Kadın satrancında Çin rüzgârı esmeye devam ediyor. FIDE 2000 yılında dünya şampiyonunu belirleyen organizasyonu tamamen değiştirerek knock-out (nakavt) sistemini kabul etti. Yeni formatıyla oynanan bu şampiyonada Xie Yun ikinci kez şampiyonluk kupasını Çin'e kazandırdı. 2001 yılında yapılan Kadınlar Dünya Satranç Birinciliğini ise bir başka Çinli oyuncu Zhu Chen kazandı. 1976 doğumlu oyuncunun satranç kariyeri, çocukluk yıllarından itibaren başarılarla dolu. 1998 yılında, 12 yaş Altı Kızlar Dünya Şampiyonluğunu, 1994 ve 1996 Dünya Genç Kızlar Şampiyonluğunu kazanmıştır. 2000-2001 Kadınlar Dünya Satranç Şampiyonluğu finalinde ünlü Rus oyuncu Alexandra Kosteniuk'u 5-3'lük skorla yenerek şampiyon olmuştur.

Zhu Chen Katarlı Büyükusta Mohamad Al-Modiahki ile evli olup, Katar'da yaşamını sürdürmektedir. Katar milli takımında da oynayan Chen, aynı zamanda Tsinghua University'de çalışmaktadır.

Zhu Chen partilerini incelemeye, ünlü Rus Büyükusta Taimanov'la 2001 yılında Amsterdam'da oynadığı, merkez karelerin denetimi için büyük mücadele verilen bir parti ile başlıyoruz. Aynı zamanda ünlü bir piyanist olan Taimanov'un, Sicilya Açılışında adını taşıyan bir varyantı da vardır.

Zhu Chen - Taimanov, Mark E
Amsterdam, 02.11.2001

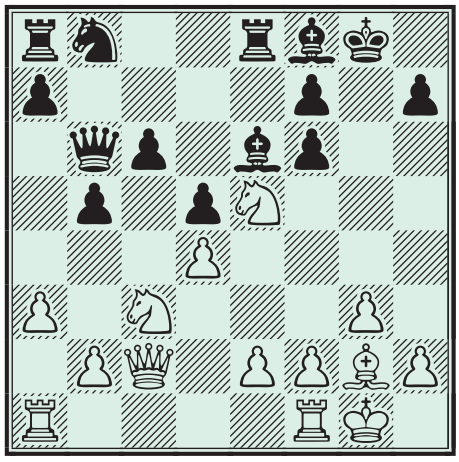
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.a3 d5 (Beyazın normal gelişimine engeller çıkaran Vezir

Zhu Chen

Hint Açılışı. (4. ♗b7) e4 karesine baskı uygulardı.) **5.c×d5 e×d5 6.g3 ♗e7 7.♗g2 0–0 8.0–0 ♖e8♘** (Siyahlar bu konumda 8...c5 hamlesini sıklıkla deneyerek askılı piyonlarla, mücadelelerini sürdürmüşlerdir. Siyah son hamlesiyle yarı açık e dikeyini ele geçirmekle beraber, vezir kanadındaki hafif aletler, henüz oyuna girememişlerdir.) **9.♘c3 ♗f8?** (9...♗b7 oynanmalıydı.) **10.♗g5 c6** Beyaz üstün konumu çabuk elde etti, d5 piyonunu tehdit ederek, taşlarını en uygun karelere yerleştirdi. Siyahın c6 piyonu, başına bir hayli dert olacak. **11.♕a4 b5 12.♕c2 ♗e6**

(Siyahın beyaz fili, beyaz karelerdeki piyonlardan dolayı, hareket alanı kısıtlı ve kötü fil tanımını şimdiden hak ediyor.) **13.♘e5 ♕b6 14.♗×f6 g×f6**

Diyagram

Bu değişimle Beyaz, siyah şahın etrafındaki piyonları, zayıflattı merkezdeki üstünlüğünü şahkanadına yönlendirecek.

15.♘f3 ♘d7 16.♖fd1 ♖ac8 17.♘h4 a5 18.e4 b4 19.a×b4 a×b4 20.♘e2 ♗h6 21.♕d3 ♗g4 22.h3 d×e4? (Siyah, fili e6 karesine dönmeliydi, merkezdeki değişim, Beyaz fili de atağa dahil ediyor.) **23.♗×e4 ♗×h3 24.♗×h7+**

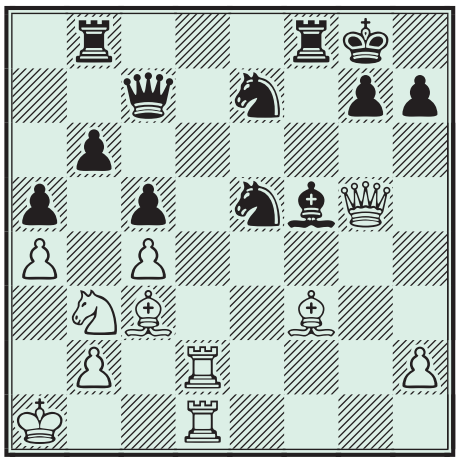
♔h8 25.♗f5 ♗×f5 26.♘×f5 ♗f8 27.♔g2 ♔g8 28.♕f3 Mata çare yok. 1-0

Vezir Gambitinde, Marshall Gambitini Polgar Zsuzsa - Georgiev, Kiril partisinde 8. sayımızda incelemiştik. Zhu Chen'e kadınlar dünya şampiyonluğunu kazandıran maçta Gambit yapması, dikkat çekici, ayrıca on dördüncü hamlede hazırladığı yenilik de var elbette. İnceleceğimiz maç, her iki tarafın da aktif oynadığı, nefeslerin kesildiği, bıçak sırtında oynanan bir parti.

Zhu Chen - Kosteniuk, Alexandra
Moskova, 10.12.2001

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 c6 4.e4 d×e4 5.♘×e4 ♗b4+ 6.♗d2 ♕×d4 7.♗×b4 ♕×e4+ 8.♗e2 ♘a6 (Siyah 8...♕×g2 9. ♗f3 devam yolunda gelişim avantajını beyaza verirdi.) **9.♗c3 f6 10.♘f3 ♘e7 11.♘d2** (Beyaz bu konumda **11. 0–0** hamlesini tercih ediyor.) **♕f4 12.g3 ♕c7 13.♗h5+ ♘g6** (13....g6?14. ♘e5+– Siyah şahmerkezde, hızlı bir hücum karşısında kalırdı.) **14.f4♘ 0–0** (Siyah piyon fazla, ancak Beyaz çift file sahip, genellikle ters kanatlara rok yapıldıktan sonra, her iki taraf da şahlara yönelik saldırılar gerçekleştiriyor.) **15.♕e2 ♘e7 16.♗f3 ♘f5 17.0–0–0 ♖b8** (Siyahın piyon formasyonu, c8 karesindeki filin etkin bir konuma gelmesini engelliyor, ayrıca siyah atın kenarda oluşu, siyah kalelerin bağlantısızlığı, Beyaza hızlıca d hattında kale çiftlemesine imkan veriyor.) **18. ♘b3 c5 19.♖d2 ♘b4 20.♔b1 b6 21.♖hd1 a5 22.a4 ♘c6 23.g4 ♘fe7 24.g5 f×g5 25.♕g2 e5 26.f×e5 ♗f5+ 27.♔a1 ♘×e5 28.♕×g5 ♘7g6** (Şahın bulunduğu dikeyi açmayı Beyaz başardı, Siyah taşlarını etkin konuma getirmeye çalışırken, Beyazın fil çifti üstünlüğünü belirginleştirdi.) **29.♕g3 ♕e7 30.♗d5+ ♔h8**

Diyagram

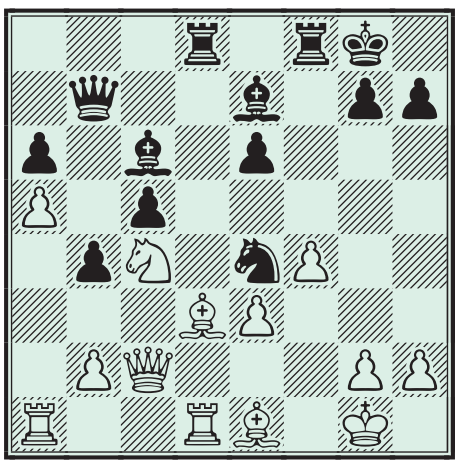
31.♘c1 ♖be8? (Siyah 31... .♘g4 sonrasında ♕h4 ile vezirleri değişmeye çalışmalıydı, şimdi e5 karesindeki at açmazda kaldığı için, materyal kaybına çare gözükmüyor.) **32.♖e1 ♕c7 33.♖de2 ♕d7 34.♗×e5 ♘×e5 35. ♖×e5 ♕×a4+ 36.♘a2 ♖×e5 37.♕×e5 ♗g6 38. ♕d6 ♖e8 39.♖×e8+ ♕×e8 40.♘c3 h5 41.♕×b6 a4 42.♕e6 1–0**

Sırada Zhu Chen'in Perulu Büyükusta Granda Zuniga, Julio E ile 2004 Corus Turnuvasında oynadığı var. Siyahlar Kabul Edilen Vezir Gambitinde eşite yakın bir konum elde etmesine rağmen, 21. hamlede yaptığı stratejik hata, partiyi kaybetmesinin en büyük nedenidir.

Zhu Chen - Granda Zuniga, Julio E
Wijk aan Zee, 25.01.2004

1.d4 d5 2.c4 d×c4 3.e3 ♘f6 4.♗×c4 a6 5.♘f3 b5 6.♗e2 ♗b7 7.a4 b4 8.♘bd2 e6 9.0–0 c5 10.a5) **♘bd7 11.♕a4** [**♕c7 12.♘e5 ♗e7 13.♘dc4 0–0 14.♗d2 ♘×e5 15.d×e5** [15.♘×e5 ♗d6∓] **15...♘d7 16.f4 f6 17.e×f6 ♘×f6= 18. ♖fd1 ♖ad8 19.♗e1 ♗c6 20.♕c2 ♕b7 21.♗d3 ♘e4?**

Diyagram

Siyahın a6 ve e6 piyonları zayıf olduklarından, bu piyonları rahatsız edecek olan beyaz fili değişmeye çalışmalıydı. Doğru hamle fili e4 karesine oynamaktı.

(21...♗e4! 22. ♗h4 ♗d3 23. ♖×d3 ♖×d3 24. ♕d3 ♖d8 Eşit bir konuma ulaştırırdı.)

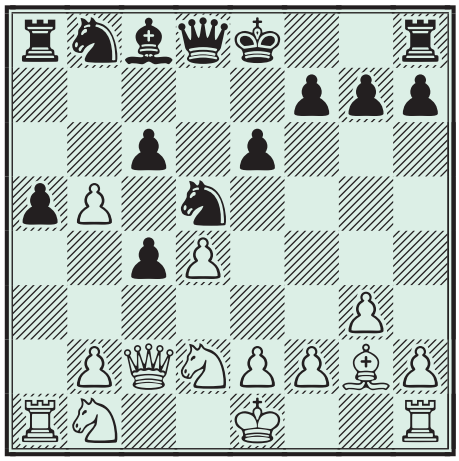
22.♘b6 ♗f6 23.♗c4 ♔h8 (Şimdi e6 piyonunu korumak, mümkün olamıyor.) [23... ♖fe8 24.♕b3 ♔f8 25.♗×e6 ♗×b2 26.♖×d8 ♗×a1 27.♖d1 ♗f6 28.♘d7+ +–] **24.♗×e6± ♕e7 25.♗g4 b3?** (Siyah 25...g5?! ile karşı şanslar aramalıydı.) **26.♕×b3 ♘d6 27.♗f2 c4 28. ♕a3+– ♕c7 29.♖ac1 ♘b5 30.♕b4 ♕b7 31. ♗h3 c3 32.b×c3 ♘×c3 33.♖×d8 ♖×d8 34. ♖×c3** (Siyah taş kaybeder.) [34.♖×c3 ♖d1+ 35.♗e1 ♖×e1+ 36.♔f2 ♗h4+ 37.g3+–] **1–0**

Zhu Chen yaşlı kurt, Alman Büyükusta Hort'a karşı, tartışmasız bir oyunla kazanıyor. Bogohint devamyolunu seçen GM Hort, c4 piyonunu korumaya kalkışınca, önce vezir kanadı çöküyor sonrasında vezir alıp, çok daha fazlasını verince, kayıp konumdan kurtulamıyor.

Zhu Chen - Hort, Vlastimil
Hamburg, 24.07.1998

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 ♗b4+ 4.♗d2 a5 5. g3 d5 6.♗g2 d×c4 7.♕c2 b5 8.a4 ♗×d2+ 9. ♘f×d2 ♘d5 10.a×b5 ± c6

Diyagram

Partinin henüz açılış evresinde, Beyaz açık üstün bir konum yakaladı. Siyah merkezi bıraktığı gibi vezirkanadındaki piyonlarını da zayıflatınca, Beyaz h1-a8 çaprazını ve atlarını yerleştirebileceği kuvvetli kareler kazandı. Bogohind Açılışında Siyahların daha çok uyguladığı fikir 4...a5 yerine ♗e7 oynayıp, siyah fili değişip, merkezdeki piyonları d6, e5 karelerine getirip, filin eksikliğiyle oluşacak zayıflığı minimuma indirmektir.

11.♕×c4 0–0 12.0–0 c×b5 13.♕×b5 ♗d7 14.♕d3 ♘c6 15.♘c4 ♖b8 16.♘ba3 ♕e7 17.e4 ♘db4 18.♕e3 ♕f6 19.d5 e×d5 20.e×d5 ♖fe8 21.d×c6! ♖×e3 22.f×e3 ♕e7 23.c×d7 ♕×d7 24. ♘×a5 g6 25.♖ad1 ♕e6 26.♘5c4 ♔g7 27.♔h1 h5 28.♖d4 ♖f8 29.e4 ♕e7 30.e5 ♔h6 31.♖d6 h4 32.g×h4 ♕×h4 33.♖df6 ♔g7 34.♘d6 ♘d3 35. ac4! ♕d4 Partideki iki beyaz atın işbirliği, Siyaha nefes aldırmıyor. **36.♖6f5!?** (♘f7 daha da hızlı olurdu.) **36.♔g8 37.♖5f3 ♔g7 38. e6+–♘e5 39.♖f4 1–0**

Estetik beraberlik: Pat

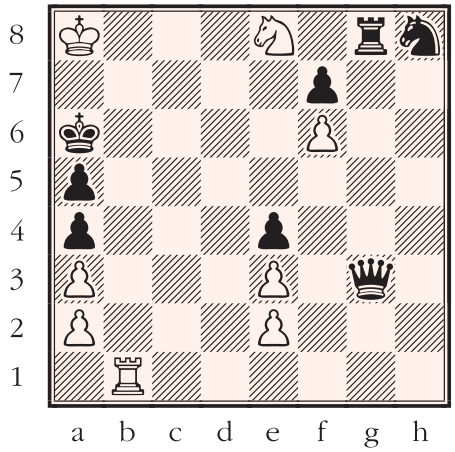
Hamlesizlikten, berabere

Pat, şah çekilmeden, hamlede olan tarafın kurallara uygun olarak yapabileceği bir hamlesinin olmaması nedeniyle oyunun berabere bitmesidir

Satrançta hedef mat etmek olsa da maç, tarafların anlaşması, mat edecek materyallerinin kalmaması, bir tarafın sürekli şah çekebilecek konumu elde etmesi, son elli hamlede piyon hamlesi yapılmayıp taş alınmaması, aralıklı hamlelerle de olsa aynı konumun üç kez gerçekleşmesi gibi nedenlerle oyun berabere bitebilir. Oyunu berabere bitiren diğer bir durum da "pat"tır.

Pat: Şah çekilmeden hamlede olan tarafın kurallara uygun olarak yapabileceği bir hamlesinin olmamasıdır. Böyle durumlarda oyun berabere biter. Üstün bir konumdayken oyunun "pat" olması elbette istenmeyen bir durumdur, fakat kural olarak da yapılacak bir şey yoktur. Onun için üstünlük durumunda, oyunun "pat" olmaması için rakibin yapabileceği hamleler de göz önünde tutulmalı, rakibe hamle yapabileceği alan bırakılmalıdır. Geri düşülen durumlarda ise pat elbette tercih edilmelidir.

Weintrub – Reimer, 1913

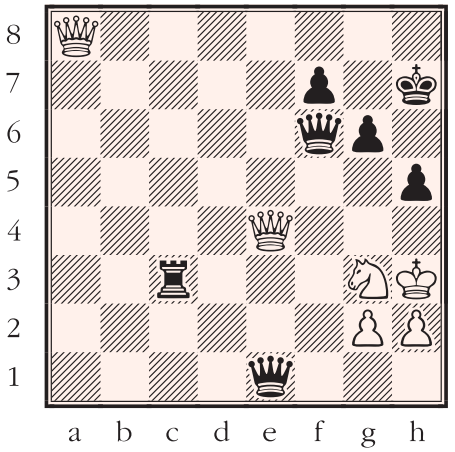

Yukarıdaki diyagramı incelediğimizde Beyazların vezir eksikliğinin yanı sıra piyon yapısının bozuk olması, atının açmazda kalması, şahının a8'e sıkışmış olması vb. nedenlerle de kötü durumda olduğunu görürüz. Böyle bir durumda Beyazlar için mat etmek elbette mümkün değil ama oyunu kaybetmektense pat yaparak beraberliği sağlamak hiç de fena olmayacaktır.

1.♗b6+! ♔×b6= ½–½

Beyazlar bu hamleyle oynayabilecek durumdaki son taşını da feda etmiştir, Siyahlar feda edilen kaleyi zorunlu olarak almış ve Beyazların yapacak hamlesi olmadığı için pat gerçekleşmiş ve böylece oyun berabere bitmiştir.

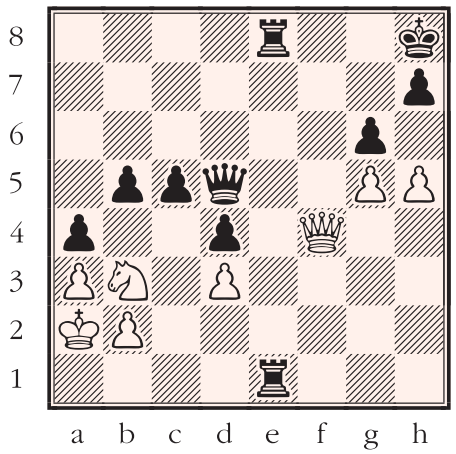
Rovner – Guldin/USSR, 1939

1- Beyaz oynar, pat eder.

1.♕g8+! ♔×g8 [1...♔h6 2.♕f4+ ♕×f4 (2...g5 3.♕×f6#) 3.♕×g6+ f×g6=] **2.♕e8+ ♔h7 3.♕g8+ ♔h6 4.♕h7+ ♔g5 5.♕h6+** [5.♕×g6+ ♕×g6= (5...f×g6=; 5...♔×g6=)] **5...♔×h6= ½–½**

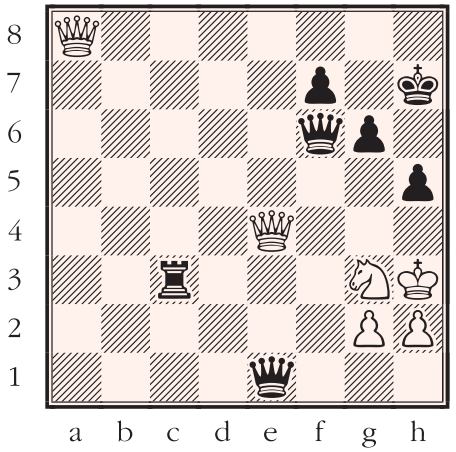
Bartolich – Atkin/St. Petersburg, 1902

2- Beyaz oynar, pat eder.

1.♕f6+ ♔g8 2.♕g7+ ♔×g7 3.h6+ ♔f7= ½–½

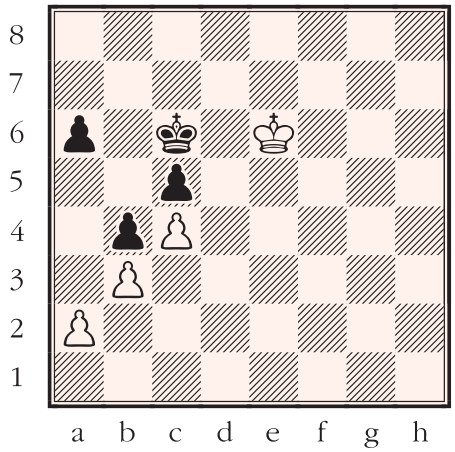
Rovner - Guldin / USSR, 1939

3- Beyaz oynar, pat eder.

1.♕g8+! ♔×g8 [1...♔h6 2.♕f4+ ♕×f4 (2...g5 3.♕×f6#) 3.♕×g6+ f×g6=] **2.♕e8+ ♔h7 3.♕g8+ ♔h6 4.♕h7+ ♔g5 5.♕h6+** [5.♕×g6+ ♕×g6= (5...f×g6=; 5...♔×g6=)] **5...♔×h6= ½–½**

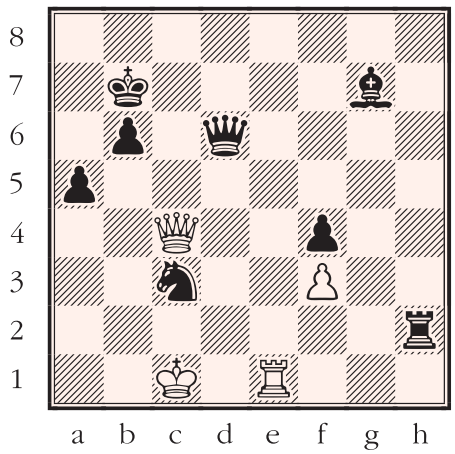
Nikolaevsky – Taimanov/Tallinn, 1966

4- Siyah oynar, pat eder.

1...♔b6 2.♔d6 ♔a5 3.♔×c5= [3.♔c6=] ½–½

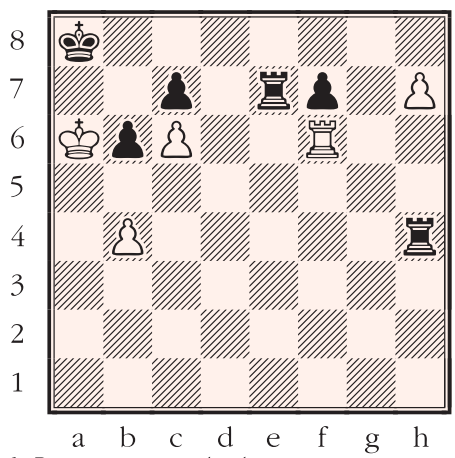
Goldin – Riabov/USSR, 1972

5- Beyaz oynar, pat eder.

1.♗e7+ ♕×e7 [1...♔b8 2.♗e8+ ♔b7 3.♗e7+=] 2.♕c7+ ♕×c7= [2...♔a6 3.♕×b6+ ♔×b6=] ½–½

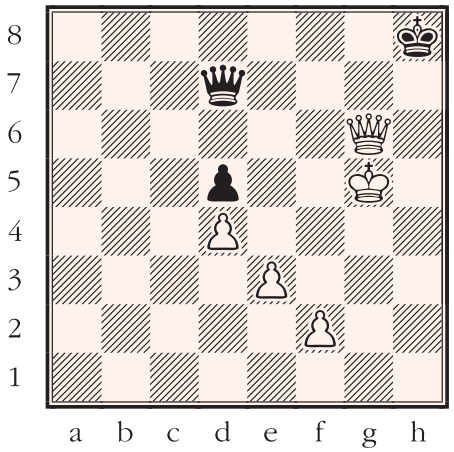
Marshall – McClur / New York, 1923

6- Beyaz oynar, pat eder.

1.♖h6! [1.h8♕+? ♖×h8 2.♖h6 ♖×h6 3.b5 ♖×c6!–+] **1...♖×h6 2.h8♕+ ♖×h8 3.b5=** ½–½

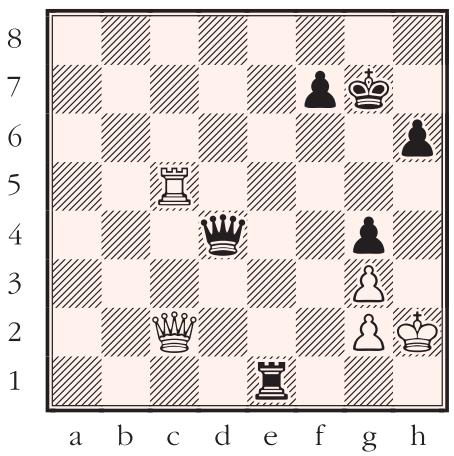
Portish – Lendiel/Malaga, 1964

7- Beyaz oynar, pat eder.

1.f4 ♕g4+ **2.♔h6** [2.♔f6 ♕e6+ 3.♔g5 ♕g4+=] **2...♕g5+=** ½–½

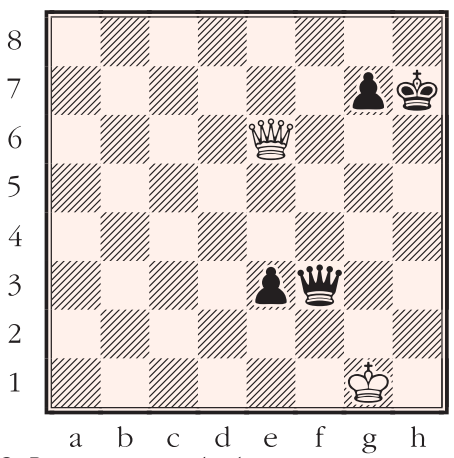
Bronstein – Gerasin/USSR, 1978

8- Beyaz oynar, pat eder.

1.♗g5+ ♔f6 2.♗f5+ ♔g7 3.♗g5+ [3.♗×f7+ ♔×f7 4.♕f2+ ♕×f2=] **3...h×g5 4.♕h7+ ♔f8 5.♕×f7+=** ½–½

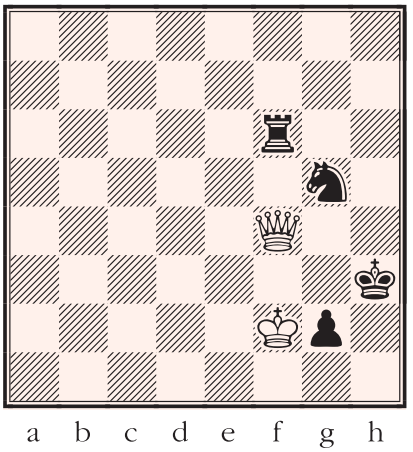
Adams – Dimitrov / Elenite, 1993

9- Beyaz oynar, pat eder.

1.♕h3+ ♕×h3= ½–½

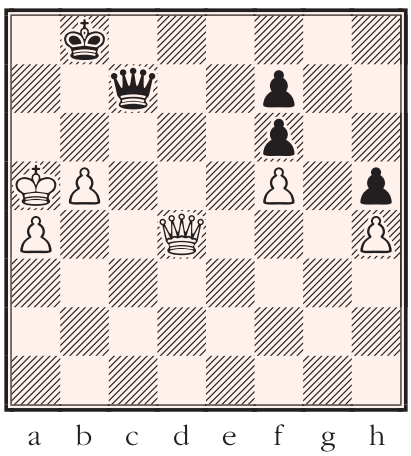
Zagoriansky – Tolush/Moskova, 1945

10- Beyaz oynar, pat eder.

1.♔g1 [1.♕×f6 ♔e4+=+] **...♗×f4=** ½–½

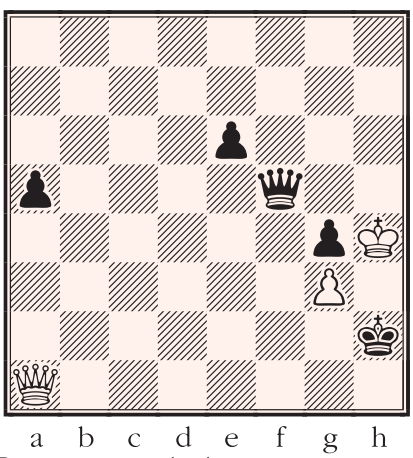
Tchigorin – Schlechter /Ostende 1905

11- Beyaz oynar, pat eder.

1.♕b6+ ♔a8 2.♔a6 [2.♕×c7=] **2...♕c8+ 3.♔a5 ♕c7!=** ½–½

Akesson – Schussler / Malmo, 1986

12- Beyaz oynar, pat eder.

1.♕h1+ ♔×h1= ½–½

FA Fatma YILMAZ fatmayilmazfyf@gmail.com

Satrancın gülen yüzleri
Gülümser - Rıza Öney

Biri Bulgaristan'da tutulduğu satranç sevdasından Türkiye'de de kopamadı. On bir kez Türkiye şampiyonu oldu, defalarca ulusal takımda oynadı. Diğeri yeri geldi ulusal takımda oynadı yeri geldi ulusal takım kaptanlığı yaptı

Bu sayıdaki konuklarımız satranççı bir aile: TSF Başkanı Ali Nihat Yazıcı'nın "abla" diye hitap ettiği, on bir kez Türkiye Kadınlar Şampiyonu olarak şimdiye kadar geçilemeyen bir başarıya imza atan Gülümser Yılmaz Öney ve satranç ulusal sporcumuz, ulusal takım kaptanı Rıza Öney... Öney ailesi, ailelerindeki satranca ve dünü bugünüyle Türkiye satrancına dair yönelttiğimiz soruları, Mavikale okuyucuları için, Türkiye Kadınlar Şampiyonası sırasında, yanıtladı.

Fatma Yılmaz: Gülümser Hanım, öncelikle sizi tanıyalım. Bize kendinizden, ailenizden ve satranç yaşamınızdan söz eder misiniz?

Babam öğretmen, annem konfeksiyonda çalışıp emekli oldu. Eski Zara/Bulgaristan doğumluyum. Üç kardeşiz. En büyük benim, kardeşlerim IM Turhan ve Gülsevil Yılmaz.

Satrancı babamdan öğrendik. Ortaokul yıllarında Bulgaristan'da okullararası bölge ve final yarışmalarına katılarak iyi dereceler almıştık.

1972'de İstanbul'a yerleştik. O yıllarda Türkiye'de fen lisesi mi azdı, geçiş yaptığımız için durumum mu uygun değildi tam bilemiyorum ama Bulgaristan'da fen lisesinde okumama rağmen Türkiye'de eşdeğer bir okula geçemedim ve eğitimime Plevne Lisesi'nde devam ettim. Üniversite öğrenimim için de tercihim İTÜ Kimya Mühendisliği Fakültesi oldu. Yüksek lisansımı da aynı bölümde yaptım. Sonrası yirmi üç yıl süren iş yaşamı: On yıl Kimya Teknik'te, on üç yıl da Hayat Kimya'da deterjan üretiminde teknik müdür olarak çalıştım ve 2003'te emekli oldum.

Rıza Bey, şimdi de sizi tanıyalım.

Doktor bir babayla ev hanımı bir annenin iki çocuğundan büyüğüyüm. Kardeşim FM Feridun. Sanatla satrancın iç içe olduğu bir ailede büyüdük. Annem de babam da TRT'de Türk müziği sanatçılığı yaptılar. Hatta babama İTÜ'ye bağlı Devlet Konservatuvarı'ndan öğretim üyeliği teklifi gelmişti ancak işlerinin yoğunluğu nedeniyle kabul edemedi. Feridun, babamın zamanında vakit bulup da yapamadığını yaptı. Önce konservatuvar eğitimi aldı, sonra da aynı bölümde öğretim görevliliğini

Turhan-Gülsevil-Gülümser Yılmaz 1973

tercih etti. Ben İÜ İktisat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra Aksigorta'da çalışmaya başladım ve aynı şirketten emekli oldum.

İki aile de satranççı olunca yeni oluşan çekirdek ailenin de satranççı oluşu kaçınılmaz. Gelelim satranççı kimliklerinize, ikinizin de satrancın her alanında yer aldığınızı biliyoruz, bunları bir de sizden dinleyelim.

G.Öney: İlkokulda babamdan öğrenerek, hobi olarak başladığım satranç, 1972'de Türkiye'ye yerleştikten sonra da hayatımın uzunca döneminde yerini korudu. Satranç yaşamımıza profesyonelliğin girişini 1973'te Tepebaşı'nda İstanbul Satranç Derneği'yle ailece tanışmamız sağladı diyebilirim.

Hayatımın satrançla ilgili bölümünü alt başlıklara ayırarak anlatmak daha uygun olur sanırım ama öncelikle şunu belirtmek isterim. Bu dönemin koşulları o dönemde olsaydı inanıyorum ki ben dahil dönemin pek çok satranç sporcusu çok daha yüksek başarıları elde ederdik.

Oyunculuk: 1973-79, 1981-83 ve 1986 olmak üzere on bir kez Türkiye kadınlar şampiyonu oldum. Ben çalışmaya başlamadan önce, üç çocuğu birden turnuvalara göndermek ailemiz için zordu. 1980'de çalışmaya başlayınca bu kez de izin sorunu

Ercan Alpagut - Gülümser Yılmaz 1973

İSTANBUL 1975 Balkan Şampiyonası

gündeme geldiği için, başka bir yöne kaysa da zorluk devam etti. Ancak yıllık iznimi kullanarak turnuvalara katılabiliyordum. 1980-1990 arası çalışma koşullarım daha rahattı, 1990 sonrası işyeri değişikliği olunca izin almak zorlaştı. 1992'de yıllık iznimle Olimpiyatlara katılmam gerekince Türkiye Şampiyonasına katılmak için ücretsiz izin aldım. 1992'nin benim açımdan bir özelliği de 1991'de TSF devlete bağlanınca Olimpiyatlara devlet desteğiyle katılmamızdır. Olimpiyata gitmeden önce dönemin Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Ali Yılmaz bizi konuk etmişti, bu bizim için oldukça onore ediciydi. Yine aynı yıl ilk kez tüm takıma aynı tip spor kıyafetleri verilmişti. Biz o güne kadar bu tür giysileri gittiğimiz diğer ülkelerin takımlarında görürdük. Açıkçası onların tek tip bir kıyafetle, takım ruhu içinde geliyor olmalarını gıpta etmenin de ötesinde kıskanırdım. İşte diğer ülkelerin sporcularına yaptığı, bizim kıskan dığımız desteği kendi ülkemizde biz de görüyor olmuştuk. Bu destek hepimizin psikolojisini yükseltmişti. Sonraki yıllarda, artarak sürdüğünü fotoğraflardan gör düğüm bu destekten yazık ki ben fazla yararlanamadım. Çalışma koşullarımın gittikçe ağırlaşması ve oğlumuzun eğitimi nedeniyle 1993'ten başlayarak satranca uzunca bir süre ara verdim. Ancak 2010'dan itibaren de yeniden, Türkiye Kadınlar Şampiyonası dahil, satranç turnuvalarına katılmaya başladım.

Gençlerimizden ümitliyiz elbette ama şimdiye kadar on bir kez Türkiye kadınlar şampiyonu olan başka sporcumuz yok, bu bile döneminizde bireysel oyunculuğunuzun ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor. Gelelim takım oyunculuğunuza? Nerelerde oynadınız, ülkemizi uluslararası hangi şampiyonalarda temsil ettiniz?

Balkan Takım Yarışmalarında ve Olimpiyatlarda oynadım. Balkan yarışmalarına Yunanistan, Bulgaristan, Arnavutluk, Yugoslavya, Romanya ve Türkiye katılıyordu. 1973-1979 ve 1881-1983 yıllarında on kez kadın milli takım oyuncusu olarak bu yarışmalara katıldım. Yunanistan'ın o yıllarda kadın milli takımı yoktu, devlete bizden önce bağlandılar ve kadın sporcularıyla çok yol aldılar.

1976 (Libya / Tripoli), 1982 (İsviçre / Luzern), 1984 (Yunanistan / Selanik), 1988 (Selanik), 1990 (Yugoslavya / Novi Sad) ve 1992 (Filipinler / Manila) Satranç Olimpiyatlarına da katıldım. Bunlar içerisinde aldığımız en iyi sonuç 1976 Olimpiyatıydı. O yıl, resmi Olimpiyat İsrail'de düzenlenmişti ve bazı ülkeler, İsrail'i protesto ettiği için Olimpiyatlara katılmama kararı almıştı. Bunun üzerine Libya Alternatif Olimpiyat diyebileceğimiz bir organizasyon gerçekleştirdi. Bazı ülkeler İsrail'in düzenlediği Olimpiyata katılırken bazıları Libya'nın Olimpiyatına katıldı. İki ülkenin düzenlediği Olimpiyata katılan ülkeler de oldu. Biz devlet desteğiyle Libya Olimpiyatına katıldık. Libya, kendi ülkelerinin Olimpiyatına katılalım diye çok iyi destek verdi. Katılımcı ülkelerin memnuniyetini sağlamak ve ülkelerini tanıtmak için elinden geleni yaptı.

Kadın takımları iki asil bir yedek oyuncudan oluşuyordu. Türkiye Kadınlar Milli Takımında 1976'da ben vardım, Joan Arbil, Gülsevil Yılmaz vardı ve Olimpiyatlardaki en büyük başarımıza imza atarak şampiyon olduk.

Bu başarınızın, 2012 Olimpiyatında tekrarlamasını tüm sporcularımızdan beklediğimizi yeri gelmişken dile getirelim ve gelelim eğitmenlik yönünüze.

Evet, Kredi Yurtlar Kurumunun düzenlediği yarışmalar nedeniyle İstanbul'da Çemberlitaş ve Vezneciler Kız Yurtlarında eğitmenlik yaptım. Arel Koleji ve Lütfi Banat Okullarında da satranç öğretmenliği yaptım. Kahraman Olgaç'la birlikte Bursa / Karacaali ve Çanakkale / İntepe'de düzenlenen gençlik kamplarında da satranç eğitmenliği yaptık.

Hakemliğiniz...

G. Öney: O dönemlerdeki hakemlikle günümüzdeki hakemlik gördüğüm kadarıyla çok farklı. O dönemlerde benim aklımda kaldığı kadarıyla hakem ve FIDE hakemi olmak üzere iki düzeyde hakem vardı. Ben 1983'te GSGM'nin Ankara'da düzenlediği Türkiye Okullararası Satranç Şampiyonasında hakemlik yaptım. İntepe'de de hakemlik kursunda hocalık yaptım. İSD

(Rıza Öney, 1979 Mersin Festivali Satranç Turnuvası)

Gülümser Yılmaz, Balkan Şampiyonasında (Atina,1981)

yönetiminde olduğum dönemlerde bir günlük hızlı satranç turnuvaları düzenledik. Hatta hakem olmamın temelinde de İSD'deki bu turnuvalar yatar. Bu turnuvalar için hakem aramayalım, düşüncemizden hareketle oğlum Mehmet'le birlikte hakem olmaya karar verdik. Ama hakem olmaya karar verdiğimizde, yıllarca aradan sonra satranca yeniden döndüğümde pek çok şey gibi hakemliğin de değiştiğini, aday hakem, il hakemi, ulusal hakem gibi kategorilerin oluştuğunu bunların hepsi için sınavlara girmek gerektiğini gördüm.

Ben de Mehmet'le birlikte bu basamakların en altından başladım ve şimdi çiçeği burnunda aday hakemleriz. Bu yeni hobi mesleğimizi ikimiz de doğrusu çok seviyoruz. Hatta Mehmet iyi düzeyde bilgisayar kullanmanın avantajını kullanarak çok daha yoğun çalışıyor.

Satrançla iç içe olan herkes bir biçimiyle yönetimde de yer alıyor. Sizin yöneticiliğiniz var mı?

"TSF 1954" Celil Layiktez'in başkanlığı döneminde yönetimde bir dönem görev aldım. Ayrıca 2010-2011'de İstanbul Satranç Derneğinde Yönetim Kurulu Üyeliği yaptım.

Hakemliğiniz hayırlı olsun diyelim o zaman! Rıza Bey, şimdi de sizin satranç öykünüzü dinleyelim desem...

Satrancı, ben lisedeyken, kardeşim ortaokuldayken, babamızdan öğrendik. 1969'da İstanbul Satranç Derneğine giderek 1972 yılında üye oldum. Bazen daha yoğun, bazen daha az olsa da yaşamımda satranç hep oldu. Binin üzerinde resmi maçım, 1977'de Türkiye dördüncülüğüm var. 1979 Mersin Festival Turnuvasında 11 maçta 11 puan alarak birinci oldum. 1977'de ulusal takım oyuncusu olarak Balkan Şampiyonasına (Albena / Bulgaristan) gittim. 1980'de genç milli takımımızın, 1992'de Filipinler'deki Olimpiyatta da ulusal erkek takımımızın kaptanlığını yaptım. 1992'de aldığımız sonuç bugüne kadar satranç olimpiyatlarında elde ettiğimiz en iyi başarılardan biridir diyebilirim.

Jirayr Çakır ve Hayri Özbilen döneminde "TSF 1954" yönetiminde, yer aldım. Ayrıca 1970'li, 1980'li yıllarda ve 2009-2011 döneminde İstanbul Satranç Derneğinde yöneticilik yaptım.

Şimdi de gelelim genel sorularımıza: Sizce satrancı diğer sporlardan ayıran yönler var mı?

(Öney çiftinden karışık olarak gelen ve ortak düşünceleri yansıtan yanıtlar, kişi belirtilmeden verilmiştir.)

Diğer sporları her yaşta yapamazsınız, ama satranç her yaşın sporu. Hangi yaşta olursanız olun, her yaştan insanla bu oyunu oynamanız mümkün. Ayrıca bir baskete, futbola yıllarca ara verdikten sonra geri dönüş yapamazsınız. Hatta ara vermeseniz de otuzlu yaşlardan sonra o sporlarla uğraşmak mümkün değil ama satranç için böyle bir sorun yok. Yirmi yıl ara verseniz bile döndüğünüzde oynayacak arkadaş da enerji de bulabiliyorsunuz. Böyle olunca satranç oynayan insanların, emeklilik sonrasında da yalnız kalma kaygıları olmuyor.

Satrancın bir güzelliği de diğer sporlara göre sosyal çevrenizi çeşitlendirebilmesi. Hiçbir sporda, hatta hiçbir meslekte, satrançtaki kadar farklı meslek gruplarıyla bir araya gelmek mümkün değil. Mühendisseniz mühendislerdir çevreniz, öğretmenseniz öğretmenler, doktorsanız çevreniz sağlık elemanlarıyla

(1990 Yugoslavya / Novisad Olimpiyat ekibi) Gülsevil Yılmaz, Gülümser Öney, Vedat Koçak, Neşe Layiktez, Fatmanur Öney, Nilüfer Çınar

örülüdür. Ama satranç böyle değil, satrancınız hangi alanında olursanız olun farklı mesleklerden oluşan bir çevre edinirsiniz. Bu anlamda da satranca insanları bir araya getiren, arkadaşlıklar kurduran sağlam bir toplumsal halka olarak bakabiliriz.

Emektarlarda oynamayı düşünüyor musunuz?

G. Öney: Önümüzdeki yıllarda eşimle birlikte gidebiliriz.

"Öney ve Yılmaz ailesinde de sizin oluşturduğunuz çekirdek ailede de herkes satrançla ilgileniyor. Ailenizde toplamda kaç satranççı var?" sorusuna aldığımız yanıt:

Oğlumuz Mehmet Öney, farklı bir alanından başladı satranca, aday hakem. Dokuz kişi de aktif olarak satranç oynadık. Toplamda on kişiyiz kısacası.

Adı soyadı	Unvanı	Elo	UKD
Gülümser Öney		1763	1656
Rıza Öney		1919	1929
Turhan Yılmaz	IM	2254	2244
Lütfi Yılmaz			1763
Gülsevil Yılmaz		2005	2011
Cahit Öney			1755
Feridun Öney	FM	2250	2308
Fatmanur Öney		1883	1848
Remel Öney		1852	1642

Peki satranç hepinizi aynı şekilde mi etkiledi?

G. Öney: Elbette hayır! Hepimizde belli oranda hırs var ama satrançtan beklentiniz ne kadar büyükse hırsınız o kadar artıyor. Bu sadece satranç için de geçerli değil, yaşamda da böyle, beklentileriniz varsa hırslanıyor, beklentilerinize ulaşamayınca kabullenemiyor daha da hırslanıyorsunuz.

Günümüzde satrançta ilerlemekle sizin döneminizde ilerlemek arasında ne gibi farklar var?

G. Öney: Oynadığınız turnuvalarda da öğreniyorsunuz. Günümüzde bir yılda yapılan maç sayısı çok fazla. Ben, yirmi yıl civarında resmi olarak turnuvalara katıldım toplamda oynadığım maç yaklaşık altı yüz. Günümüzde sporcuların çok daha kısa sürede bu sayıya ulaşabileceklerini düşünüyorum. Bu bile satranç düzeyinizi yükseltmenizde etkili.

R. Öney: Günümüzde bilgisayar aracılığıyla rakiplerinizin maçlarına ulaşmak mümkün. Maçların analizleri de bilgisayar aracılığıyla yapılıyor. Bir de çocuklar çok küçük yaştan itibaren hoca desteğiyle eğitim alıyorlar. Bizim zamanımızda bunların hiçbiri yoktu, tek eğitim aracımız, satrancı bizden iyi oynayanların oyunlarıydı. Bir hamlenin iyi olup olmadığını da sadece bizden iyi oynayanlara sorarak öğrenebilirdik.

Bizim zamanımızdaki oyuncularla günümüzdeki oyuncuları oyunun bölümleri açısından karşılaştırdığımızda ise günümüz oyuncularının açılışta daha iyi olduklarını söyleyebilirim ama

Gülümser – Rıza Öney hazırlık maçında (Konya, 2011)

satrançta temel olan fikirlerdir, bu fikirlerin iyi bilinmediği kanısındayım. Bizim dönemimizde yeterli çeşitlilikte kitap bulunmuyordu genellikle altı ayda bir gelen "Informator"dan çalışılıyordu. Genel olarak açılış bilgimiz daha zayıftı ama özellikle de oyun sonunda daha iyi olduğumuza inanıyorum.

Söyleşimizin sonuna yaklaşırken eklemek istedikleriniz desem...

Satrancın her basamağında bulunan birinin yönetimin başına geçmiş olması, deneyimli bir yönetimin iş başında olması satranca ivme kazandırdı. Ali Nihat Yazıcı yönetimini Türkiye satrancı açısından bir şans olarak görüyoruz. Hem geçmişi biliyor hem de günümüzü. Dünya satrancını da bildiğini düşünüyoruz. Bütün bunlar da elbette satrancımızın gelişimine büyük katkılar sağladı.

Ancak bütün bu gelişmelere rağmen ben iki konuda yönetimin önlem almasının gerekliliğine inanıyoruz. Bunlardan birisi kadın kategorisi sporcular. 2011 Türkiye Kadınlar Şampiyonasında elli sporcu oynuyor. Oysa her ilden bir sporcu katılsa seksen bir sporcu olur. Büyük illerden de üçer beşer kişinin katıldığını düşünürsek yüz kişiyi geçer, ama maalesef yok. Katılanların çoğunluğu da küçük yaştalar. On beş on altı yaşlarına gelenler satrançtan ayrılıyorlar. Onun için TSF yönetimi kadın sporcuların satranca devam etmesi için uygun yönetmelikler hazırlamalı, her ilden il birincisi olan kadın sporcunun ya da ELO / UKD'si en yüksek olan sporcunun federasyon desteğiyle Türkiye Şampiyonasına katılımını sağlamalı. Diğer konu ise aktif, iyi satranççıların Federasyon yönetimine rakip olmaktan, "politika"dan uzak tutulmasıdır. Kulüpler iyi oyuncularını "politika"dan uzak tutabilir. Kulüplerin tüzel kişiliğinde aktif sporcular yer almamalıdır. Ancak bu işe soyunanlar bulunmalıdır. Gerekiyorsa bunun için de yönetmelikler hazırlanmalı ve iyi sporcular kulüplerine karşı da korunmalı.

Değerli görüş ve önerileriniz için okuyucularımız adına çok teşekkür ediyoruz.

FA Fahri KARABAY fahrikarabay@gmail.com

Bir satranç ekolü
TIGRAN PETROSIAN

1963-1969 Dünya Şampiyonu Petrosian, müthiş direnci, sıkışık konumlardaki manevra yeteneği, sabırlı oyun tarzı, tehlikeyi önceden sezip uygun önlemleri alabilmesiyle bir satranç ekolüdür

Tigran Vartanovich Petrosian 1929'da Tiflis'te doğdu. 8 yaşına geldiğinde, doğduğu şehirde, satranca başladı. 1949'da Moskova'ya taşındı ve daha çok turnuvaya katılma olanağı elde etti. 1952'de hem büyükusta hem de Sovyet büyükustası unvanlarını kazandı. Curaçao 1962 Adaylar Turnuvasını kazandıktan sonra dünya şampiyonu unvanı için Botvinnik'in rakibi oldu. Sabırlı ve savunma ağırlıklı gözüken oyunuyla Botvinnik'i yenmeyi başardı. 1966'da da Spassky'e karşı 12.5-11.5 kazanarak unvanını korudu. Erivan Devlet Üniversitesi'nde "Satranç Mantığı" başlıklı teziyle master programını tamamladı. 1969'da Spassky ile yeniden unvan maçı yaptı. Bu maçı 12.5-10.5 kaybeden Petrosian böylece dünya şampiyonu unvanını Spassky'ye devretmiş oldu. 1971'de Buenos Aires'teki Adaylar Finalinde o dönem kimsenin durduramadığı Fischer'e karşı oyun kazanarak iyi bir başlangıç yaptıysa da maçın sonunu getiremedi ve yenildi. 1977'de ilişkilerinin çok kötü olduğu ve henüz Sovyetler Birliği'nden kaçmış olan Viktor Korchnoi'a yenilince Rusya'nın en önemli satranç dergisi 64'ün editörlüğünden de kovuldu. 1979'da Talinn'de Paul Keres Memorial Turnuvası'nı yenilgisiz kazandı. Ayrıca Portisch ve Hübner ile birlikte aynı yıl Rio de Janeiro Interzonalinde birinciliği paylaştı. Petrosian, 1984'te Moskova'da mide kanserinden öldü.

Dokuzuncu dünya şampiyonu Petrosian, tüm dünya şampiyonlarının içinde yenilmesi en zor olanlardan birisiydi. Müthiş direnci, sıkışık konumlardaki manevra yeteneği, sabırlı oyun tarzı, tehlikeyi önceden sezip uygun önlemleri alabilmesi onun en önemli

Tigran Vartanovich Petrosian

özelliklerindendir. Az maç kaybetmiştir ama kazanç oranı da biraz düşük olduğundan az turnuva kazanan dünya şampiyonlarından birisidir. Şah-Hint ve Vezir-Hint açılışlarında kendi adıyla anılan iki sisteme önemli katkılarda bulunmuştur. Petrosian, Ermenistan'daki satranç ekolünü derinden etkilemiştir ve ülkede bugün bile bir halk kahramanı gibidir.

Sürpriz! Sürpriz!

T. Petrosian – L. Pachman
Bled, 1961 – Sicilya Savunması

400 yıldan fazla bir zaman önce büyük oyuncu Ruy Lopez (en güçlü Şahkanadı Açılışı kendisinin ismiyle anılır.) iyi bir taktik olarak satranç tahtasının öyle bir şekilde yerleştirilmesini önermişti ki güneş rakibinin gözlerinde parlıyordu!

Bugünün satranç ustalarının bu tür yöntemlere ihtiyacı yoktur. Rakibin dikkatini dağıtmak için daha ustaca yollar vardır.

Bu oyunda kurnaz Petrosian tahtanın vezirkanadındaki bir piyon için çeşitli tehditler kurguluyor. Pachman o bölgeyi savunmakla meşgul olurken, şahkanadında Pachman'ın dengesini alt üst edecek ani bir vezir fedası ortaya çıkıyor. Bu ürkütücü hamlenin peşinden sakin bir hamle geliyor ve hiç beklenmedik bir şekilde mat tehdidi oluşuyor. Öyle bir tehdit ki bertaraf edilmesi olası değil!

Pachman gibi çok meşhur bir kuramcı bile neredeyse açılışta bir sürpriz ile yakalanmışsa, hepimizin Petrosian'ın bu oyundaki fikrinden öğreneceği bir şeyler olduğuna inanmak için bir sebep vardır.

1.♘f3 c5 2.g3 ♘c6 3.♗g2 g6 4.0–0 ♗g7 5.d3 e6

Bu hamle siyah karelerin fark edilemeyecek şekilde zayıflatılmasına yol açıyor fakat hemen hemen en büyük zevki görünmez zayıflıklar üzerinde çalışmak olan güçlü bir strateji uzmanı Pachman için bu durum yeterlidir.

6.e4

Şimdi değişik hamleler ile Sicilya Savunması konumuna ulaşılmıştır.

6...♘ge7 7.♖e1 0–0

Çok gariptir ki bu doğal hamle oyunun kaderini belirleyici bir hataya dönüştürebilir! Bunun yerine Siyah 7...d4 oynamalı ve merkezi paylaşmak için mücadele etmeliydi.

8.e5!

Güzel bir hamle! Siyahın oyununu felç ediyor ve aynı zamanda e4-karesini Beyazın aletleri için kullanışlı hale getiriyor.

8...d6

Beyazın şah piyonunu ortadan kaldırmaya yönelik bu girişim anlaşılabilirdir.

9.e×d6 ♕×d6 10.♘bd2!

Beyaz 11.♘e4 tehdidi ile konumunu geliştirerek zaman kazanıyor. Bu tehdit aynı zamanda vezir ve c5-piyonuna karşı bir saldırıdır.

Görünürde bazı güzel kombinezonlar vardır. Eğer Siyah 10...♘d4 ile karşıatak başlatırsa oyun şöyle devam edebilir: 10...♘d4 11.♘e4 ♕c7 .♗f4 e5 13.♘×e5! ♗×e5 14.♘f6+ ♔g7 15.♗×e5 ♕d8 16.♘d5+ f6 (Eğer Siyah 16...♔g8 .♘×e7+ ♕×e7 18.♗×d4 devamyoluna girerse Beyaz bir alet kazanır.) 17.♗c7 ♕d7 18.♖×e7+ ve Beyaz veziri kazanır.

Veya (10...♘d4'ten sonra) 11.♘e4 ♕c7 12.♗f4 ♘×f3+13.♕×f3 ♕b6 14.♗d6 ♖e8 15.♗×c5 ♕×b2 16.♘d6 (kaleye saldırır ve ayrıca 17.♕×f7+ ile tehdit eder.) ... ♖f8 17.♘×c8 ♘×c8 18.♗×f8 ve Beyaz kalite kazanır.

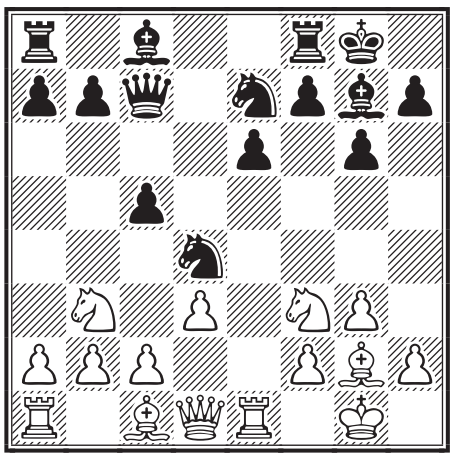
10...♕c7

Kendi haline bırakılırsa 11...e5 ile konumunu güçlendirmeye niyetleniyor.

11.♘b3 ♘d4

Yeterince mantıklı fakat 11...b6 ve 12.♗f4'e karşılık ...♕d8 ile daha iyi bir savunma oluşturabilirdi. Hamle sırasının Beyazda olduğu konum şöyledir:

(Diyagram)

12.♗f4

Satranç oyuncuları bu tür hamleler yapmanın hayalini kurarlar: Tempo kazanarak bir alet geliştirmek!

12...♕b6

Bu hamle şu devamyoluna tercih edilir: 12...♘×f3+ 13.♕×f3 ♕b6 14.♗e3 ♗d4 15.♗×d4 c×d416.♕f6 ♘c6 17.♗×c6 ve vezir piyonu düşer.

13.♘e5!

Bu güzel tehditle: 14.♘c4♕b5 (Siyah 14...♕b4 oynarsa 15.c3 ile Beyaz bir alet kazanır) 15.a4 ve vezir fil piyonunu terk etmek zorunda kalır aksi halde kendi hayatından olur (15...♕b4 16.♗d2).

13...♘×b3 14.♘c4!

Önemli bir araya girme hamlesi!

14...♕b5 15.a×b3

Hattın açılması Beyaza yeni atak fırsatları yaratıyor. Şimdiki tehdit 16.♖a5 ile vezire ve vezirin arkasındaki piyona saldırmaktır.

15...a5 16.♗d6!

Kurnazca bir hamle! Eğer Beyaz hemen 16.♗c8 oynarsa 16...♘c6 ile Siyah kale piyonunu korur. Oyundaki hamleden sonra at açmaza alınmıştır ve 16...♖e8 ile onu korumak kaleyi hedef haline dönüştürür. Beyaz daha sonra 17.♗c7 oynar ve eğer Siyah 17...♘c6 ile kale piyonunu korumak isterse 18.♘c6 ile oyunun sonuncu belirleyen bir at çatalına yol açar.

16...♗f6 17.♕f3 ♔g7

Petrosian'ın stratejisinin kurnazlığı rakibini sadece 17 hamle gibi kısa bir sürede edilgin duruma düşürmesinde görülebilir!

Her iki konumu kıyaslayalım:

Siyahın veziri iki zayıf piyonun savunulmasına bağlanmışken, vezir kalesi ve vezir fili gelişmemiştir. Şahkanadında Siyahın atı açmazdadır, fili atı korumak zorundadır ve şahı atı koruyan fili korumak durumundadır.

Diğer taraftan Beyaz kaleleri ile iki yarı açık hatta ağırlığını hissettirmektedir, merkezde güçlü bir şekilde yerleşmiş bir atı ve bir fili vardır ve veziri ve şah fili ile uzun çaprazda hakimiyet kurmuştur.

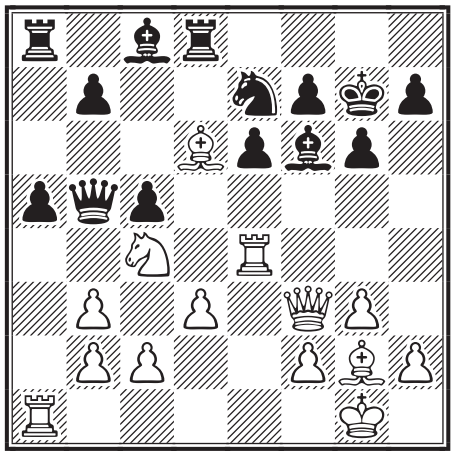
Bu da en üst düzeyde bir konum oyunudur.

18.♖e4 ♖d8

Siyah hiçbir şeyden şüphelenmiyor! Kayıp oyunu uzatmada kazanılacak bir şey varsa(!) 18...♘f5 ile kalite vererek oyunu uzatabilirdi.

İşte son darbe gelmeden önceki durum:

(Diyagram)

19.♕×f6+!

Bu müthiş feda Pachman'ı sandalyesinden hoplatmış olsa gerek.

19...♔×f6 20.♗e5+ ♔g5

Siyah bunun yerine 20...♔f5 oynasaydı üç hamlede mat olurdu: 21.♖f4+ ♔g5 22.♗f6+ ♔h6 23.♖h4#

21.♗g7!

Sessiz küçük bir hamle!

Ve Siyah terk etmiştir. 1-0

Siyah 21...e5 oynarsa .h4+ ♔h5 (veya 22...♔f5 23.♗h3#) 23.♗f3+♗g4 24.♗×g4# devamyolunda mat olur. Ya da 21...♘f5 22.f4+ ♔g4 23.♘e5+ ♔h5 24.♗f3# devamyolunda sonuç değişmez.

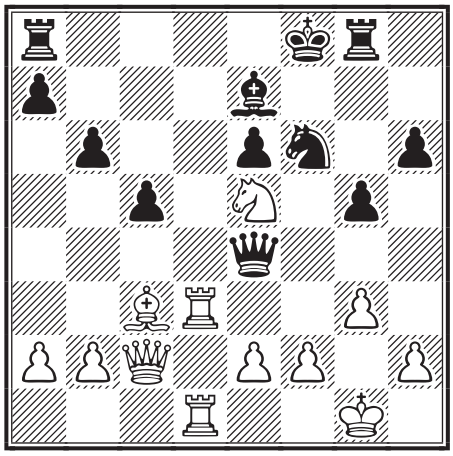
Kombinezonlar

Petrosian, Tigran V - Gongadze, [E16] Tiflis, 1947

1.d4 ♘f6 2.♘f3 e6 3.g3 b6 4.♗g2♗b7 5.0–0 d6 6.c4 ♘bd7 7.♘c3♘e4 8.♕c2 ♘×c3 9.♕×c3 ♗e7 10.♕c2 ♘f6 11.♘e1 ♗×g2 12.♘×g2 c5 13.d×c5 d×c5 14.♖d1♕c7 15.♕a4+ ♔f8 16.♗f4 ♕c8 17.♖d3 ♕e8 18.♕c2 ♕c6

19.♖ad1 h6 20.♘e1 ♘e8 21.♘f3g5 22.♗e5 ♘f6 23.♗c3 ♖g8 24.♘e5 ♕e4 25.♘×f7 ♕×c4 26.♘e5 ♕e4

(Diyagram)

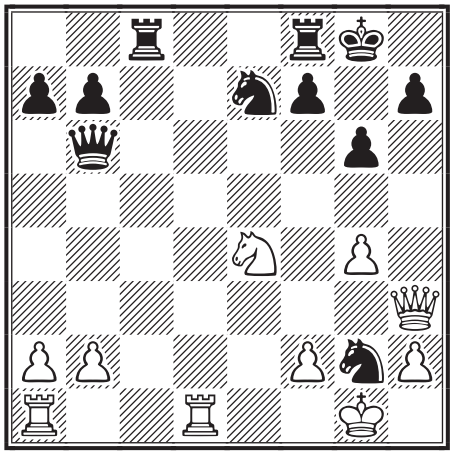

Çözüm: 27.♘d7+ ♘×d7 28.♖f3+ ♕×f3 29.e×f3 ♘f6 30.♕e2 1–0

Petrosian, Tigran V - Sorokin, Nikolay A [D33] Tiflis, 1944

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 c5 4.c×d5e×d5 5.♘f3 ♘c6 6.g3 c4 7.♗g2 ♗g4 8.0–0 ♘ge7 9.e4 d×e4 10.♘×e4 ♗f5 11.♘h4 ♕×d4 12.♘×f5 ♘×f5 13.♕g4 g6 14.♖d1♕g7 15.♗g5 ♗e7 16.♗×e7 ♘c×e7 17.♘c3 0–0 18.♕×c4 ♕f6 19.♘e4 ♕b6 20.g4 ♖ac8 21.♕d3 ♘h4 22.♕h3 ♘×g2

(Diyagram)

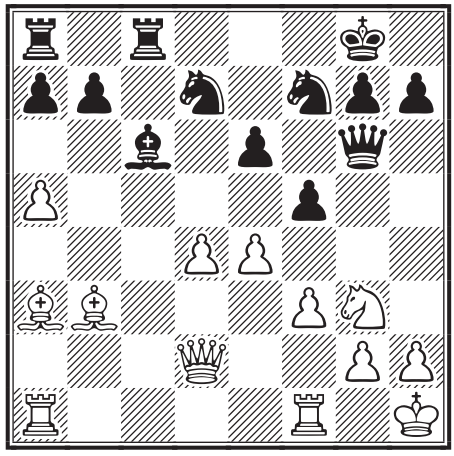

Çözüm: 23.♖d6 (24.♘f6+) 1–0

Petrosian, Tigran V - Oltetsian, [E40] Erivan, 1948

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.e3d5 5.a3 ♗×c3+ 6.b×c3 ♘e4 7.♗d3 f5 8.♘e2 0–0 9.0–0 c6 10.a4 ♘d7 11.f3 ♘g5 12.♘g3 ♕e8 13.c×d5 c×d5 14.c4 d×c4 15.♗×c4♘b6 16.♗b3 ♕g6 17.♔h1 ♗d7 18.♕d2 ♗c6 19.e4 ♘f7 20.a5 ♘d7 21.♗a3 ♖fc8

(Diyagram)

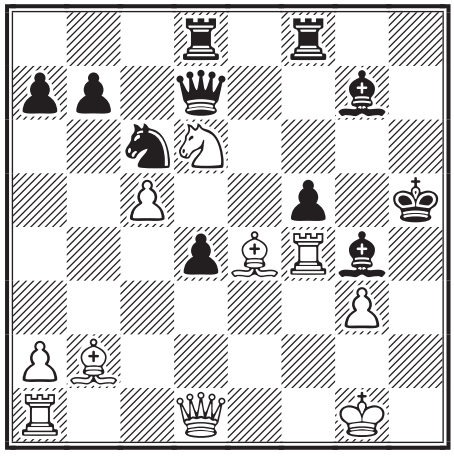

Çözüm: 22.d5 e×d5 23.♘×f5 ♖e8 24.♘e7+ ♖×e7 25.♗×e7 ♖e8 26.e×d5 ♗b5 27.♖fe1 1–0

Petrosian, Tigran V - Pogrebissky, Iosif [D75] Rusya Şampiyonası, Tiflis,1949

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘f3 ♗g7 4.g3 0–0 5.♗g2 d5 6.c×d5 ♘×d5 7.0–0 c5 8.e4 ♘f6 9.e5 ♘fd7 10.♘g5c×d4 11.f4 ♘c5 12.b4 f6 13.e×f6 e×f6 14.♘×h7 ♔×h7 15.b×c5 ♘c6 16.♗b2 ♕c7 17.♘d2♗e6 18.♘e4 ♖ad8 19.h4 ♕d7 20.h5 ♗g4 21.h×g6+ ♔×g6 22.f5+ ♗×f5 23.♘d6 ♗g4 24.♗e4+♔h5 25.♖f4 f5

(Diyagram)

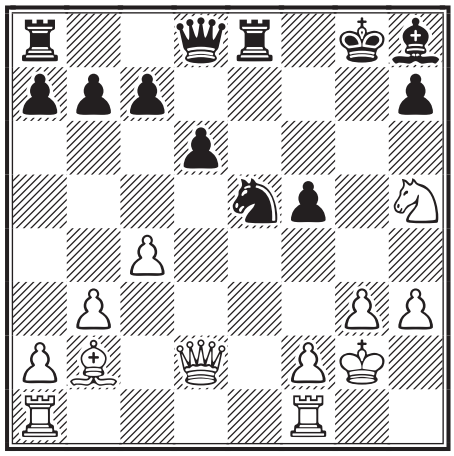

Çözüm: 26.♖×g4 f×g4 27.♕d2 ♖h8 28.♔g2 1–0

Petrosian, Tigran V - Akopdzhanian, [E68] Ermenistan Şampiyonası, Erivan, 1946

1.d4 ♘f6 2.c4 d6 3.♘c3 g6 4.g3♗g7 5.♗g2 ♘bd7 6.e4 0–0 7.♘ge2 e5 8.0–0 e×d4 9.♘×d4 ♘e5 10.b3 ♗d7 11.♗b2 ♘c6 12.♘de2 ♖e8 13.♕d2 ♘h5 14.h3 f5 15.e×f5g×f5 16.♘d5 ♘e5 17.♘df4 ♘×f4 18.♘×f4 ♗c6 19.♘h5 ♗×g2 20.♔×g2 ♗h8

(Diyagram)

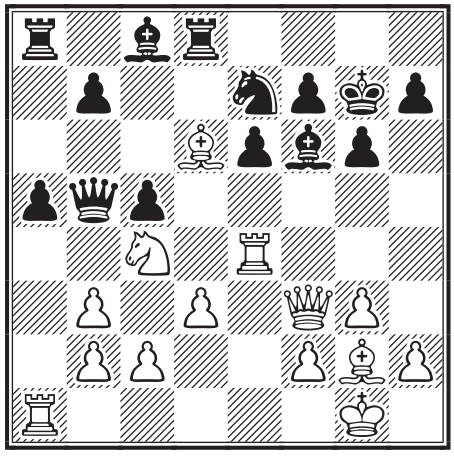

Çözüm: 21.f4 ♘g6 22.♗×h8 ♘×h8 23.♕d5+ ♘f7 24.♕d4 ♔f8 25.♕g7+ 1–0

Petrosian, Tigran V - Pachman,Ludek [A04] Bled, 1961

1.♘f3 c5 2.g3 ♘c6 3.♗g2 g6 4.0–0 ♗g7 5.d3 e6 6.e4 ♘ge7 7.♖e10–0 8.e5 d6 9.e×d6 ♕×d6 10.♘bd2♕c7 11.♘b3 ♘d4 .♗f4 ♕b6 13.♘e5 ♘×b314.♘c4 ♕b5 15.a×b3 a5 16.♗d6 ♗f6 17.♕f3♔g7 18.♖e4 ♖d8

(Diyagram)

Çözüm: 19.♕×f6+ ♔×f6 20.♗e5+ ♔g5 21.♗g7 1–0

S

Sector

▶ Taraf, bölüm.

Şah kanadı veya vezir kanadından birisi.

Semi open game

▶ Yarı açık oyun.

Sharp

▶ Keskin.

Simplify

▶ Taş değişerek oyunu basitleştirmek, gerginliği azaltmak.

Genel olarak materyal fazla olan değişir.

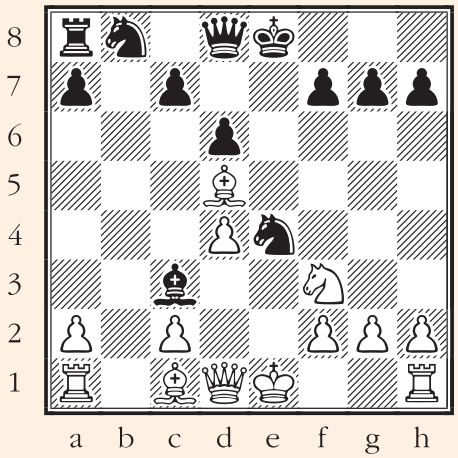
Simultaneous play

▶ Simultane oyun.

Bir oyuncunun aynı anda birçok kişiyle ayrı ayrı maç yapması.

Skewer

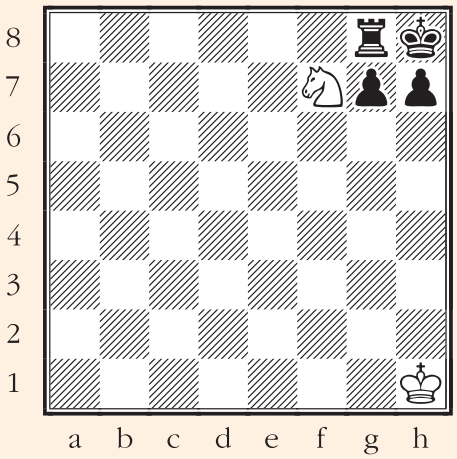
▶ Şiş.

Çaprazdan birden fazla taşın istenmesi. Fd5 at ve kale istiyor ancak Fc3 şah çekmiş, aynı zamanda a1'deki kaleyi de istiyor.

Smothered mate

▶ Boğmaca matı.

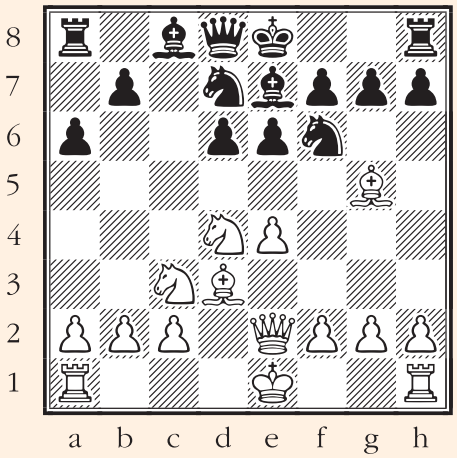
Şahın kendi taşları tarafından kaçış karelerinin kapatıldığı ve atın şah çekmesiyle gerçekleştirilen mat.

Sound

▶ Doğru, güvenli.

Space

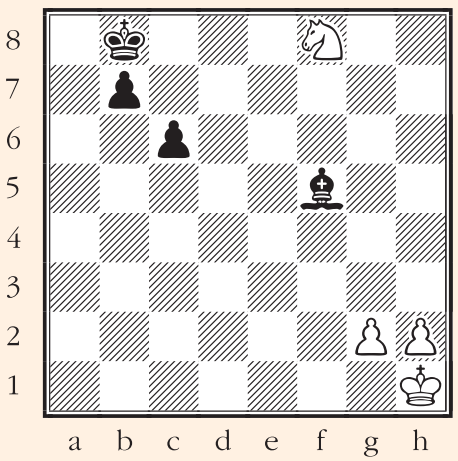
▶ Alan. Alan üstünlüğü, daha fazla karenin denetlenmesi.

Diyagramda beyaz taşların etki ettiği karelerin daha fazla olduğu görülmektedir.

Squeeze

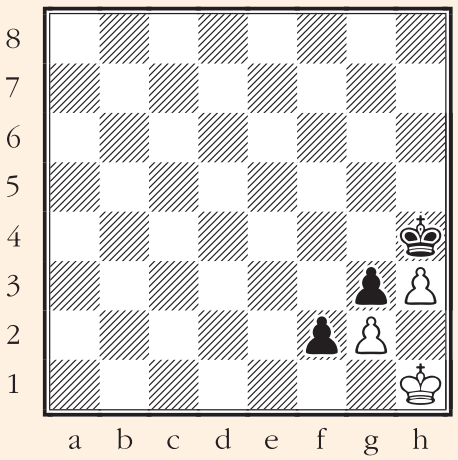
▶ Sıkıştırmak.

Diyagramda beyaz atın oynayabileceği kareler fil tarafından denetlenmektedir.

Stalemate

▶ Pat.

Taraflardan birinin geçerli bir hamle yapamaması. Diyagramda Beyazın geçerli hamlesi yoktur.

Swindle

▶ Kötü pozisyonda tuzak kurmak.

Dr. M. Sabri KOÇAK, FIDE Antrenörü kocaksabri@yahoo.com

Zugzwang: Ne oynarsan oyna kayıp

Sakin darbe

Fedasız parlak oyun olur mu? Evet! Hem de basit bir bekleme hamlesiyle... Nimzowitsch bunu başarıyor ve rakibini hamle bulamaz hale getiriyor

Feda yapılmaksızın bir parlak oyun olabilir mi? İlk bakışta olanaksız görünüyor. Satrancın özü bakımından parlak oyun, aykırı düşünceler içeren bu yönüyle de şaşırtıcı biçimde materyalleri harcayarak ortaya mat ya da kazanç konum çıkaran bir yapıdadır. Tanım bu olunca tuhaf ve kendine özgü bir oyun stiline sahip olan Nimzowitsch'in ortaya çıkardığı, çabuk ve zorunlu bir mata yol açan, bir feda içermeyen muhteşem oyunu, kural dışı kalmış oluyor. Bunun yerine Nimzowitsch, Saemisch ile olan maçında hemen hemen bütün taşlar oyunda iken rakibinin ellerini ve ayaklarını bağlamış, kıpırdayamaz hale getirmiştir. Öyle ki, rakibi oyunu derhal kaybetmeyen bir hamle bulamaz haldedir. O zaman bu muhteşem oyuna ne diyeceğiz? Tabii ki bu oyun da parlak oyunlar arasında yerini almıştır. Böylece Nimsowitsch olasılıkla hiç olmamışı başararak en sakin bitirici hamleyi yapmış ve yaratıcı oyun arşivinin zirvesine bu oyunu eklemiştir.

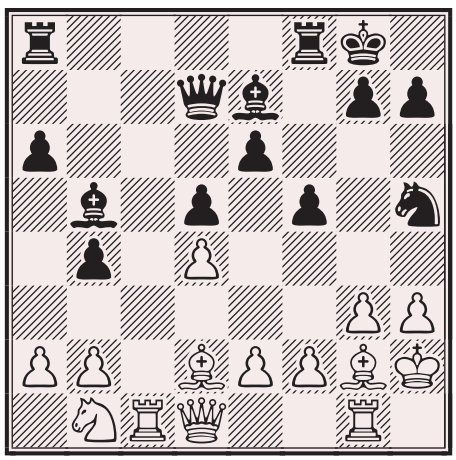
Fritz Saemisch - Aaron Nimzowitsch
Kopenhagen, 1923 Açılış kodu: E06

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.g3 ♗b7 5.♗g2 ♗e7 6.♘c3 0–0 7.0–0 d5

7...♘e4 iyi bir seçenekti. 8.♕c2 ♘×c3 9.♕×c3 [9.♘g5 yok çünkü, ...♘×e2+ 10.♕×e2 (10.♔h1 ♗×g2+ 11.♔×g2 ♗×g5 12.♕×e2 ♘c6–+)10...♗×g2 11.♔×g2 ♗×g5] 9...♗e4± ya da 9...c5±

8.♘e5 c6 9.c×d5 c×d5 10.♗f4

Diyagram

10...a6!

Bu hamle ...b5 sürüşünü hazırlıyor ve b8'deki atı c6 ve a5 yoluyla rakip sahaya yaklaştırmayı amaçlıyor.

11.♖c1 b5 12.♕b3 ♘c6 13.♘×c6

Beyaz, rakip atın c4 karesine olan yolculuğunu engelledi ama bu onun merkez kareye yerleşmiş atına mal oldu.

13...♗×c6 14.h3 ♕d7 15.♔h2 ♘h5 16.♗d2 f5 17.♕d1

Beyaz h5'teki ata açarak atak içeren e4 sürüşü ile rahatlamayı tehdit ediyor.

17...b4!

Bu hamle Beyazın yarattığı tehditten daha fazlasını istiyor. Şimdi Beyazın, atı tekrar oyuna dönmesi zor bir kareye çekilmek zorunda kalıyor. Unutulmamalıdır ki, oyunda bir tarafın olanakları ne kadar kısıtlanırsa diğerininki o kadar artar.

18.♘b1

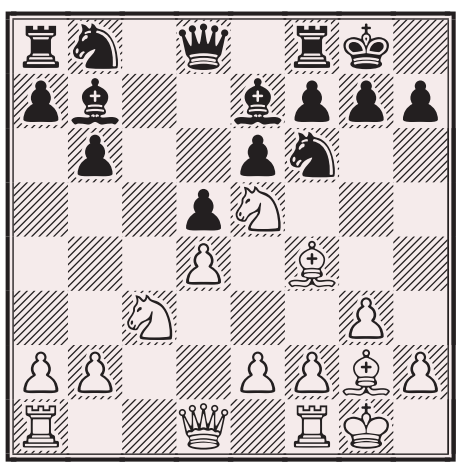
Hüzünle yuvaya dönüş.

18...♗b5

Yine açarak atağa engelleme ve aynı zamanda kısıtlama. Çünkü Beyaz e piyonunu hareket ettirdiğinde kalesi rakip file yem olacak. Bununla birlikte 18...♗a4 daha iyi bir seçenekti. Çünkü bu yolla ya siyah vezir açarak atak karesinden ayrılmaya zorlanacak ya da 19.b3 ♗b5∓ hamlelerinden sonra b4 piyonuna saldırı yolları kapanacak ve Beyazın sahasında daha çok zayıflık oluşacaktı.

19.♖g1

Diyagram

19...♗d6!!

Oyundaki en ince düşünülmüş hamlelerden biri.

20.e4

Kuşkusuz çekici bir hamle. Siyah ...♘f6 kaçarsa 21.e5 var. Diğer yolda ise ...g6 21. e×d5 e×d5? 22.♗×d5+ Beyaz kalite kazanır. Ancak Nimzowitsch'in farklı bir yanıtı var.

20...f×e4!

Bu hamleyi feda kabul etmek de olanaklı kuşkusuz. Ancak at iki piyona karşılık veriliyor. Yani tam da bir feda değil. Daha önemlisi ardından hemen zorunlu bir mat kombinezonu da gelmiyor.

21.♕×h5 ♖×f2

Siyah, ata karşılık iki piyonun yanında kalesini ikinci yataya indirdi.

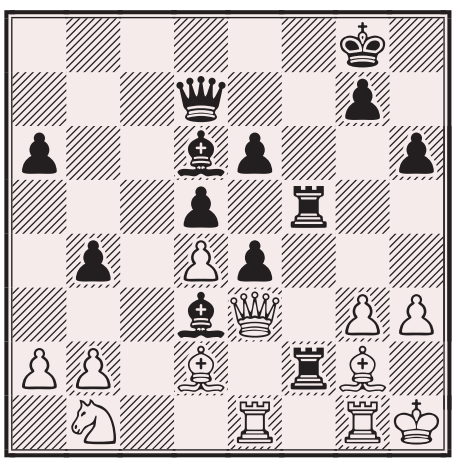
22.♕g5 ♖af8 23.♔h1

Beyaz g2 filini açmazdan kurtarıyor. Aksi takdirde Siyah ... ♖8f3 ve ardından ...♖×g3 oynayacaktı.

23...♖8f5 24.♕e3 ♗d3

Siyah ...♖e2 ile vezir düşürmeyi tehdit ediyor.

25.♖ce1 h6!!

Aslında bu hamle çift ünlemden fazlasını hakediyor. Çünkü Beyaz, hemen hemen bütün taşları oyundayken tam bir zugzwang konumunda kalıyor. Eğer Beyaz şimdi 26. ♗c1'i oynarsa 26... ♗×b1 ile alet kaybeder. Bunun yerine e'deki kaleyi oynarsa 26...♖e2 yüzünden veziri düşüyor. Eğer g'deki kaleyi oynarsa ♗×f1 var. 26 ♗f1 oynasa bu sefer 26....♖5f3 ile vezir kaybediyor. 26 ♔h2 oynasa yine 26 ♖5f3 ile vezir düşüyor. 26. g4 oynasa 26...♖5f3 27.♗×f3 ♖h2 mat. Bu durumda Siyaha terk etmek kalıyor.

0–1

Oyunla ilgili açılış teorisinden bazı devamyolları. Vezir Hint Savunması:

(E12)

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.♘c3 ♗b7 5.a3 d5 6.c×d5 ♘×d5 7.e3 ♗e7 8.♗b5+ c6 9.♗d3 ♘×c3 10.b×c3 c5 11.0–0 ♘c6 12.e4 ♖c8 13.♗e3 c×d4 14.c×d4 0–0 15.♕e2 ♘a5 16.♖fe1

16.♖fd1 ♖c3 17.a4 ♕a8 18.d5 ♘b3 19.♗d4 ♖×d3 20.♕×d3 ♘×a1 21.♗×a1 ♖d8 22.♘d4! ♕c8 23.♕g3 ♗f8 24.♗b2⩲ Galahov - Huzman, SSSR 1982

16...♔h8 17.h4 ♗×h4 18.♖ad1 ♗e7 19.d5 ♗c5∞

(E12)

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.♘c3 ♗b7 5.♗g5 h6

5...♗b4 6.♕b3 ♕e7 7.e3 c5 8.d×c5 b×c5 9.a3 ♗×c3+ 10.♕×c3 a5 11.♗d3 h6 12.♗h4 d6 13.♗c2 a4 14.0–0–0 ♘bd7 15.♘d2 ♖a6 16.f4 ♔d8! 17.♗e4 ♗×e4 18.♘×e4 ♔c7 19.♘×f6 g×f6 20.e4 ♖b8 21.e5 ♖b3 22.♕e1 ♔b8!?∞

5...♗e7 6.e3 (6.♕c2 c5 7.d×c5 b×c5 8.e3 d6 9.♗e2 0–0 10.0–0 ♘bd7 11.♖fd1 ♕b6 12.♖d2 ♖fd8 13.♖ad1 h6=) 6...♘e4 7.♘×e4 ♗×e4 8.♗×e7 ♕×e7 9.♗e2 0–0 10.0–0 c5 11.♘d2 ♗b7 12.♗f3 d6 13.♗×b7 ♕×b7=

6.♗h4 ♗e7 7.♕c2

7.e3 0–0 8.♗e2 c5 9.0–0 d6 10.d×c5 b×c5 11.♕c2 ♕b6 12.♖fd1 ♖d8 13.♖d2 ♘c6=

7...c5 8.d×c5 b×c5 9.e3 0–0 10.♗e2 d6 11.0–0 ♘bd7 12.♖fd1 ♕b6 13.♖d2 ♖fd8=

(E14)

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.e3 ♗b7 5.♗d3 ♗e7 6.♘c3 d5 7.0–0 0–0 8.c×d5 e×d5 9.b3 ♘bd7

9...c5 10.♗b2 ♘c6 11.♘e2 ♘b4 12.♗b1 ♘e4 13.a3 ♘a6 14.♘e5 ♘c7 15.f3 ♘f6 16.♘f4 ½–½ Gulko - Federowicz, USA (ch) 1993

10.♗b2 ♖e8

10...c5 11.♖c1 ♖e8 12.♖e1 ♗f8 13.♗f5 ♘e4 14.d×c5 ♘×c3 15.♗×c3 b×c5 16.♕d3± Atalık - Farago. Ljubljana 1997

11.♖c1 a6 12.♘e2 ♗d6 13.♘g3 g6 14.♕c2 ♖c8 15.♕e2 ♖a8 16.♖c2 ♘e4!?=

(E15)

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.g3 ♗a6 5.b3 ♗b4+ 6.♗d2 ♗e7 7.♗g2 c6 8.♗c3 d5 9.♘e5 ♘fd7

9...0–0 10.0–0 ♗b7 11.♘d2 ♘a6 12.e4 c5 13.e×d5 e×d5 14.♖e1 c×d4 15.♗×d4 ♘c5 16.♘g4 d×c4 17.♘×c4 ♗×g2 18.♔×g2 ♘×g4 19.♕×g4 ♗f6 20.♖ad1 h5! 21.♗×f6∟ h×g4 22.♗×d8 ♖a×d8± Kamsky - Karpov, Elista 1996;

9...♘e4 10.0–0 ♘×c3 11.♘×c3 0–0 12.♖e1 ♗b7 13.e4 d×c4 14.b×c4 ♕d6 15.♘f3 ♘d7 16.e5 ♕b4 17.♕d3±

10.♘×d7 ♘×d7 11.♘d2 0–0 12.0–0 ♖c8 13.e4 c5 14.e×d5 e×d5 15.d×c5 d×c4 16.c6

16.♘×c4 ♖×c5 17.♖e1 ♗×c4 18.b×c4 ♗f6 19.♖c1 ♗×c3 20.♖×c3 ♘f6 21.♖d3 ♕c7 22.♗d5=

16...c×b3 17.♖e1 b2 18.♗×b2 ♘c5 19.♘c4 ♗×c4 20.♕g4 ♗g5 21.♕×c4 ♘d3 22.♗e5

22.♗c3 ♘×e1 23.♖×e1 ♖e8 24.♖b1 ♖e6 25.h4 ♗f6 26.♗b4 ♕d4 27.♕c2 g6 28.♗f3 ♗e7 29.a3 ♗×b4 30.♖×b4 ♕a1+ 31.♔g2 ♕×a3∓

22...♘×e1 23.♖×e1 ♗f6 24.♗×f6 ♕×f6=

(E17)

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.g3 ♗b7 5.♗g2 ♗e7

5...♗b4+ 16 6.♗d2 ♗e7 7.♘c3 0–0 8.0–0 d5 9.c×d5 ♘×d5 10.♕c2 ♘d7 11.♖fd1 c5 12.d×c5 ♘×c5 13.♗f4 ♕c8 14.♘×d5 ♗×d5±

6.♘c3 0–0 7.♕c2

7.d5 ♗b4 8.0–0 ♘a6 9.♘h4 ♗×c3 10.b×c3 e5 11.e4 d6 12.f4 e×f4 13.♘f5 ♗c8 14.♗×f4 ♗×f5 15.e×f5 ♘c5∞

7...c5 8.d5 e×d5 9.♘g5 ♘a6 10.c×d5 ♘b4 11.♕d2 ♘f×d5 12.♘×d5 ♗×g5 13.♕×g5 ♕×g5 14.♗×g5 ♗×d5

Kaynaklar:
Bright Side of Chess, Irving Chernev.
Encyclopaedia of Chess Openings

Vladimir Nabokov'un Kahramanı, Savunmasını Arıyor

LUJİN SAVUNMASI

Mavikale'nin bu sayısında Vladimir Nabokov'un aynı adlı romanından perdeye yansıtılan bir filmi tanıtacağım: Lujin Savunması

Perde, karanlık bir tünelde ışığa doğru yol alan bir lokomotifin mekanik sesiyle açılır. Lokomotifin sürüklediği vagonlardan birinde oturan genç adam defterine heyecanla bir şeyler yazmaktadır. Satrançsever izleyici kısa sürede yazılanların satranç notasyonu olduğunu anlar. Genç adam bir açılış üstünde çalışmaktadır: **1.d4 f5 2.e4 f×e4 3.♘c3 ♘f6...** Adam, bir ara yazmayı bırakıp seyahatlerde kullanılan türden bir satranç takımını çıkarır, sıradan izleyici ise işte ancak o zaman filmin satrançla ilgili olduğunu kavramaya başlar. Trenin ulaşmak üzere olduğu istasyonda, etrafı siyah taşlarla çevrili beyaz bir vezir gibi, sakin ve kendinden emin duran, genç ve güzel bir kadın beklemektedir. Kadının gözleri bir ara istasyonun duvarında duran İtalyanca yazılmış bir afişe takılır: Bir satranç şampiyonasının ilanıdır bu. Tren istasyona yaklaşınca, dağınık satranç taşlarının telaşla yerlerine dizilip yeni bir oyuna hazırlanması gibi, üniformalı bando takımı toplanıp yerini alır. Trenle gelen önemli konuk için bir marş çalmaya başlar. Güzel kadın, trenden inen bir başka kadını, annesini karşılar. Anne bando takımının çıkardığı sesten rahatsız olmuştur: "Nedir bu yaygara?" Gerçekten kimdir bu, kendisi için tören düzenlenen ancak trenden bir türlü inmeyen önemli kişi? Karşılama komitesinin başkanı o dalgın genç adamı vagonun birinde hala çalışırken bulur: "Hoş geldiniz usta, hoş geldiniz!" Konukların ağırlandığı otelde de aynı ilgi sürecek, karşılama komitesinin başkanı "Gelen ilk yarışmacımız sizsiniz." derken duyduğu heyecanı gizleyemeyecektir.

Kısa süre sonra zamanın 1920'li yıllar olduğu, sakin bir Avrupa kentinde, doğanın içine yuvalanmış bu güzel otelde dünya satranç şampiyonasının yapılacağı anlaşılır. Adının Natalia olduğu anlaşılan genç kızın ve annesinin satrançla ilgileri yoktur, annenin kızı için varlıklı ve saygın bir eş arayışını saymazsak, onlar yalnızca eğlenmek için gelmişlerdir buraya.

Seyircinin bütün dikkati ilk gelen satranç ustasının üstünde yoğunlaşır. Ancak ilerleyen her sahnede, satranç ustası Aleksandr İvanoviç Lujin, satrançsever izleyicide giderek daha çok hayal kırıklığı yaratan bir rol çizer: Giysilerinin bulunduğu ortamla uyuşmayacak kadar özensiz seçilmiş oluşu, beceriksiz davranışları, akıcı konuşmaktan yoksun oluşu, yaşadığı dünyadan koptuğunu hissettiren dalgınlığı... Ancak bu özellikleri Natalia'nın ondan hoşlanmasını engellemez.

Bir gün yürüyüş sırasında Lujin cebinden kalemini ve camdan bir satranç taşını, beyaz bir şahı, düşürür. Natalia'nın bunları toplayıp Lujin'e vermesi ile tanışma ve ilk görüşte aşk başlamış olur.

Yönetmen sık sık geriye dönüşlerle Lujin'in geçmişini anlatır bize. Lujin varlıklı bir ailenin tek çocuğudur. Teyzesi ile arasında çok kuvvetli bir sevgi bağı kuruludur. Anne ve babası arasında sorunlar vardır, baba ile teyze arasındaki karşılıklı duygusal yakınlık aile içindeki sorunları daha da ağırlaştırmaktadır. Teyzesinin babasına hediye ettiği, taşları camdan olan görkemli bir satranç takımı Lujin'in hayatını değiştirecektir. Bu takımla teyzesinden satranç öğrenen Lujin, bu oyuna tutkuyla bağlanır. Hatta satranç oynamak için okuldan kaçmaya

Filmin Künyesi

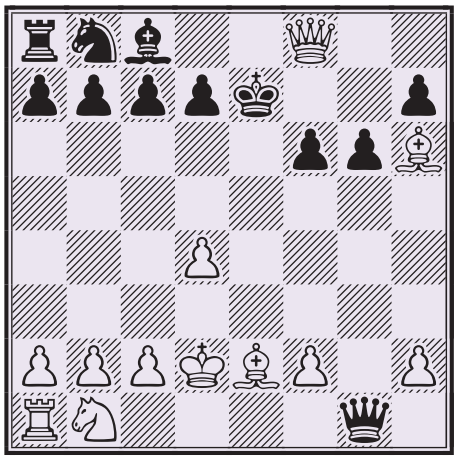
Türkçe adı	Lujin Savunması
Orijinal adı	The Luzhin Defence
Yönetmen	Marleen Gorris
Yapım yılı	2000
Yapımcı ülke	İngiltere, Fransa
Orijinal dil	İngilizce
Süresi	109 dakika
Oyuncular	John Turturro, Emily Watson, Geraldine James, Stuart Wilson, Fabio Sartor
IMDB Puanı	6.9

Genç Lujin (Alexander Hunting), teyzesinden (Orla Brady) satranç öğreniyor.

başlayacak, böyle günlerin birinde teyzesinin bir arkadaşı ile ilk ciddi maçını yapacaktır.

Teyzenin arkadaşı - Lujin

Siyah hamlededir.

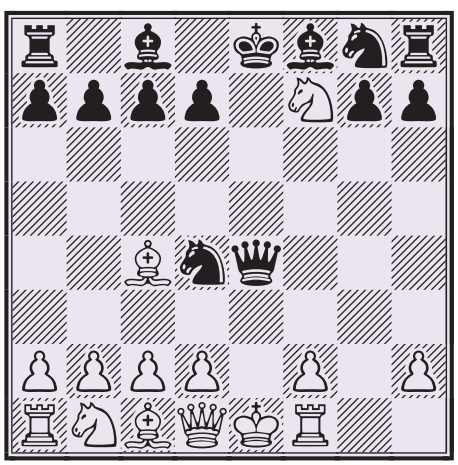
1...♔e6 2.♕g8+ ♔f5 3.♕d5# 1–0

Aldığı yenilgilerden ders alan Lujin'in, oyununu ilerletirken ders başarısını düşürmesi, ailesinin okula çağrılmasına neden olur. Babası, geleceğinden endişe etmeye başladığı Lujin'e faydası olacağını düşünerek satranç öğretmeye karar verecek, ancak onunla satranç oynamaya başladığında çok büyük bir şaşkınlığa uğrayacaktır:

Baba Lujin - Lujin

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗c4 ♘d4 4.♘×e5 ♕g5 5.♘×f7 ♕×g2 6.♖f1 ♕×e4+

(Diyagram)

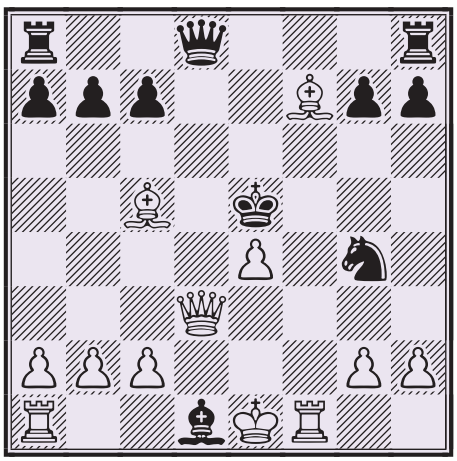

Beyaz hamlededir.

Genç Lujin, babası (Mark Tandy) ile satranç oynarken.

Lujin, babasına ♗e2 oynarsa ♘f3+ ile mat olacağını, ♕e2 oynarsa da vezirini kaybedeceğini söyler. Yenilgiyi kabullenen baba bir oyun daha oynamak istese de durum değişmeyecektir.

Lujin - Baba Lujin

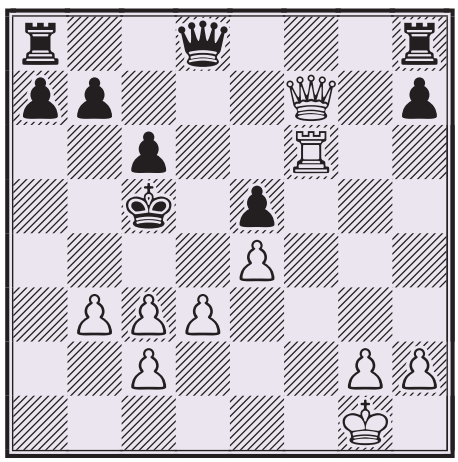

Beyaz hamlededir.

1.♖f5# 1–0

Lujin'in babası bu yenilgi ile öylesine çökmüştür ki onun bu haline katlanamayan Lujin o güzel satranç taşlarını, içinden birini, yıllar sonra Natalia ile tanışmasına vesile olan o beyaz şahı alarak, toprağa gömecektir. Bu başarılı genç oyuncu, kısa süre sonra, parlak şekilde mat ettiği, Valentinov adlı bir adamın dikkatini çekecektir.

Lujin - Leo Valentinov

Beyaz hamlededir.

1.♕×b7! ♕b6 2.♖×c6+! ♔b5+ 3.♖c5+!! ♔×c5 4.♕d5# 1–0

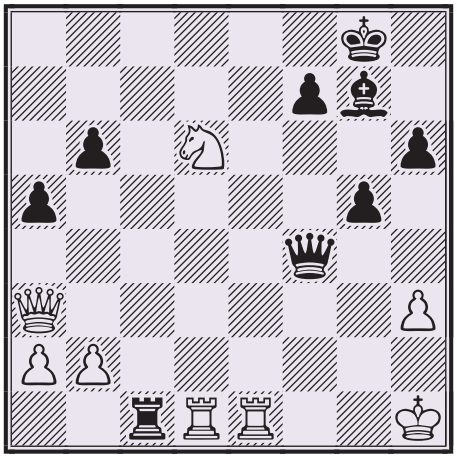
Genç yetenekten etkilenen Valentinov, Lujin'e başarılı bir satranç kariyeri oluşturmayı vaat eder. Bu dönemde eşini yeni kaybeden ancak teyzeye duyduğu ilgisi süren baba bu cazip teklifi hemen kabul edecektir. Bundan sonra geçen dönem içinde, Lujin, dünyanın en ünlü satranç ustalarından biri olacak, Valentinov da bu durumdan bir servet çıkartacaktır. Ancak zaman içinde, Lujin'in satrancında düşüş olduğu dönemler yaşanacak, Valentinov, yıllar sonra onu posası çıkartılmış bir meyve gibi bir kenara atacaktır. Yapayalnız kalan Lujin, sonunda kendini toparlayacak ve dünya şampiyonluğunun en kuvvetli adaylarından biri olarak karşımıza çıkacaktır. İşte Natalia ile karşılaştığı dönem tam bu zamana rastlar.

Natalia (Emily Watson) ve Lujin (John Turturro) tanışıyor.

Dünya şampiyonası iki gruba ayrılmış katılımcılar arasında yapılacak, her grubun birincisinin oynayacağı bir final maçı ile şampiyon belirlenecektir. Lujin'in en büyük rakibi diğer grubun favorisi İtalyan usta Turati'dir.

Bir zamanlar, artık işine yaramayacağını düşünerek, bir kenara attığı Lujin'in dünya şampiyonu olmasına katlanamayacağını anlayan Valentinov da otele gelmiş, Turati'ye Lujin hakkında önemli bilgiler vererek ve Lujin üstündeki olumsuz etkisini kullanarak onun turnuvayı kaybetmesi için çalışmaya başlamıştır. Bu arada Natalia, annesinin bütün itirazlarına karşın hayatını Lujin ile birleştirmeye karar vermiştir. Yaşadığı aşk Lujin'in oyununu da olumlu etkilemiş gibi görünmektedir. Valentinov'un olumsuz etkisine karşın, bir taraftan Turati'ye karşı bir savunma planı hazırlarken diğer taraftan da turnuvada karşısına çıkan rakiplerini ardı ardına devirmektedir.

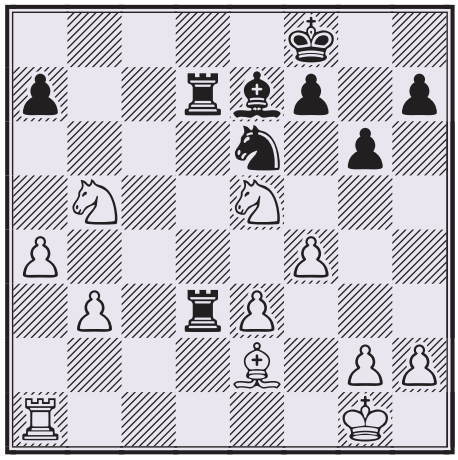
Lujin – Yarışmacı

1.♖e8+ ♗f8 2.♖×f8+ ♔×f8 3.♘f5+ ♔g8 4.♕f8+ ♔×f8 5. ♖d8# [Kuraldışı hamle!] **1–0**

Sonunda beklenen olur: Lujin ve Turati gruplarından liderlikle çıkıp final maçı oynamaya hak kazanırlar. Bir savunma üstünde çalışmaya devam eden Lujin, maça gecikmiş, ancak kendinden çok emin bir biçimde gelir. Nefes kesici bir maç başlar. Oyun sonunda her iki usta da zaman sıkışması içindedir.

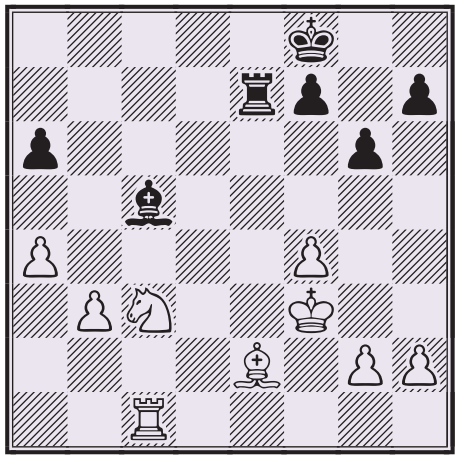
Turati - Lujin

Siyah hamledir.

1...♖d2 2.♘×d7+ ♖×d7 3.♔f2 ♗c5 4.♔f3 ♖e7 5.♖c1 a6 6.♘c3 ♘×f4! 7.e×f4?

(Diyagram)

Siyah hamledir.

Bu konumda Lujin'in bayrağı düşer! Neyse ki, maçın hakemi oyunun 43. hamlesinde olunduğunu söyler, kırk hamle geçildiği için oyuncuların artık ek süreleri vardır. Lujin, son hamlesini gizlice yazarak hakeme teslim eder: Oyun ertelenmiştir, ertesi gün kalın-

Lujin, final maçında bayrağının düşmek üzere olduğunu fark ediyor.

dığı yerden devam edecektir.

Bu zorlu oyun Lujin'i adeta tüketmiştir. Aklında oyunun olası varyantlarını düşünürken çok hatalı bir hamle yapar: Kapıda Valentinov tarafından ayarlanmış bir taksiye biner. Kafasında, yarıda bıraktığı oyundan başka, hiçbir şey yoktur. En sonunda kazancı bulmanın sarhoşluğuyla taksiden indiğinde tuzağa düşürüldüğünü, kentin dışında kuş uçmaz, kervan geçmez bir yere bırakıldığını anlar. Daha fazla dayanamaz ve kendinden geçer.

Lujin gözlerini hastanede açar. Doktoru, yakınlarına, Lujin'in alkol etkisinde olmadığını, sara nöbeti veya felç geçirmediğini ancak uzun süreli gerginliğe bağlı sinirsel bir çöküş içinde olduğunu açıklar. Lujin'in kesinlikle satranç oynamaması, onun yerine başka uğraşlar bulunması gerektiğini söyler. Natalia, sevgili Lujin'i için bu acı reçeteye uyacaktır.

Lujin'in satrancı bırakmasıyla şampiyona sonuçlanamadan kalmıştır. Turati ve Valentinov sonucun Turati lehine sonlandırılması gerektiğini ileri sürse de hakemlere göre durum son derece açıktır: Yeni bir dünya şampiyonu olmayacaktır. Valentinov, hakemleri, Lujin iyileşene dek şampiyonayı ertelemeye ikna eder. Kendisi de bu sırada bir yolunu bularak Lujin'in oyuna kaldığı yerden devam etmesini sağlamaya çalışacaktır çünkü Lujin'in bu konumda kaybedeceğinden kuşkusu yoktur. Dönemin satranç ustaları ise, yoğun çabalarına karşın, ertelenen konumda siyah ya da beyaz için kesin bir kazanç yolu bulamamışlardır.

Natalia, Lujin'i satrançsız bir yaşam sürmesi için ikna eder. Annesinin bütün karşı çıkışlarına rağmen evlenmekten de vazgeçmez. Kendini toparlayan ve taburcu olan Lujin, düğüne katılmak için kiliseye doğru yol alırken ortaya yine Valentinov çıkar ve onu maçı tamamlaması için zorlar: "Dünya şampiyonluğu Natalia için çok güzel bir düğün hediyesi olur!" Lujin, yaralanmayı göze alarak kendisini arabadan dışarı atar. Ancak bu son ruhsal travma ile artık dengesini bütünüyle yitirmiştir; otelin bahçesini elleriyle kazarak, çocukluğunda gömdüğü satranç taşlarını aramaya başlar, sonra oteldeki odasına çıkar, kapıyı kilitler ve pencereden atlar!

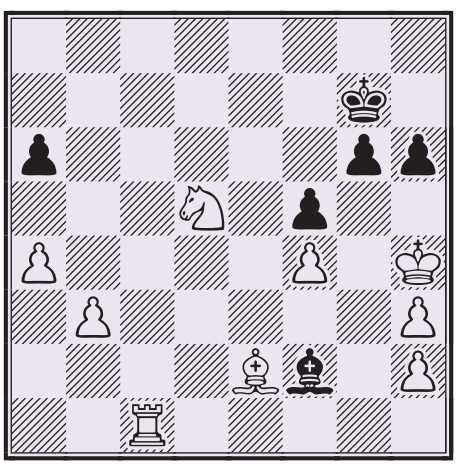

Natalia, Lujin'in kaldığı yerden oyuna devam ediyor.

Lujin'e mütevazı bir cenaze töreni yapılır. Natalia gözyaşları içinde ondan geriye kalan birkaç eşyayı toplarken, Lujin'in yarıda bıraktığı oyun ile ilgili notlarını bulur: Lujin Savunması!

Natalia, gerekli ayarlamalardan sonra Turati'nin karşısına geçer, Lujin'in notlarına dayanarak, oyunu kaldığı yerden devam ettirecektir. Oyunun ertelendiği pozisyon dizilir, hakemler Lujin'in gizli hamlesini okur ve tahtada oynarlar: **1...♖e3+!** Artık oyun, buradan devam edecektir.

2.♔g4 [2.♔f2 ♖×c3+ 3.♔e1 ♖×c1+ −+] **2...f5+ 3.♔g5 ♔g7 4.♘d5 ♖h3!! 5.g×h3 h6+ 6.♔h4 ♙f2#**

(Diyagram)

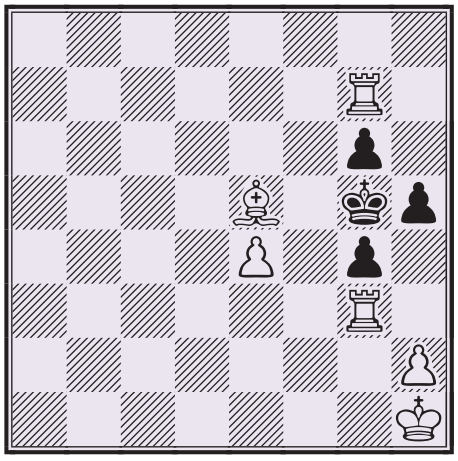

Şaşkınlık içindeki Turati, mat olan şahını devirir, Natalia'yı kutlar, hakemler çılgınca alkışlar. Turati "Muhteşem bir savunmaydı" der, "Dünya şampiyonundan inanılmaz bir kombinezon!" Natalia ise gökyüzüne gülümseyerek bakar, sanki Lujin oradan kendisini izlemektedir. Ve perde iner.

Vladimir Vladimiroviç Nabokov (1899-1977), Rusya'da aristokrat bir aile içinde doğan, Ekim Devriminden sonra Avrupa'ya, ardından da ABD'ye göç etmek zorunda kalan, dünya edebiyatında saygın bir yer edinmiş usta bir yazardır. Kendisi iyi bir satranç oyuncusu ve satranç problemi yazarı (diyagram) olarak tanınan Nabokov, Lujin Savunması romanını 1930'da Rusça olarak yazmıştır. Nabokov'un, Lujin Savunması'nı yazarken, yakın arkadaşı, Curt von Bardeleben'in yaşamından esinlendiği ileri sürülür. Lujin gibi, toplumla uyum sorunları olan ayrıksı bir kişiliğe sahip olan Bardeleben de 1924'de pencereden atlayarak yaşamına son vermiştir. Satrançseverler, Bardeleben'i, en çok, Steinitz ile oynadığı o ölümsüz oyunun 'kaybedeni' olarak hatırlamaktadır. Bu oyun, Yayın Kurulu Başkanımız Sayın Sabri Koçak tarafından dergimizin ilk sayısında 'Kalenin Dansı' başlığı altında incelenmişti. Orada *"Bu sinir bozucu kale yüzünden Bardeleben hiçbir şey söylemeden turnuva salonunu terk ediyor."* ifadesini anımsayınca "Terk ediyor ama oradan çıkıp nereye gidiyor?" sorusunun aklıma düştüğünü, endişe ile oyunun oynandığı tarihe baktığımı ve 1895 rakamını görünce de rahatladığımı itiraf etmeliyim.

Vladimir Nabokov, eşi ile satranç oynuyor.

Vladimir Nabokov, 1966

Beyaz oynar, 3 hamlede mat eder.

Çözüm: **1.h3**

1...♔h6 2.h4 g5 3.h×g5#

1...♔h4 2.♖×g6 g×h3 3.♗f6#

1...h4 2.♖h7 h×g3 3.h4#

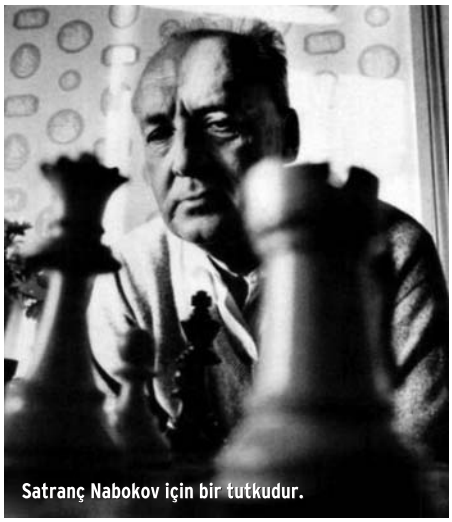
Lujin Savunması'nı okuyan satrançsever, hem satrancı iyi bilen, hem de edebi gücü dünya çapında olan Nabokov'un kaleminden damlamış, çok güzel satranç imgelerine rastlayacaktır. Yazar, romanında Turati ve Lujin arasındaki final maçını gerçekten de eşsiz güzellikte anlatır: "Başta her şey yumuşak yumuşak, pes perdeden kemanlar gibi gitti. Oyuncular pozisyonlarını ihtiyatla koruyorlar, şu ya da bu taşı oynatıyor ama bunu kibarca, en ufak bir tehdit belirtisi olmadan yapıyorlardı eğer ortada bir tehdit varsa bu tümüyle oyun gereğiydi daha çok rakibe orada karşıda bir korunak kurmasının yararına olacağının ipuçlarını vermek gibiydi, ve rakip, sanki bütün bunlar önemsiz bir şakaymış gibi gülümsüyor, o noktayı sağlama alıyor ve kendisi de bir parça ilerliyordu. Sonra hiçbir uyarı olmaksızın, ince bir akor tınladı. Bu Turati'nin güçlerinden birinin bir çaprazı tutmasıydı. Fakat bununla birlikte, Lujin'in tarafında da tatlı tatlı bir melodi başladı. Bir an gizemli olasılıklar titreşti, sonra her şey yine sessizliğe gömüldü. Turati geri çekildi, içe döndü. Ve bir kez daha iki rakip de ilerlemeye hiç niyetleri yokmuş gibi, kendi karelerine çekidüzen vermekle uğraştılar besleyerek, kaydırarak, yerlerini yurtlarını tanzim ederek- ve sonra başka bir alevlenme oldu, sesler hızla birleşti; iki küçük güç çarpıştı ve ikisi de yok olup gitti: parmakların bir anlık ustaca bir hareketi ve Lujin artık cisimsiz bir güç değil de sadece ağır, sarı bir Piyon olan taşı yerinden alıp yanına, masanın üstüne koydu; Turati'nin parmakları havada çakıp söndü ve deminkine karşılık hareketsiz, siyah bir Piyon da başının üstünde bir şule ile masanın üzerine indirildi. Böyle birdenbire tahtaya dönüşen iki satranç biriminden kurtulunca oyuncular rahatlar gibi oldular ve anlık parlamayı unuttular: fakat, satranç tahtasının o bölümündeki titreşim henüz pek durulmamıştı, bir şeyler biçimlenmek üzereydi... Ama bu sesler arzulanan ilişkinin kurulmasında başarılı olamadılar bir yerlerde, daha başka, derin, karanlık bir nota çalıyordu ve her iki oyuncu da hala titreşmekte olan kareyi bırakıp tahtanın başka bir yeriyle ilgilenmeye başladılar. Ama burada da her şey aniden bitiverdi. Tahtadaki en kuvvetli unsurlar birbirlerine birkaç defa borazan sesleriyle seslendiler, yine bir değiş tokuş oldu, ve yine iki satranç gücü oymalı, parlak vernikli hiçlere dönüştüler. Sonra uzun, upuzun bir düşünme molası oldu, Lujin bu sürede tahtadaki bir noktadan çoğaltarak arka arkaya bir düzine hayali oyun kaybetti, sonra parmakları büyüleyici, gevrek, billur gibi bir kombinasyon buldu – bu kombinasyon Turati'nin ilk karşılığında hafif bir çınlamayla çözülüp gitti. Ama Turati bundan sonra bir şey yapmayı başaramadı ve zaman kazanmak için oynarken (satranç evreninde zaman acımasızdır) iki rakip de aynı hamleleri tekrarladılar, tehdit ve savunma, tehdit ve savunma – ama bu arada her ikisi de, bu mekanik hareketlerle hiçbir ortak yanı olmayan en şeytani numarayı düşünüp duruyorlardı. Turati sonunda kombinasyona karar verdi bir anda tahtayı müzikal bir fırtına sardı ve Lujin, fırtınanın içinde inatla, kendi sırası geldiğinde gök gürültülü bir armoniye dönüştürmek için gereken minicik, berrak noktayı aradı. Şimdi tahtadaki her şey canlanmış nefes alıp veriyordu, her şey tek bir fikirde yoğunlaşmış, daha sıkı, sımsıkı sarılmıştı; iki taşın yok olması durumu bir an için havayı rahatlattı ama sonra yine - *agitato*. Lujin'in düşünceleri ,vecd dolu ve korkunç labirentlerde geziniyor, arada bir orada onunla aynı şeyi arayan Turati'nin düşünceleriyle karşılaşıyordu. İkisi de beyazlarla bu planı daha ileri götürmenin kısmet olmayacağını, Turati'nin ritmini kaybetmek üzere olduğunu anlamışlardı. Turati alelacele bir değiş tokuş önerdi ve tahtadaki güçler bir kez daha azaldı. Yeni olasılıklar belirdi ama hala kimse hangi tarafın avantajlı olduğunu kestiremezdi. Lujin, içinde attığı her adımın ürkütücü yankılar yarattığı bir çeşitlemeler labirentini iyice gözden geçirmesini gerektiren bir saldırı hazırlarken uzun uzun düşüncelere daldı: görünüşe bakılırsa, son bir gayret göstermeye ihtiyacı vardı, böylece zafere giden gizli hamleyi bulacaktı... katlanılmaz korkunçlukta bir şey görmüştü, satrancın uçurumvari derinliklerinin tüm dehşetini. Satranç tahtasına baktı ve beyni o ana kadar görülmemiş bir bezginlikle şevkini kaybetti. Ama satranç taşları aman dinlemez; onu sımsıkı tutup içlerine çektiler. Bunda dehşet dolu bir yan vardı ama aynı

zamanda tek ahenkte buydu, zira dünyada satrançtan başka ne vardı ki?"

Marleen Gorris, 'Antonia'nın Yazgısı' (Antonia, 1995) filmi ile En İyi Yabancı Film Oscar'ını Hollanda için kazanmakla kalmamış, aynı zamanda benim gönlüme de taht kurmuş önemli bir kadın yönetmendir. Lujin'in çocukluğunu ve gençliğini, Nabokov'un romanına büyük ölçüde sadık kalarak, ustaca geri dönüşlerle örerek izleyiciye anlatmayı başarmıştır. Filmin sonuna eklediği, romanda bulunmayan, sahne sinema seyircisi açısından oldukça doyurucudur. Gorris, erkeklerin daha egemen olduğu satranç dünyasında, Natalia'ya verdiği akıllı, güçlü ve kendi yolunu çizen kadın rolüyle feminist söylemini Antonia'nın Yazgısı'nda kaldığı yerden sürdürüyor.

'Dalgaları Aşmak' (Breaking the Waves, 1996) ve 'Angela'nın Külleri' (Angela's Ashes, 1999) filmlerindeki oyunculuğuyla beni büyüleyen Emily Watson, Lujin Savunması'nda da oldukça başarılı. 'Barton Fink' (Barton Fink, 1991) filmindeki rolüyle aklımızda yer eden, Coen kardeşlerin kült oyuncusu John Turturro, o tedirgin, şaşkın ve kolayca etki altına alınabilir yüz ifadesiyle sanki Lujin rolü için yaratılmış izlenimi veriyor. Turturro'nun oyunculuğu özellikle gerilimli satranç maçı sahnelerinde doruğa çıkıyor.

Filmin bu kadar olumlu yönlerine karşılık eleştirilebilecek noktaları da bulunuyor. Lujin'in sahip olduğu ilk satranç takımı büyüleyici bir güzelliğe sahip olmasına karşın, özellikle satrançsever izleyicinin tahtadaki konumu ilk bakışta anlamasını oldukça zorlaştırıyor. Yönetmenin bazı oyunları, filme ivme katma çabasıyla, fazla hızlı çekmiş olması da tahtada oluşan konumun algılanmasını zorlaştırıyor. Bazı önemli sahnelerde tahtanın önemli bir kısmı kameranın görüş alanı dışında kalıyor. Bütün bu olumsuzlukların, filmdeki oyunların diyagram ve notasyonlarının saptanmasını zorlaştırdığını, bu nedenle, okuyucuya ulaştırdığım verilerde küçük bir hata payı olabileceğini belirtmek isterim. Daha önce tanıttığım önemli

Satranç Nabokov için bir tutkudur.

satranç filmlerinde olduğu gibi, bu filmin yazılarından da bir satranç danışmanı olduğunu anlıyoruz: John Speelman. Kısa bir araştırmanın ardından, adının yazımında bir harf hatası olduğunu ve bazı kaynaklarda "Jon Speelman" olarak da geçen Jonathan Speelman'dan bahsedildiğini keşfediyorum. Speelman, bir dönem FIDE dünya sıralamasında dördüncülüğe kadar yükselmiş, kuvvetli bir büyükusta. Ondan, bu güzel film için hatasız satranç konumları bekleme hakkına sahip olduğumu düşünsem de ne yazık ki öyle olmuyor. Lujin'in babasıyla oynadığı iki oyun oldukça ilkel düzeyde kalıyor. Lujin'in, final maçından hemen önce, şampiyonada oynadığı son konum, geçen sayımızda söz ettiğim, 'Yüz Yüze' (Knight Moves, 1992) filminde kullanılan konuma çok benzer olmasına karşın, satranç danışmanı burada çok büyük bir hata yapıyor; açmazdaki kaleyle şah çekip mat ediyor. Diğer taraftan yarıda kalan oyunda, her ne kadar ♖h3!! hamlesinin bulunması zor olsa da, o denli uzun zaman içinde satrançseverlerin kazancı bulması ve Turati'nin, Lujin'i maça devam etmeye zorlamak yerine oyunu terk etmesi beklenirdi. Filmi izlerken, satrançsever izleyicinin aklına takılması gereken bir başka soru da halihazırdaki dünya şampiyonunun kim olduğudur. Şampiyona sırasında ne Lujin, ne Turati, ne de bir başkası bu unvanı taşıyor görünmektedir. Acaba şampiyon tahtında ölmüş, tacını elinden kimse alamadan mı göçmüştür bu dünyadan?

Nabokov'un satrançla bu kadar iç içe olmasına karşın, okuyucu ve/veya izleyici Lujin Savunması romanında ve filminde hafif bir hayal kırıklığı yaşar. Romanın ve aynı adı taşıyan filmin başlığından, bir satranç ustasının, çağdaşı olan bir rakibinin en iyi oynadığı açılışına karşı, güçlü bir savunma geliştirme çabasına girdiği çıkarımı yapılır. Marshall'ın 1909'da kaybettiği maçtan sonra, İspanyol Açılışına karşı Capablanca için hazırladığı ve 1918'e kadar sabırla beklettiği ünlü "Marshall Atak" benzeri bir kurgu, satrançsever okurun beklentisini yeterince karşılayabilirdi. Oyunun sonunda bile Lujin'den bir "savunma" beklentisi içine girmek satrançsever izleyici için göz tırmalayıcı hale gelmektedir.

Son sözümüz de 'Tehlikeli Hamleler' ve 'Yüz Yüze'den sonra 'Lujin Savunması' filminde de karşımıza çıkan ve kendilerine başvuran her hastaya satranç oynamayı yasaklayan doktorlara olsun. Bugüne dek sinema, edebiyat, satranç ve tıp dünyası içinde uzun zaman geçirmiş ve saçlarını bu atmosferde ağartmaya başlamış biri olarak söylemeliyim ki tıp eğitiminde böyle bir bilgi öğretilmemektedir. Satranç hekimler arasında öteden beri sevilen, oynanan ve oynanması önerilen bir oyundur. Bardeleben ve Lujin gibi oyunu bırakıp gidenler de çıkacaktır elbette. Elimizden ne gelir ki, onları Bülent Ecevit'in o güzel 'Şah' şiirinin dizeleri ile uğurlamaktan başka? "Bırakıp ardında akları, karaları; \ Yürüdü gitti özgür, \ Yürüdü gitti bir başına..."

Kaynaklar

1- http://www.imdb.com/title/tt0211492/ (Erişim tarihi: 25.07.2011)

2- Chess in the Movies, Bob Basalla, Thinkers' Press Wonderworks, 2005.

3- Lujin Savunması, Vladimir Nabokov (Türkçesi, Rana Tekcan), İletişim Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 2008.

4- Unutulmaz Oyunlar: Kalenin Dansı, Sabri Koçak, Mavikale, 2009.

İş Bankası Liginden
Analizli maçlar

Mavikale okuyucuları için, bu sayıdan itibaren İş Bankası Satranç Liginde 2011 sezonunda oynadığım maçlarımı analiz edeceğim

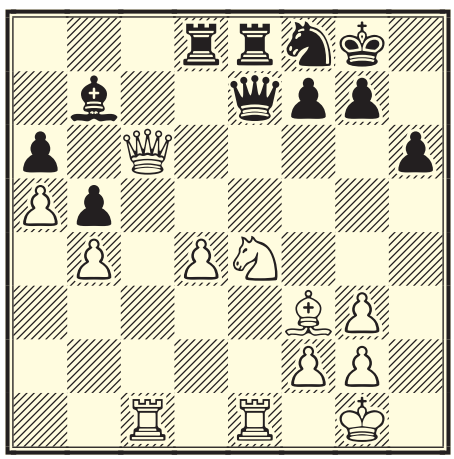
(1) Çıtak,S (2356) - Guliev,L (2459) [E32] Türkiye İş Bankası Satranç Ligi - Konya (3), 30.06.2011

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.♕c2 0–0 5.a3 ♗×c3+ 6.♕×c3 b6 7.♗g5 ♗b7 8.e3 d6 9.♘e2 ♘e2–♕d3–♘c3 fikri bu varyantın en popüler fikirlerinden biridir. Bu varyantı GM Bareev ve o an salonda oynamakta olan GM Gurevich sıkça tercih etmektedirler. **9...♘bd7 10.♕d3 d5?!**

IM Logman ana varyanta farklı bir hamle sırası ile girmek istiyor ya da beni kandırmak istiyor. Ya da ana varyantı bilmiyor. Maç esnasında bunu anlayamadım! [10...♗a6 11.♘c3 d5 12.♕d1 ♗×c4 13.♗×c4 d×c4 14.♕a4 h6 15.♗h4 c5 16.♕×c4 c×d4 17.♕×d4 ♘c5 18.♗×f6 ♕×f6 19.♕×f6 g×f6 20.0-0-0 1/2-1/2 Ivanchuk,V (2710) - Kasparov,G (2830) / Rethymnon 2003 / CBM 098 (42)] **11.c×d5!** [11.♘c3 d×c4 12.♕×c4 c5 13.♖d1 ♕e7 14.d×c5 ♖ac8∓ Ana varyanttan farklı olarak fillerin varlığı Beyaza büyük problemler oluşturuyor. g2 karesinin baskı altında olması Beyazın gelişimini tamamlamasına izin vermiyor!] **...e×d5 12.♘c3 ♖e8 13.♗e2 h6 14.♗h4 ♘f8 15.0–0 ♘g6 16.♗g3 c6 17.b4!** Tahtada Karlsbad yapısı oluştu ancak klasik Karlsbad konumlarından farklı diyebiliriz. Beyazın fil çifti var. ♗b7 garip duruyor. Bu durumlarda minorite atak standart fikir. **17...b5** [17...a5 18.b5 c5 (18...c×b5 19.♘×b5 ♗a6 20.♖fc1 ♘e4 21.a4 ♖c8 22.♗g4!) 19.d×c5 b×c5 20.♖fd1 ♖c8 21.♖ac1±] **18.a4 a6 19.a5 ♘e4 20.♖ac1 ♘×g3 21.h×g3 ♕g5 22.e4?!**

Beyaz konumu açıyor. Ancak bu hamle yeni taktik olanaklara izin veriyor.**22...d×e4?** [22...♕e7! 23.♗f3 (23.e5 ♕×b4 24.f4 ♕×a5 25.f5 ♘×e5 26.d×e5 ♕b6+ 27.♔h2 ♖×e5 ilginç bir alternatif!) 23...♕×b4 24.e×d5 c5 25.d×c5 ♘e5 26.♕f5 ♕×c5] **23.♘×e4 ♕e7 24.♗f3 ♖ad8 25.♕c3! ♗c8 26.♖fe1±** Siyahın 22. ... de4 ile başlayan yanlış tercihi, Beyazın taşlarını ideal karelere yerleştirmesiyle bu konuma sebep verdi. **26...♘f8 27.♕×c6 ♗b7**

(Diyagram)

Oyunun bu aşamasında derin düşüncelere daldım. Neredeyse 40 dakika düşünmeme rağmen hayal ettiğim varyanta giremedim. Daha sonra GM Dragan Solak ve GM Barış Esen ile yaptığım analizlerde aynı fikri iki farklı yerde uygulayarak kazanabileceğimi gördüm. Varyantlar söyle: **28.♕b6** Kazancı kaçırmıyor. [28.♕×b7! ♕×b7 29.♘f6+ g×f6 30.♗×b7 ♖×e1+ 31.♖×e1 ♖×d4 32.♗×a6 ♖×b4 33.♖a1 ♖a4 34.♖×a4 b×a4 35.♗c4 ♘d7 36.a6 ♘b6 37.a7 ♔f8 38.g4 ♔e7 39.♔h2 ♔d6 40.♗×f7 ♔c7 41.♔g3 ♔b7 42.♔h4 ♔×a7 43.♔h5+–] **28...♘e6 29.♘c5?** Bu hamle üstünlüğü devam ettirse de forse kazancı kaçırdığı için '?' hak ediyor! [29.♕×b7! ♕×b7 30.♘f6+ g×f6 31.♗×b7 ♖×d4 (31...♘×d4 32.♖×e8+ ♖×e8 33.♖c8+–) 32.♗×a6 ♖×b4 33.♗b7 ♖a4 34.a6 ♔f8 35.♖a1 ♘c7 36.♖ec1+–] **29...♗×f3 30.♘×e6 ♖d6 31.♕c5 ♗b7!** Siyah en iyi şansını deniyor! **32.♘f4?** [32.♘c7 ♕×e1+ 33.♖×e1 ♖×e1+ 34.♔h2 ♖c6 35.♕a7 ♗c8 36.d5 ♖cc1 37.g4 ♗×g4 38.♔g3 h5 39.d6±] **32...♕×e1+ 33.♖×e1 ♖×e1+ 34.♔h2 ♖d7 35.♘d3 ♖e4?** Zaman darlığı her iki tarafa da zor anlar yaşatıyor! 40. hamleyi yapana kadar bu böyle devam edecek! [35...♖e8 36.♘e5 ♖de7 37.♕b6 ♗c8 38.♘c6 ♖d7 ve Siyah bu konumu savunabilir!] **36.f3?** [36.♘e5 ♖d×d4 37.♕a7 f6 38.f3!! ♖×e5 39.♕×d4 ♔f7 her şeye rağmen beraberlik şansları var!] **36... ♖e8?** [36...♖e×d4 37.♘e5 ♖7d6 38.♕c7 f6 39.♕f7+ ♔h7 40.♕g6+ ♔g8 41.♕f7+=] **37.♘e5 ♖dd8 38.♘c6??** Korkunç bir hata! Turnuvadaki en kötü hamlelerimden biri! Zaman darlığı ile dahi açıklanamayacak kadar kötü bir hamle. [38.♕a7 ♗d5 39.♕×a6 f6 40.♘g6 ♗f7 41.♘f4 ♖×d4 42.♕×b5+–] **38...♗×c6 39.♕×c6 ♖e6** Artık Siyah rahat. İki kale vezirden daha kuvvetli! **40.♕c5 ♖ed6 41.♕a7 ♖8d7 42.♕a8+ ♔h7 43.d5 ♖f6 44.g4 ♖dd6 45.♔g3 g5 46.♔f2 ♔g7 ½-½**

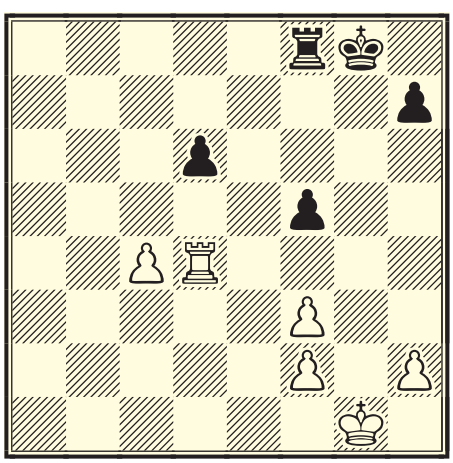
(2) Çıtak,S (2356) - Bayram,Y (2268) [E97], Türkiye İş Bankası Satranç Ligi - Konya (5), 02.07.2011

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 ♗g7 4.e4 0–0 5.♘f3 d6 6.♗e2 e5 7.0–0 ♘c6 8.d5 ♘e7 9.♘d2 a5 10.a3 ♗d7 Bu konumda en çok oynanan hamle ♖b1 Yakup Bayram buraya kadar oldukça hızlı oynuyordu, belli ki ♖b1'e a4'le devam eden ana varyantı çalışmıştı. Tam bu esnada aklıma eskiden de denediğim (ve başarısız olduğum!) bir fikir geldi. **11.♖a2** [11.♖b1 a4 12.b4 a×b3 13.♘×b3 b6 Ana varyanta a4-a5 sürmek için ♖a1'e dönmek zo-

runda! 14.♖a1] **11...a4?** Küçük tuzağım işe yaradı. ♖b1'e a4'e sürülüyor da ♖a2'ye neden sürülmesin? Simdi beyaz kale a hattında kaldığı için net bir tempo kazanıyor! [11...♘e8 12.b4 a×b4 13.a×b4 ♖×a2 14.♘×a2 f5 15.c5 ♘f6 16.f3∞ 1-0 Çıtak,S-Villa,R/İstanbul, 2005] **12.b4 a×b3 13.♘×b3 b6 14.a4 ♘e8 15.a5**

Belki de bu hamle yerine önce 1-2 tane hazırlık hamlesi yapılabilirdi. [15.♗e3 f5 16.f3 f4 17.♗f2 g5 18.a5] **15...b×a5 16.♖×a5 ♖×a5 17.♘×a5 c6!** Siyahın en iyi sansı. Klasik kapalı Şah - Hint pozisyonlarında her iki taraf da piyon sürerek oynadıkları kanatta hat açmaya çalışır. Bu oyunda açılışta elde ettiğim bir tempo ile yarışa çok önde başladım. Siyah ise bu durumda kendi oyununu kurmak yerine zayıf olduğu kanattan savunma yapmaya çalışıyor! [17...f5 18.c5! f×e4 19.c6 ♗f5 20.g4 ♕a8 21.♘c4 ♗c8 22.♘×e4] **18.d×c6 ♗×c6 19.♘×c6 ♘×c6 20.♘b5!** Hem d6'ya baskı yapıyor hem de d4'ü kontrol ediyor. Oyunun bu aşamasında Siyahın tek fikri d4'e sağlam bir at yerleştirmek. Beyaz da haliyle bunu engellemek istiyor! **20...♘d4 21.♗e3 ♕b6 22.♕d2** [22.♕d3? ♘c7 23.♖d1 ♘ce6 24.♗g4 ♘c5 25.♕b1 ♖b8∓] **22...♘c7 23.♖d1 ♘ce6** Siyah amacına ulaştı. Beyazın ufak bir üstünlüğü var. **24.♗g4 f5** [24...♖c8 25.♗×e6 f×e6 26.♘×d4 e×d4 27.♗×d4 ♕×d4 28.♕×d4 ♗×d4 29.♖×d4 d5 30.e×d5 e×d5 31.♖×d5 ♖×c4±] **25.e×f5 g×f5 26.♗f3!?** [26.♗h3 ♕c6! 27.♕d3 d5 28.♘×d4 e×d4 29.c×d5 ♕×d5] **26...♘×f3+ 27.g×f3 ♘d4** [27...♕c6 28.♕d5 ♕×d5 29.c×d5 ♘d4 30.♗×d4 e×d4 31.♘×d6] **28.♘×d4 e×d4 29.♗×d4 ♗×d4 30.♕×d4 ♕×d4 31.♖×d4**

(Diyagram)

Sis dağıldı. Beyazın baskısı fazla bir sonuç vermedi. Her şeye rağmen Beyazın daha aktif bir kalesi ve fazla piyonu var! Konumu berabere yapmanın birden çok yolu var. Yakup Bayram muhtemelen en uzun ve zor olanını seçti! **31...♖f6 32.♔f1 ♔f7 33.♖d5 ♖h6 34.♖×f5+ ♔e6 35.♖f4 ♖×h2 36.♔g1 ♖h6 37.♔g2 ♖g6+ 38.♖g4 ♖h6 39.♔g3 ♖h1 40.♔f4 ♖c1 41.♔g5 ♖c2 42.♖e4+ ♔f7 43.♖h4 ♔g7 44.♖d4 ♔f7 45.f4 ♔e7 46.f5 ♖×f2 47.♖h4 ♖g2+ 48.♔f4 ♖c2!** Siyah kaleyi aktif tutuyor. Diğer seçenek iyi değildi. [48...♖g7 49.♖h6 ♖f7 50.♖e6+ ♔d7 51.♔g5] **49.♖×h7+ ♔f6 50.♖h6+ ♔f7 51.♖×d6 ♖×c4+ 52.♔g5 ♖c7 53.♖h6 ♔g7 54.f6+ ♔g8 55.♔g6 ♖g7+ 56.♔f5 ♖a7 57.♖h4 ♖a1 58.♖e4 ♔f7 59.♖e7+ ♔f8 60.♖e5 ♔f7 61.♖e7+ ♔f8 62.♖b7 ♖f1+ ½-½**

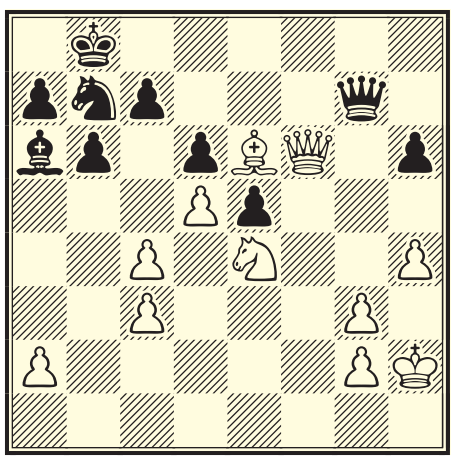
(3) Genç,C.S (2213) - Çıtak,S (2356) [E13] Türkiye İş Bankası Satranç Ligi - Konya (6), 02.07.2011

1.d4 ♘f6 2.♘f3 e6 3.c4 b6 4.♘c3 ♗b7 5.♕c2 ♗b4 6.♗g5 h6 7.♗h4 g5 8.♗g3 ♘e4 9.e3 ♗×c3+ 10.b×c3 d6 11.♗d3 f5 Beyazlarla oynadığım favori varyantlarımdan biri! Bu konumda Beyaz 12. d5 ile devam ediyor. Bu varyantla ilgili en meşhur maçlardan biri ben doğduğumda oynanmış! Kasparov-Timman Hilversum 1985 **12.h4!?**

Çok ilginç bir fikir. Az rastlanan bir devamyolu. Oyun esnasında bu hamlenin bir hata olduğunu düşünmüştüm ancak Siyahın çok dikkatli olması gerekiyor! [12.d5 ♘c5 13.h4 g4 14.♘d4 ♕f6 15.0-0 ♘×d3 16.♕×d3 e5 17.♘×f5 ♗c8 18.♘d4 e×d4 19.c×d4 ♕f5 20.e4 ♕g6 21.♕c3 0-0 22.♖fe1 ♘d7 23.e5 ♗b7 24.♖e3 b5 25.♕a5 ♘b6 26.♕×b5 ♕c2 27.e×d6 c×d6 28.♖e7 ♖f7 29.♖×f7 ♔×f7 30.c5 ♕c4 31.♕b1 ♕×d5 32.♕h7+ ♔f6 33.♕×h6+ ♔f7 34.♕f4+ ♔g8 35.♕×g4+ ♔h7 36.♗f4 ♗c8 37.♕g3 d×c5 38.♖e1 ♕f7 39.♕g5 ♘d5 40.♕h6+ ♔g8 41.♖e5 1-0 Kasparov,G-Timman,J/Hilversum 1985/] **12...g4 13.♘d2 ♘×g3?!** [13...♘×d2! 14.♔×d2 (14.♕×d2 ♗×g2 15.♖g1 ♗f3) 14...♗×g2 15.♖h2 (15.♖hg1 ♗f3 16.e4 f4 17.♗×f4 ♕×h4 18.♕a4+ ♘d7 19.♗g3 ♕g5+ 20.♔c2 e5∓) 15...♗f3 16.e4 f4! 17.♗×f4 ♘c6 18.♕a4 ♕d7 19.♗e3 0-0-0∞] **14.f×g3 ♕e7?** Bilmediğim bir hamle ile karsılaşınca taşlarımı doğru dizemiyorum. [14...♗×g2 15.♖g1 (15.♖h2 ♗b7 16.e4 f4 17.g×f4 ♕f6 18.f5 ♘d7) 15...♗b7 16.0--0 (16.e4 f4) 16...♘d7 17.e4 f4∞] **15.e4! ♘c6** Taşları yanlış dizmeye devam! [15...♘d7 16.0-0-0 f×e4 17.♗×e4 0-0-0 18.♗×b7+ ♔×b7 19.♕e4+ ♔b8 (19...d5! 20.♕×g4 ♘f6 21.♕g6 ♖hg8 22.♕d3 e5!) 20.♕×g4 ♖hg8 Çekindiğim varyant buydu, oysa Siyahın oyunu iyi!] **16.0-0 f×e4 17.♗×e4 0-0-0 18.♗g6!**

Çok güzel bir fikir, Beyaz g4 piyonuna saldıracak! **18...♖df8 19.♗h5 ♘d8 20.♖×f8 ♖×f8 21.♖f1** [21.♕g6 ♖f6 22.♕×g4 ♕h7 23.♖f1 ♖×f1+ 24.♘×f1 ♕c2] **21...♖g8 22.♔h2** Bu bekleme hamlesinden sonra Siyahın yapabileceği fazla bir şey yok. **22...e5 23.d5 ♔b8 24.♘e4 ♗c8 25.♕e2 ♖f8 26.♖×f8 ♕×f8 27.♗×g4 ♗a6** Açılışta yapılan hatalardan sonra kötü konumda karşı oyun bulma çabası! **28.♗d7?! ♕f7 29.♗g4** [29.♗h3 ♕×d5] **29...♘b7 30.♗e6 ♕f8 31.♕f3 ♕g7** [31...♕×f3 32.g×f3 ♗×c4 33.g4 ♘d8 34.♗g8 c6 35.g5 h×g5 36.h5 ♗×d5 37.♗×d5 c×d5 38.♘×g5+-] **32.♕f6!**

(Diyagram)

Beyaz oluşacak finali doğru değerlendiriyor. Uzak geçer ihtimali ve siyah tasların bu geçerden çok uzakta kalması vezir değişimini piyon kaybına rağmen mümkün hale getiriyor. **32...♕×f6 33.♘×f6 ♗×c4 34.g4** [34.a3 ♘c5 35.♗f5 e4 36.♘×e4 ♗×d5 37.♘×c5 d×c5 38.g4±] **34...♘d8 35.♗g8 ♗×a2 36.g5 h×g5 37.h5 ♗b1 38.h6 c6** Konum kayıp ancak iyi savunarak rakibimin işini zorlaştırabilirdim. [38...a5 39.h7 ♗×h7 40.♗×h7 c×d5 41.♘×d5 ♔b7?] [41...♘e6 42.♔g3 ♔b7 43.♗g8 ♘f4±] **42. ♗g8!** Fil bu çaprazdan tüm aksiyonu kontrol ediyor! Oyunun gerisi yorum gerektirmiyor! **42...b5 43.♔g3 a5 44.♔g4 ♘c6 45.♔×g5 b4 46.c×b4 a×b4 47.♔f6 b3 48.♘c3 ♘d4 49.g4 b2 50.♗a2 ♔b6 51.g5 1-0**

tahsinaktar@tsf.org.tr

Birkaç Konu

Yabancı Oyuncu

FIDE'ye üye federasyonlar, yabancı oyuncu statüsü üzerine, FIDE'nin uyulmasını istediği prosedüre zorunlu olarak uyum sağlamak durumundadırlar. FIDE rating listesinde sporcunun profili bu konuda en belirgin yolu gösterir. Sporcunun federasyonu olarak neresi, hangi ülke belirtilmiş ise bu sporcunun belirtilen federasyon dışında bir ülkede, federasyon altında sporcu olması durumunda yabancı sporcu olarak değerlendirilecektir. Sporcunun uyruğu, milliyeti bu konuda belirleyici değildir.

Konu üzerine yapılan bir dizi tartışma vardır. Tek çözüm bu sözünü ettiğim yöntemdir. Başka yolu yoktur. Bu gün ülkemizde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan ama vatandaşlara tanınan sporcu lisans haklarına sahip yabancı uyruklu sporcular vardır. Yani uyruğu T.C. olmayan ama 'yerli' sporcu statüsüne göre değerlendirilen sporculardan söz ediyorum. Bunun yanında biraz ters bir durum ama 'vatandaş' olan ama yabancı sporcu statüsüne göre değerlendirilen sporcularımız da vardır. Vatandaş olan ama yabancı sporcu statüsünün ağır yükü altında kalan sporcuların, kısaca 'yerli' sporcu gibi değerlendirilmek isteyen sporcuların 'Federasyon Değiştirme ve FIDE Etkinliklerine Yeni Bayrak Altında Katılma Uygulaması' başvuru prosedürüne göre davranmaları çözüm olacaktır.

Nedir bu prosedürdeki uygulama? Federasyon değiştirmek isteyen sporcular öncelikle yeni federasyonun yani geçmek istedikleri federasyonun kendilerini kabul ettiğini belirten bir anlaşmayı yazılı olarak sağlamaları gerekiyor. Bu onayın FIDE'ye sporcu tarafından başvuru belgesi eki olarak iletilmesi ikinci aşama. Önceki, eski federasyon da bu 'transfere' karşı olmadığını resmen FIDE'ye bildirerek sürecin tamamlanması yolunda atılacak adımların tamamlanmasını sağlar. Tabi bu süreçte sporcu tarafından ödenecek bazı resmi harç ve bedeller de bulunmaktadır. Bu yol ile federasyon değiştiren, transfer olan bir sporcunun, yeni federasyonunun bayrağı altında oynayabilmesi için on ay beklemesi gerekecek. Bir yanlış anlaşılma olmasın burada, transfer gerçekleştiği anda yeni federasyonu altında satranç oynamasının bir kısıtlaması yok sporcu için, o federasyona bağlı olarak bayrak altında oynayamayacağı vurgulanmakta. Pekâlâ, çifte vatandaşlık haklarından yararlanan sporcuların durumu nasıl düzenlenmiş bir de buna bakalım. Bu durumdaki sporcular, önceki ve yeni federasyonlarının ülke vatandaşlığına sahip olmaları durumunda süre beklemeden yeni federasyonunun bayrağı altında hemen oynayabilmektedir.

Masa Sırası

Takım satranç yarışmalarında, yarışmanın yönergesi nasıl düzenlenmiş ise sporcular bu ölçütlere göre masalarda yerlerini alacaklardır. Bu konuda satranççılar, çeşitli ortamlarda görüş bildirmişlerdir. Bu açıklama ve tartışmaları, uygulamalarda ve satranç ortamlarında doğru ve yerinde aydınlanmayı beraberinde getirdiği için son derece yararlı görüyorum. Genel uygulamada sporcular FIDE rating puanına göre büyükten küçüğe doğru azalan çoklukta sıralanırlar. Ancak belirttiğim gibi yönerge esastır. Yönergede sporcuların rating dereceleri arasında belli puan farkı, puan aralığı gibi ölçüt olması da sıklıkla kullanılan bir ölçüttür. Ya da bizim liglerimizde olduğu gibi 'özellikli masa' uygulamasının olması durumunda sporcular buna uygun olarak listede yer alacaklardır. Bu tür uygulamalarda çok özel ve duyarlı davranılması gereken bir durum vardır masa sıralaması konusunda, hakem ve görevliler için. Takımların ana listeleri verildikten sonra, olası rating hesaplamalarındaki değişikliklerin hakemler tarafından asla değiştirilemeyeceğini, güncellenemeyeceğini işaret ediyorum. Aksi durumda takımın profili, takım yöneticileri tarafından düşünülen ve tasarlanan masa sırası değişecektir. Böylesi uygulamalar yanlıştır ve itiraz doğurur.

Yıldırım Oyunlar

Son üç yıldır, pek çok yıldırım turnuvaların yanında, 'Türkiye Şampiyonası' formatında yarışmalar da yapılmaktadır. Satranççılar oturup oynarlar, hakemler de kuralları uygulamak için çırpınır, skorları alır, yeni turun eşlendirmesi için 'yıldırım' hızı ile hareket ederler. Turlar arasında çok uzun zaman dilimleri varsa yıldırım turnuvanın lezzeti kaçar. Bakınız, tüm maçlar en çok 10 dakikada tamamlanırken, yeni tur 30 dakika sonra başlarsa ara soğur, sporcular olaydan koparlar. Öyle ise tur aralarının da en çok, turun süresi kadar olması istendik bir durumdur. Hakemler de buna göre çalışacak, planlamalarını da buna göre yapacaklardır.

Yıldırım oyunlar deyince çokça üstünde durulmayan, belki çok az yaşanılan bir kural maddesini de ele almak istiyorum. FIDE oyun kuralları B2 ye göre uygulama yapılmayacak ise eğer, hakemler, görseler bile, iki şahın tehdit altında kaldığı pozisyona karışmayacaklar, oyun böyle devam edecek. Bunu anlayabiliyorum. Son yatayda bir piyon varsa buna da karışmayacaklar, oyun öylece devam edecek. Ama son yatayda duran bir piyon, satranç tahtasına uymayan bir pozisyon değil midir? Özünde piyonun nerede bulunabileceği bilinmektedir. Son yatayda hiçbir fonksiyonu olmayan bir piyonun varlığı ne derece doğrudur? Hiçbir oyun yeteneği olmayan son yataydaki piyonun duruşu biraz garip geliyor bana. Bunu, kuralları inceleyen arkadaşlarımız ile de defalarca konuşup tartıştık. Bu garip durum, satranç oyununun özüne aykırı geldi bize. Ama kural böyle. Bunu uygulayacağız tartışmasız.

Türkiye'nin en büyük ve en farklı alışveriş merkezlerinden biri

196 seçkin mağaza — Binlerce marka

Hiper Market KİPA — 12.000 m2

Yapı Market KOÇTAŞ — Binlerce ürün çeşidi

Teknoloji market ELECTRO WORLD — 3500 m2'de sınırsız marka çeşidi

Sinema ve Eğlence CINETECH — 9 sinema salonu, çocuk oyun merkezi, luna park

Restoran ve Kafeler — 27 yeni lezzet ve özel hizmet alanları, geniş teraslar

BEYMEN - BOYNER - C&A - ELECTRO WORLD - KİPA - KOÇTAŞ - LC WAIKIKI - MARKS&SPENCER - MUDO CITY - VAKKO - ZARA

MODA - GİYİM - ARZU KAPROL, ARMANI JEANS, ATALAR, BATİK, BELLAMOM, BENETTON, BERSHKA, CACHAREL, COLLEZIONE, COLINS, DOCKERS, EFOR, FOREVER NEW, DAMAT, DKNY JEANS, FABRİKA, FAİK SÖNMEZ, GANT, HERRY, HOME STORE, İPEKYOL, JACK JONES, JEANS LAB, KİĞILI, KOTON, LACOSTE, LEVIS, LTB, MANGO, MASSIMO DUTTI, MAVİ JEANS, NETWORK, PARK BRAVO, PERLINA, PIERRE CARDIN, POLO GARAGE, PULL&BEAR, RAMSEY, ROMAN, SABRİ ÖZEL, SARAR, STEFANEL, STRADIVARIUS, TOMMY HILFIGER, TÜZÜN, TWIST, US POLO, VAKKORAMA, VERO MODA, W, XVI **AYAKKABI-ÇANTA-AKSESUAR** AYAKKABI DÜNYASI, CAMPER, DESA, DIVARESE, FLO, HOTİÇ, İNCİ, KEMAL TANCA, NELMAXX, NINE WEST, NURSACE, SO BRANDS, YEŞİL **MÜCEVHERAT** ATASAY, GİLAN, MÜCEVHER KUYUMCULUK, ORO TREND **İÇ GİYİM-MAYO-ÇORAP** CALZEDONIA, LA SENZA, OYSHO, PENTİ, ZEKİ TRİKO, **ÇOCUK GİYİM** B&G STORE, BABY SHOES, BENETTON 012, CEYLAN, CHICCO, KID'S STORY, PANÇO, **BİJUTERİ-AKSESUAR** ACCESSORIZE, CLAIRE'S, COQUET, SO CHIC, SWAROVSKI **EV-DEKORASYON** BERNARDO, DECO CENTER, ENGLISH HOME, ESSE, GÜRCAN GÜMÜŞ, HİSAR, MİKASA MOOR, STEP, TEFAL, ZARA HOME **SPOR GİYİM** ADIDAS, NIKE, SPORT POINT **KOZMETİK-SAĞLIK** YVES ROCHER, DOUGLAS, GNC, KAĞAN PARFÜMERİ, KORUPARK ECZANE, L'OCCITANE, THE BODY SHOP, WATSON'S **SAAT-OPTİK** ATASUN OPTİK, GÖZ GRUP, MODATECH, SWATCH, PIRLANT **ÇOCUK-OYUN-OYUNCAK** JOKER MAXI TOYS, TOYZZ SHOP, SMART PLAY, STAR PARK **YİYECEK-İÇECEK** BIG MAMMA'S, BİLAKİS, BURGER KING, CAFE CROWN, ÇITIR USTA, ÇİÇEK IZGARA, GLORIA JEANS, GÜVEN PİDELİ KÖFTE, HAWAIIAN TROPICANA, HASIR ÖNÜ TÜRK MUTFAĞI, İSKENDER, İSKENDER EXPRESS, KAFKAS, KAHVE DÜNYASI, KAYSERİ MUTFAĞI, LA LUZ, MADO, OTANTİK KUMPIR, ÖZSÜT, POPEYE'S, SBARRO, SHAKESPEARE BISTRO, STARBUCK'S COFFEE, SUBWAY, ŞENGÜLOĞLU, WIENERWALD **ELEKTRONİK** AVEA, EN PLUS, NEGDA , SAMSUNG, TEKNOSA, TURKCELL, VESTEL, VODAFONE **KİTAP-MÜZİK-KIRTASİYE** D&R, NOTEBOOK **DİĞER** AKBANK, DR. SCHOLL, DRY CENTER, FUN TIME, JOLLY TOUR, KADER GİŞESİ, KORUPARK LOSTRA, KORUPARK OTO YIKAMA, KORUPARK TERZİ, MALATYA PAZARI, PIRLANT SAAT ATÖLYESİ, ROMA KUAFÖR, SAFARİ PET SHOP, SUN VIVA SOLARYUM, TCHIBO, TOBACCO SHOP, TÜRK TELEKOM, CINETECH SİNEMALARI

TORUNLAR GYO

BURSA korupark ALIŞVERİŞ MERKEZİ

Mudanya Yolu 9.km BURSA | T.0224 242 35 35 | www.korupark.com.tr

SABRE Awards

Çocuklarımız oynasın, Türkiye kazansın.

Türkiye'nin geleceği çocuklarımızın zihinsel gelişimi için satrancı destekliyoruz.
Türkiye'nin Bankası, Türkiye Satranç Federasyonu ana sponsoru.

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU 1991

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Türkiye'nin Bankası